

ISAIA

Introducere

„Isaia... este eel mai maret dintre profetii si oratorii evrei. Splendoarea si preciziunea exprimarii sale, bogdtia sifrumusetea imaginilor, orizontul larg si stilul armonios U confera un loc cu total aparte in rdndul profetilor. Pe bund dreptate a fast numit «Printul Profetilor din Vechiul Testament.»"

-Merrill F. Unger

I. Locul unic in cadrul Canonului

Cei ce viziteaza frumoasa capitala a Irlandei, in cautarea monumentelor de cul-tura crestină, vor fi adesea calauziti la o casa particulara In care una din cele mai stralucile compozitii din toata lumea a avut „premiera mondiala.” Caci la Dublin, in 13 aprilie 1742 s-a sustinut¹ prima oarii ine-galabilul Mesia al lui Handel. Nici o per-soana avizata nu a contestat vreodata grandoarea compozitiei mi Handel in latura muzicala, dar care este situatia cu libretul (textul) celui mai renumit dintre toate oratoriile? Evident, ele sunt extrase in Tntregime din Cuvantul lui Dumnezeu, In special din profetiile mesianice ale Vechiului Testament. Iar profetul care a con-tribuit eel mai mult la libretul² oratoriului Mesia a fost un scriitor evreu care a trait cu cateva secole Inainte de intruparea lui Mesia al sau - si al lui Handel si al tau si al meu. El se numeste Isaia, eel care a scris cea mai lunga, mai maiastra si mai mesia-nica dintre profetiile Vechiului Testament.

H. Paternitatea

Isaia (in ebraica Yesa'yahu, Iehova este mantuirea sau mantuirea lui Iehova), fiul lui Amoz> a avut o viziune ce formeaza continutul cartii Isaia. Datorita teoriilor critice ce „au taiat-o in doua,” vom prezen-ta Jn cazul acestei carti o introducere mai ampla dec&t in cazul oricarei alte carti.

Unitatea cartii Isaia

Exista mai multe teorii ale unor așa-numiti „critici superiori” care au fost per-

petuate de circa o suta de ani, nu ca ipoteze, ci mai degraba ca fapte. Sunt teorii acceptate practic fara nici un spirit de discernamant in multe cercuri din societatea contemporană. IatS cateva dintre aceste teorii: Nu Moise ar fi scris Pentateuhul, Nu Daniel arfi scris cartea Daniel, nu Petru ar fi scris 2 Petru, dupa cum Pavel probabil nu a scris epistolele pastorale⁻¹. Tot asa, sustin acestia, Isaia ar fi scris doar prima parte din cele saizeci si sase de capitole ce i-au fost atribuite.

Intrucat Isaia este o lucrare atat de im-portanta, de proportii apreciabile, abunda atat de mult in profetii mesianice (in special in acele segmente pe care criticii le-au atribuit altor autori) si este citata atat de frecvent in Noul Testament Tncat am con-siderat ca este nevoie s3 petrecem mai mult timp si sa acordam mai mult spatiu acestei chestiuni a criticii decat am face-o in cazul unei carti adresate nivelului general al credinciosilor.

Abordarea noastra va luain considerare argumentele pozitive in favoarea pater-nitatii lui Isaia pentru intregul volum ce-i poarta numele, si abia apoi vom raspunde la fiecare din argumentele formulate !m-potriva acestei unitati.

1. Mdrturia istoriei si a traditiei

Pana prin anii 1700, practic toti cartu-rarii evrei si crestini au acceptat adevarul potrivit caruia cartea Isaia formeaza un tot unitar, fund o profetie de mari dimensiuni, scrisa de un scriitor foarte talentat, Isaia, fiul lui Amoz (Tn romaneste: Amot).

Dar in anul 1795 J. D. Doederlein a sustinut ca un "al doilea Isaia (numit „Deutero-Isaia”) ar fi scris capitolele 40-66. Desigur, deosebirile de conținut și ton dintre Isaia 1-39 și 40-66 fuseseră deja remarcate de toți cititorii atenți ai Scripturii cu secole înainte, dar asta nu i-a condus la concluzia ca cele două secțiuni ar fi fost redactate de autori diferiți. În 1892 B. Duhm a negat unitatea capitolelor 40-66, postulând existența unui „al treilea Isaia” (sau „Trito-Isaia”) ca autor al capitolelor 55-66. Unii au mers chiar mai departe, dar în general în cercurile liberale se accepta teoria a doi sau trei „Isaia.”

În realitate nici una din tradițiile de la început nu a sugerat niciodată ca ar fi existat doi sau mai mulți autori ai cartii Isaia. De fapt, credința în unitatea cartii Isaia se manifestă încă de timpuriu, în mod uniform și necontestat.

2. *Marturia Noului Testament*

Isaia este a doua carte din VT în ordinea frecvenței cu care este citată¹ în NT (după Psalmi) și întotdeauna se presupune unitatea ei. Citatele din a doua parte a profeției, ca fiind scrise de Isaia, sunt date de Ioan Botezătorul (Mat. 3:3; Luca 3:4; Ioan 1:23); de Matei (8:17; 12:18-21); de Ioan (12:38-41); și de Pavel (Ro. 9:27-33; 10:16-21). Lucrul acesta este deosebit de remarcabil la Ioan 12:38-41 deoarece aici se face o referire chiar la autor ca persoană, nu doar la cartea sa: „Isaia a spus aceste lucruri când a văzut slava Lui și a vorbit despre El” (v. 41). „Acele lucruri” sunt cuvintele din Isaia 53:1, care fac parte din partea a doua a cartii (v. 38), iar Isaia 6:10 (unde Isaia a văzut slava lui Cristos) (v. 39-40) provin din prima parte a cartii.

3. *Unitatea planului și a dezvoltării*

Cartea Isaia ne prezintă¹ un plan coerent și o ordine bine alcătuită - elemente contrare teoriei potrivit căreia am avea de a face cu o colecție de fragmente separate compuse de autori diferiți.

4. *Stil poetic elevat*

Frumusețea incontestabilă a

cele de-a doua părți a cartii face neplauzibilă ideea

potrivit careia un autor atât de talentat, care chipurile ar fi trăit prin anii 500 î.Cr., să fi fost dat complet uitării. La urma urmelor, Profetilor Minori, cu scrieri de proporții mult mai reduse, li se atribuie fiecăruia opera, prezicându-i-se numele.

5. Sulurile de la Marea Moartă

În textul c&rtii Isaia, așa cum a fost găsit acesta între Sulurile de la Marea Moartă (datând din secolul 2 î.Cr.) nu există nici un indiciu ca la capitolul 40 ar interveni o sciziune.

Răspunsurile pe care le formulăm la argumentele ce contestă unitatea isaianică

Trei sunt argumentele principale ce s-au formulat împotriva unității cartii: Punctul de vedere istoric, argumentul lingvistic și argumentul teologic.

1. Punctul de vedere istoric

Ca Isaia se împarte în două secțiuni principale este un fapt aproape unanim recunoscut (1-39) și 40-66). Capitolele 36-39 sunt un fel de interludiu istoric. Este interesant de observat că în capitolele 1-39 se oglindește Vechiul Testament, pe când capitolele 40-66 constituie o paralelă la Noul Testament, chiar și în privința cifrelor: câte un capitol de fiecare carte din VT și din NT. S-ar putea ca asta să fie însă doar o pură coincidență, deoarece se știe că împărțirea pe capitole a avut loc ulterior scrierii Bibliei, nefăcând parte din textul inspirat.

Punctul de vedere al capitolelor 1-39 este cu siguranță pre-exilic iar cel al capitolelor 40-66 este în mod cert post-exilic. Putea oare Isaia să se proiecteze pe sine în viitor și să scrie din punctul de vedere al viitorului? Mulți critici spun că nu. Și totuși, Ieremia, Daniel și chiar Domnul nostru (Mat. 13) au făcut uneori acest lucru.

Dacă capitolele 40-66 au fost scrise în anii 500 î.Cr., cum se explica tonul Palestinian al cartii, nu cel babilonean?

2. Argumentul lingvistic

Stilul lui „Doi Isaia” diferă de cel al

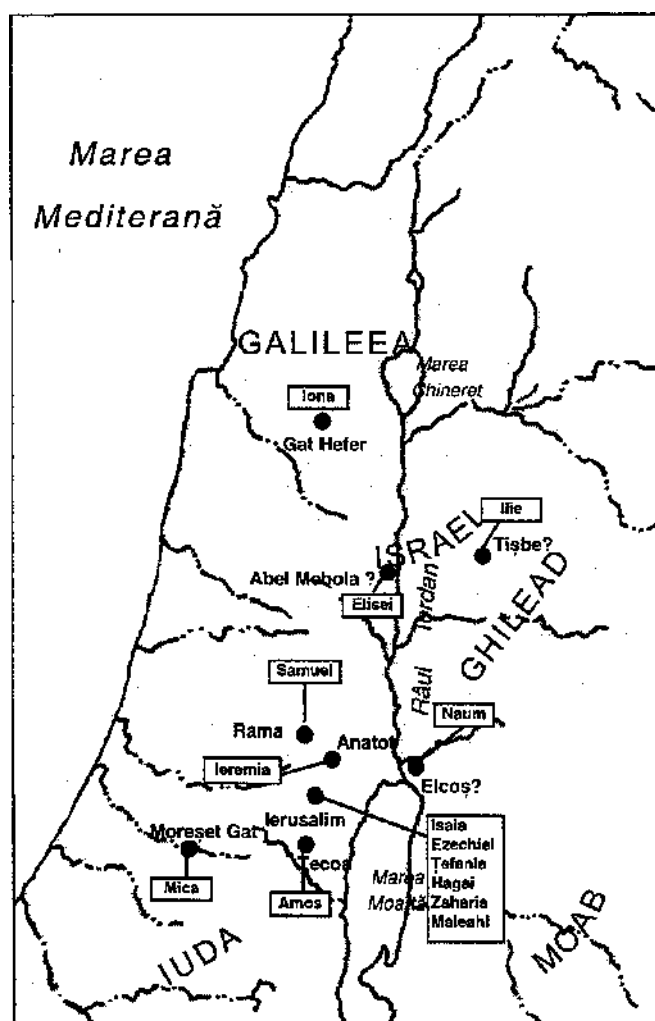

cartii Isaia in Tntregime, sustin criticii. Toti au observat puternica linie de demarcatie de la inceputul sectiunii a doua a cartii, introdusa prin cuvintele: „Mangaia|i, man-gaiati pe poporul Meu" (40:1). Dar aceasta e o dovada a maiestriei scriitorului. Platon, Milton si Shakespeare si-au dovedit si ei din plin maiestria de slit, prin capacitatea recurgerii la registre noi de exprimare, in functie de continut. Minunata mangaiere oferita de Mesia, atat de magistral prezen-tata in 40-66, e suficienta pentru a justifi-ca diferenta de stil.

In plus exista multe asemanari de stil intre cele doua (sau trei) parp ale cartii. Multe detalii indica o cunoastere tcmeinica a limbii ebraice, dar una din expresiile Tn-talnite frecvent pe paginile operei lui Isaia este „Sfantul lui Dumnezeu" - un tillu aplicat divinitatii.

3. Argumentul teologic

Criticii nu sustin ca ar exista vreo con-tradictie mtre teologia exprimata de „Jntai" si „Doi Isaia," doar ca „Doi Isaia" ar fi mai „avansata." (Asta se potriveste

Profetti lui Israel si luda

cu teoria total nedemonstrata a evolutiei, care, daca ar fi adevarata, atunci ar trebui sa constatam ca functioneaza la toate nivelele, nu doar in eel al biologiei. Se spune ca Isaia subliniaza maiestatea lui Dumnezeu, pe cind „Doi Isaia” nemarginirea Sa. In fapt, Mica, un con-temporan al lui Isaia, confine idei simi-lare cu prezumtiva „Doi Isaia.”)

Argumentul teologic este eel mai subred dintre toate trei, prezentand TnsS avantajul ca dezvaluie adevaratul motiv pentru care au fost formulate aceste teorii, din capul locului: refuzul de a crede in supranatural.

Isaia Tl mentioneaza nominal pe Cyrus cu secole inainte ca acesta sa se fi nascut -daca acceptam ca Isaia este o singura lucrare, redactata de o singura persoana. Josephus sustine ?n scrierile sale ca Cyrus Tnsusi ar fi fost influentat Tn actiunile sale Tn urma lecturarii pasajului din Isaia 45:4

Multe din pasajele despre care se afirma ca ar fi fost adaugate sunt, Tn cea mai mare parte, profetii concrete ce s-au Tmplinit deja. Si aici se remarca un precumpanitor spirit de prejudecata fata de supranatural; prin faptul ca se respinge data timpurie a aparitiei acestor pasaje.

La urma urmelor, daca Dumnezeu este atotstiutor, atunci Tnseamna ca pentru El nu este deloc greu sa prezica viitorul prin gura profetilor SSi, Tntr-o forma cat de detaliata doreste El.

Prin urmare, Tn pofida tuturor ravagiilor pe care aceste teorii le-au facut Tn cercurile aa-zise creatine, pozitia evanghelica, nemodificata de-a lungul multor veacuri, este bine fundamentata si Tntemeiata pe o logica sanatoasa: Intreaga carte a fost scrisa, asa cum se afirma la 1:1, de catfe Isaia, fiul lui Amot.

IIH. Data

Isaia si-a Tnceput misiunea „Tn anul Tn care a murit regele Uzia” (6:1; cca. 740 T.Cr.). indelungata sa misiune, consacrata Tn principal regatului Iuda, s-a desfasurat paralel cu domniile a patru regi: Uzia si Iotam, care au fost, Tn mare, regi buni; Ahaz, un. rege rau; Ezechia (Tn engleza Hezechia, n.tr.), un rege foarte bun i prie-ten apropiat al profetului. De vreme ce Isaia consemneaza moartea lui Senaherib (681 T.Cr.), e probabil ca a trait eel putin pana Tn anul 680, ceea ce-i asigura un remarcabil record: o slujba de saizeci de ani! Potrivit traditiei, Isaia a murit Tn tim-pul domniei regelui rau Manase.

IV. Fondul i tema

Sensul numelui lui Isaia Tmprumuta Tnsasi cartii tema sa. Mantuirea este de la Domnul. Cuvantul mantuire apare de douazeci i doua de ori pe cuprinsul aces-tei profetii, fata de cele doar sapte ori cat apare Tn toate celelalte profetii laolalta. Aceasta tema ilustreaza unitatea cartii: Capitolele 1-39 descriu nevoia imperioasa a omului de mantuire iar capitolele 40-66 gestul plin de Tndurare al lui Dumnezeu prin care El daruieste aceasta mantuire.

Isaia a avertizat Israelul ca rautatea sa va fi pedepsita. i totusi, Tn pofida acestui lucru, Dumnezeu, Tn harul Sau, avea sa asigure Tn viitor un Mantuitor, atat pentru evrei, cat i pentru Neamuri.

Pe plan politic, supra-puterile Tntre ale caror gheare s-a aflat de atatea ori minus-culul Israel, au fost: Asiria la nord, o putere aflata Tn plina ascensiune, si Egiptul la sud, o putere intrata deja Tn declin. Ultima parte a cartii II proiecteaza pe profet, In Duhul, cu 200 de ani Tn viitor, cand se va fi ridical o alta supra-putere: Babilonul.

SCHIA

I. PROFETII REFERITOARE LA PEDEAPSA SI

BINECUVANTARE DIN TTMPUL LUI ISAIA (cap. 1-35)

A. JudecStile asupra lui Iuda și Ierusalim, printre care strabat striifulgerari ale

gloriei viitoare (cap. 1-5)

1. Pricina pe care o formuleaza" Dumnezeu Tmpotriva lui Israel (cap. 1)

1. Binecuvantarea de care va avea parte Israel in urma curatirii (cap. 2-4)

1. Pedepsirea Israelului din pricina pacatului sau (cap. 5)

B. Chemarea lui Isaia, curatirea si imputernicirea sa (cap. 6)

C. Cartea lui Emanuel (cap. 7-12)

1. Nasterea miraculoasa a lui Mesia (cap. 7)

1. Tara miraculoasS a lui Mesia (cap. 8-10)

1. Domnia de o mie de ani a lui Mesia (cap. 11, 12)

D. Judecata asupra natiunilor (cap. 13-24)

1. Judecata asupra Babilonului (13:1-14:23)

1. Judecata asupra Asiriei (14:24-27)

1. Judecata asupra Filistiei (14:28-32)

1. Judecata asupra Moabului (cap. 15, 16)

1. Judecata asupra Damascului (cap. 17)

1. Judecata asupra unor tari neprecizate din Africa (cap. 18)

1. Judecata asupra Egiptului (cap. 19, 20)

1. Judecata asupra Babilonului (21:1-10)

1. Judecata asupra Dumei (Edomului) (21:11, 12)

10. Judecata asupra Arabiei (21:13-17)

10. Judecata asupra Ierusalimului (cap. 22)

10. Judecata asupra Tirului (cap. 23)

10. Judecata asupra Tntregului pamSnt (cap. 24)

E. Cartea cantarilor (cap. 25-27)

1. Cantarea de lauda a Israelului pentru binecuvantarile Tmparatiei (cap. 25)

1. Cantarea lui Iuda adresata Standi veacurilor (cap. 26)

1. Cantarea lui Dumnezeu pentru Israelul rascumparat (cap. 27)

F. Caderea si ridicarea Israelului si a Ierusalimului (cap. 28-35)

1. Vai de Efraim/Israel! (cap. 28)

1. Vai de Ariel/Ierusalim! (cap. 29)

1. Vai de alianta cu Egiptul! (cap. 30, 31)

1. Domnia Regelui neprihanit (cap. 32)

1. Vai de pradator/Asiria! (cap. 33)

1. Vai de toate natiunile! (cap. 34)

1. Gloria Tmp&rlitiei viitoare (cap. 35)

II. TRANZITIAISTORICA: CARTEA LUI (H)EZECHIA (cap. 36-39)

A. Izbavirea lui Ezechia de Asiria (cap. 36, 37)

1. Sfidarea manifestata de Asiria fata de Dumnezeu (cap. 36)

1. Nimicirea Asiriei de catre Dumnezeu (cap. 37)

B. Boala și vindecarea lui Ezechia (cap. 38)

C. Pacatul lui Ezechia (cap. 39)

ni. PROFETII DE MANGAIERE DIN PERSPECTIVA CAPTIVITATII VIITOARE (cap. 40-66)

A. Mangaierea de care va avea parte Israelul in viitoarea izbavire (cap. 40-48)

1. Mangaiere datorita iertarii si pacii lui Dumnezeu (40:1 - 11)
1. Mangaiere datorita atributelor lui Dumnezeu (40:12-31)
1. Mangaiere datorita Sfantului lui Israel (cap. 41)
1. Mangaiere datorita Robului Domnului (cap. 42)
1. Mangaiere datorita restaurarii Israelului (cap. 43,44)
1. Mangaiere datorita lui Cyrus, unsul lui Dumnezeu (cap. 45)
1. Mangaiere datorita caderii idolilor Babilonului (cap. 46) 8- Mangaiere datorita caderii Babilonului (cap. 47)
9. Mangaiere datorita Revenirii Israelului, in urma mustrarii sale (cap. 48)

B. Mesia si respingerea Sa de catre Israel (cap. 49-57)

1. Mesia - Robul (cap. 49)
1. Mesia - Ucenicul adevarat (cap. 50)
1. Mesia - Domnitorul drept (51:1-52:12)
1. Mesia - Jertfa purtatoare de pacat (52:13-53:12)
1. Mesia - Rascumparatorul si Restauratorul (cap. 54)
1. Mesia - Evanghelistul mondial (55:1-56:8)
1. Mesia - Judecatorul celor rai (56:9-57:21)

C. Pacatul Israelului, judecata, pocainta si restaurarea sa (cap. 58-66)

1. Desfiintarea adevaratei spiritualitati (cap. 58)
1. Faradelegile Israelului (cap. 59)
1. Gloria viitoare a Sionului (cap. 60)
1. Slujbele lui Mesia (cap. 61)
- 5- Desfatarile viitoare ale Ierusalimului (cap. 62)
6. Ziua razbunarii (63:1-6)
6. Rugaciunea ramasitei (63:7-64:12)
6. Raspunsul Domnului la rugaciunea ramasitei (cap. 65)
6. Consumarea: pacea ca un fluviu (cap. 66)

COMENTARIU

**I. PROFETII REFERITOARE
LA PEDEAPSA SI
BINECUVANTARE DIN
TIMPUL LUI ISAIA (cap.
1-25) A. Judecatile
asupra lui Iuda ?i
Ierusalim, printre care
strabat stra-
fulgerari ale gloriei viitoare
(cap.
1-5) /. Pricinape care
oformuleaza
Dumnezeu impotriva lui Israel
(cap. 1)**

1:1 Versetul 1 din Isaia are valoare de titlu. Referirile istorice au fost tratate de noi in Introducere.

1:2, 3 Intregul univers este chemat sa participe la procesul pe care Dumnezeu,

Judecatorul, 1-a formulat impotriva acuza-tilor: Iuda si Ierusalim. Capetele *da* acuzare: ei s-au dovedit a fi niste fii neascultatori, ce s-au rasculat impotriva lui Dumnezeu, fiind lipsiti de minimum de recunostinta si devotament pe care pana si un animal domestic le manifesta!

1:4-6 Oamenii s-au tacut vinovati de forme agravate de nelegiuire, Tntorcand spatele SfSntului lui Israel. Pedepsele aplicate de Dumnezeu nu au dat rezultatele scontate, chiar daca trupul este plin de „rani si vfinatai... nestoarse, nelegate si nealinate cu untdelemn."

1:7-9 fncepand cu versetul 7 profetul descrie viitorul ca si cand ar fi avut deja loc⁵ Inamicii cotropitori au pustiit Iuda.

Ierusalimul, flica Sionului, este ca o coliba Tncropita, ce sta golasa Tn mijlocul devas-tarii. DacS n-ar fi fost harul lui Dumnezeu, manifestat prin faptul ca a crutat o mica ramasM, distrugerea ar fi atins proporfiile Sodomei 51 Gomorei.

1:10-15 Dregatorii si locuitorii Ieru-salimului (Sodomei si Gomorei) trebuie sa-si dea seama ca Dumnezeu dispretuieste ritualurile lipsite de realitate, jertfele fara ascultare, darurile Tn care nu sunt implica^i daruitorii. Atata timp cat oamenii traiesc In pacat, prezenta lor la serviciile de la tem-plu constituie 0 insulta si 0 TncSlcare a principiilor curtilor sale. Amestecul farS-delegii cu adunarea solemna este un lucru pe care Dumnezeu il uraste. El nu va lua seama la mainile lor intinse, nici la multimea rugaciunilor lor.

W. E. Vine Ti avertizeaza pe credinciosi cu privire la acest pericol ce-i paste si pe cei din perioada contemporana:

Simpla exercitare formala a religiei exterioare a fost lji va fi fntotdeauna 0 simpla masca sub care se ascunde r'Sriidelegea. Domnul a demascat acest iucru Tn puternicele denunturi de la Matei 23. Acest amestec vinovat din cadrul iudaismu-lui sj-a facut loc in riindurile crestinata|ii. Constiin|a unui credincios poate ajunge sa fie atft de scrijelata meat 0 persoanS sa poata prac-tica religia, Tn timp ce-s,i vede nestingherit de trairea in pacat.⁶

1:16,17 Ceea ce trebuie sa faca ei este sa se spele, pocaindu-se si lasandu-se de tot ce e rau, si abia apoi sa practice nepri-hanirea si dreptatea pe plan social.

1:18-20 Daca vor urma acest rationa-ment divin, vor fi curatati de p&catele lor cele mai manjite, bucurandu-se de buna-t^tile pe care li le-a randuit Dumnezeu. Este demn de remarcat faptul ca primul capitol din opera acestui profet evanghelic, al carui nume TnseamnS „mantuirea lui Iehova," contine aceasta mareata invitatie a evangheliei:

„Veniti acum sa chibzuiin," zice Domnul. „De vor fi pacatele voastre cum e carmazul, se vor face albe ca zapada; de vor fi rosii ca purpura, se vor face ca !ana."

Ratiunea divina, acceptata prin cre-dinta, ne Tnvata ca exista curatire de pacat, ca aceasta curatire se face Tntru totul detaSat de meritele sau eforturile omenesti ?i numai prin rascumpSrarea pe care Domnul Isus a realizat-o prin sangele Sau varsat pe cruce. Cine poate cunoaste num3rul multimilor care au raspuns la invitatia din Isaia 1:18? Iar aceasta invitatie continua sa rasune ?i astazi!

Dar daca oamenii retuza s-o primeascl razvratindu-se Tn schimb, atunci Ti paste razboiul si nimicirea.

1:21-23 Ierusalimul nu mai este 0 cetate a credinciosi ei, dreptatii si neprihanirii, ci a ajuns o cetate prostituata, un adapost pen-tru uciga?i. Tot ce e mai bun Tn aceasta cetate a fost corupt iar mai-marii s&i sunt niSte razvratiti si partasi cu hotii. Mita si nedreptatea au patruns peste tot.

1:24-31 Prin urmare, Dumnezeu Isi va varsa m3nia peste toti cei care demon-streaza prin pacatul lor ca ti sunt vrajmasi. Judecatile Sale vor epura toata necurStia, aducand Ierusalimul la gloria de odinioara. Neprihanirea Sa va asigura izbavirea tutu-ror celor care se pocaiesc.

Acest nume compus al lui Dumnezeu, Domnul ostirilor, asigura inevitabilitatea judecatilor descrise.

Dar pacato\$ii vor fi distrusi. Idolatrii vor fi facuti de rusine din pricina laca\$urilor lor pag^ne de Tnchinaciune (terebintii si gradinile). Ei Tnsisi vor fi ca un terebint ale carui frunze se ofilesc si ca 0 gradina parjolita de dogoarea soarelui, pe timp de seceta. Conducatorii care se bizuic pe propria lor tarie (cei tari) vor fi ca niSte calti inflamabili, aprinsi de scanteia pro-priilor lor fapte rele.

2. Binecuvantarea de care va avea parte Israelul in urma curatirii (cap. 2-4)

2:1-3 Fiul lui Amot prive?te acum din-colo de haosul curent spre glorioasa Tmparatie a lui Mesia. Atunci Ierusalimul va fi intemeiat ca centrul sau capitala reli-gioasa si politica a lumii. Neamurile, respectiv natiunile neevreiesti, vor efeclua pelerinaje la Sion pentru a se Tnchina si a primi c&lauzire divina.

2:4 Regele va arbitra in chestiuni inter-

naționale și va reglementa disputele ivite între oameni. În consecință, va exista o dezarmare universală!⁷ Fondurile cheltuite anterior în scopul înarmării vor fi cheltuite acum pentru achiziționarea de utilaje agri-cole. Aceste prime versete din capitolul 2 se aseamănă cu textul de la Mica 4:1-3, fie pentru că au fost inspirate de același Duh Sfânt, fie pentru că s-ar putea ca un profet să-1 fi citat pe celălalt.

2:5 Glorioasă perspectivă a împăratului lui Cristos. Îl determină pe Isaia să cheme poporul Iuda la pocăință neîntârziată.

2:6-9 Apoi, adresându-se lui Dumnezeu direct, Isaia recapitulează pacatele ce au făcut să se abată nenorocirea peste această națiune. În loc să privească la Domnul, oamenii au consultat ghicitorii din Rasarit, devenind asemenea ghicitorilor filistenilor. Ei au încheiat alianțe cu păgânii, contrar poruncii lui Dumnezeu care le interzicea acest lucru. Neascultând de legea lui Dumnezeu, și-au strans comori financiare, căi și care, cu speranța că acestea le vor asigura siguranța. S-au închinat la idoli făcuți de ei înșiși. Acestea sunt motivele pentru care Dumnezeu i-a smerit și nu-i iartă. Expresia: „plini de căile Rasaritului” e o descriere exactă a revirimentului religiei Rasaritului în țările din Occident.

2:10, 11 Întorcându-se acum spre oameni, profetul îi previne să caute să se pună la adăpost față de groaza mâniei lui Dumnezeu ce se va abate peste oamenii mârșiați.

2:12-18 În acest punct Isaia face un salt brusc la judecățile din ziua Domnului ce vor preceda domnia lui Cristos. Domnul războaielor se va ocupa de toată aroganța oamenilor, fie pe plan individual (cedrii și stejarii), fie la nivelul guvernelor (munții cei înalți și dealurile), fie din cadrul forțelor militare (turnul și zidul), fie pe plan comercial (corabiile și frumoasele barci⁸). Trufia oamenilor va fi plecată și numai DOMNUL va fi înălțat în ziua aceea. Idoli vor fi abandonați.

2:19-22 Oamenii vor căuta adăpost, cautând ascunzișuri. Atunci se va dovedi că prisosința

ca omul trecut nu este demn de Încredere. Numai Domnul este demn de

increderea netarmurita a copiilor Sai.

3:1-5 In ziua aceea despre care citim (a 2:20, Domnul va lua din Ierusalim și din Iuda pe liderii pe care se bizuise poporul. Pierderea rezervelor de paine si de apa poate fi o referire la conditiile existente In cadrul unei foamete, dar aici painea si apa simbolizeaza liderii esentiali, cum su-gereaza versetul urmator. Cu alte cuvinte, va exista o lipsa acuta de lideri capabili și maturi, in toate domeniile vietii. Va fi o perioada de asuprire, anarhie, sfidare, lipsa de respect si nesupunere.

3:6-8 Oamenii vor incerca sa numeasca cu forta o ruda care sa preia conducerea asupra „acestor ruine,” dar acesta din urma va refuza, intrucat nu are nici alimente, nici haine in casa sa. Și vina nu trebuie data pe nimeni altul, spune Isaia, decat pe ei însisi (poporul).

3:9-12 In versetul 9, profetul incepe o serie de opt „vai”-uri, doua in capitolul de fata si sase in capitolul 5. Prima serie condamna populatia pentru spiritul de par-tinire și pentru nerusinarile sale. A doua ii mostra pentru rautatea lor, dar rainasitei Ti promite binecuvantari. Una din urmiirile pacatului lor este faptul ca sunt condusi de oameni lipsiti de maturitate si experienta (copii), de cei slabi (femei) si de inselatori.

3:13-15 in aceste versete Domnul cheama Israelul la judecata. Apoi sunt formulate capetele de acuzare. El ii ia la rosi pe dregatori pentru ca s-au îmbogătit pe cheltuielile saracilor (prin mita si extorcare). Iar pentru ca sunt gasiti vinovati, se roso-teste sentinta.

3:16-24 in continuare se face o usluia-toare condamnare a femeilor din Iuda pentru mandria lor, pentru manierismul lor sugestiv si pentru hainele si bijuteriile lor costisitoare. Fetele lor machiate cu tot felul de cosmetice de mare pret vor fi brazdale de zbărcit. Trupurile lor vor fi despuiate de hainele alese. Fata de doamnele elegante de odinioara, vor deveni niste refugiate zdrentuite - cu trupurile ural-mirositoare, incinse la mijloc cu o funie, rase in cap, imbracate in panza de

sac, insemnate cu fierul rosu pentru a putea fi identificate.

3:25-4:1 Ca și cand toate acestea n-ar fi de ajuns, ele își vor pierde barbali in

razboi. Decimarea populate! de parte bar-bateasca va crea situatia unicain care șapte femei vor face curte unui singur barbat, promitandu-i intretinerea at&ta timp cat acesta va putea sa-si perpetueze numele si sa le crute pe femei de ru?inea de a ramane nemaritate si fara copii.

4:2-6 Restul capitolului 4 priveste in viitor spre glorioasa imparatie a lui Cristos. El este Odrasla (in engleza: **Ramura**, n.tr.) din versetul 2, frumoasa si glorioasa. Iata ce spune Matthew Henry in aceasta pri-vinta:

El este *ramura Domnului*, omul ramura; este unul din numele sale profetice, *robul meu ramura* (Zah. Hi.8; vi. 12), *ramura neprihanirii* (Ier. ■xxiii. 5; xxxiii. 15), *un lastar odraslii din tulpina lui Isai si o ramura din radacinile sale* (ch. xi. 1) si la acest lucru, cred unii, se refera denumirea de *Nazarinean* care i se aplica la Matei ii.23. Aici el este numit *ramura Domnului*, pentru ca este sadit de puterea lui si infloreste spre slava lui. Stravechea parafraza chaldeeana glasuieste astfel in acest punct: *Cristosul, sau Mcsia, al Domnului?*

El mai este si rodul tarii, cu care se vor mandri israelitii restaurati. Necredinciosii vor fi fost nimiciti de Domnul Isus la a doua Sa venire. Evreii salvati, inregistrati pe viata la Ierusalim, vor fi numiti sfinti. Curatirea din versetul 4 se realizeaza prin intermediul judecatii, iar nu al evangheliei. Muntele Sion va fi acoperit de o calota de nor ziua si de o flacara de foe noaptea - un simbol al grijii si protectiei lui Dumnezeu.

3. Pedepsirea Israelului din pricina pa-

catului sau (cap. 5)

5:1, 2 in cantarea pe care o intoneaza Isaia pentru Preaiubitul sau (Iehova sau Domnul In NKJV), el repeta tema grijii pline de tandrete cu care Domnul Se poarta fata de via Sa. Dumnezeu a ales cea mai buna locatie, a cultivat terenul și a sadit cea mai aleasa vita de vie; a protejat-o si a pregatit un tease, in speranta ca se va face o recolta buna. Dar in loc sa culeaga recol-ta la care Se astepta (ascultare, multumire, dragoste, inchinare, slujire), El a gasit doar struguri salbatici, cu miros neplacut (neas-

cultare, razvratire, idolatrie).

5:3-6 Indignat, Domnul o intreaba pe Iuda ce ar mai fi putut face si care e expli-catia faptului ca a obtinut rezultate atat de slabe. Apoi El anunta pedeapsa care se va abate asupra ei. Va indeparta gardul im-prejmuitor de protectie din juml Iudei. Tara va fi invadata si pustiita si astfel va reveni la starea de spini si palamida, su-ferind de seceta. Toate acestea au o proiectie viitoare, referindu-se la captivitatea ce urma sa aiba loc.

5:7 Cauza acestei evolutii este limpede: cand Dumnezeu a cautat dreptatea si nepri-hanirea in Israel si Iuda, nu a vazut decal ucideri; nu a auzit decat gemetele celor asupriti.

5:8-10 In versetele 8-23 avem sase *va-iete* sau *urgii*, urmare din capitolul 3. Vaielele sunt rostite dupa cum urmeaza:

Primal vaiet: Proprietari lacomi care sc ocupa cu specula de proprietati imobiliare. creSnd o criza de locuinte si de terenuri disponibile, in vreme ce ei Tnsisi traiesc in huzur. Captivitatea avea sa lase insa multc case fara locatari iar pamantul urma sa-si dea doar o parte din roadele sale. Vita de vie de pe zece pogoane avea sa dea doar un bat de vin. Un omer de samanta nu va produce decSt o efa.

5:11-17 *Al doilea vaiet:* Alcoolicii inveterati, care se imbata de dimineata pana seara! Benchetuiesc si pelrec total nepasatori fata de Dumnezeu si lucrariie Sale..

Din cauza acestui comportamen ne-chibzuit va veni exilul. Oamenii onorabili si multimea vor suferi de foame si apoi de moarte. Nici o categorie sociala nu va scapa de umilire. Dar Dumnezeu Isi va dovedi dreptatea prin judecata drcapta pc care o va aduce cand pastorii beduini isi vor hrani turmele pe ruinele Israelului.

5:18,19 *Al treilea vaiet:* Mincinosi ne-rusinati si oameni care-L sfideaza in fata pe Dumnezeu refuza sa se lase de pacatele lor, atragSndu-si pedeapsa ce o inerila. Ei Il provoaca pe Dumnezeu, spunandu-i parca sa aduca odata pedeapsa cu care ii tot amen in t3.

5:20 *Al patrulea vaiet:* Cei care sterg orice distinctii morale, negand ca ar exisla

vreo diferentS intre bine si rau.

5:21 *Al cincilea vaiet:* Oameni infumu-rati, care nu primesc sS li se spuna nimic.

5:22, 23 *Al saselea vaiet:* Judecatori, neTntrecuri cSnd vine vorba de bautura, care judeca str&mb, luand mita.

5:24, 25 Ace?ti oameni rai, care n-au nici un respect pentru Cuvantul lui Dumnezeu, vor fi devorati cum se mistuie iarba In urma focului de pe miriște. Dumnezeu Se va ocupa de poporul Sau la judecata, f^cSnd dealurile sa" se cutremure si ulitele sa fie pline de hoituri. Si Tnca asta nu e totul!

5:26-30 El le va fluiera babilonienilor sa vina. Si atunci sa" vezi cum se vor apropia trupele lor - in conditie fizica perfects, cu uniforme de toata frumuseata, Tnarmate panS-n dinti! Caii si carele se vor apropia In mare viteza, plini de furie. Trupele se vor napusti ca un leu asupra populatiei, duclndu-i pe oameni in exil. Va fi o zi intunecata pentru Iuda!

B. Chemarea lui Isaia, curatirea si im-puternicirea sa (cap. 6)

6:1 in anul cand a murit regele Uzia,¹⁰ Isaia a avut o vedenie a Regelui regilor. Aflam de la Ioan 12:39-41 ca Regele pe care L-a vazut el nu a fost altul decat Domnul Isus Cristos. F. C. Jennings comenteaza¹ pe aceasta tema:

Asemenea lui Ioan pe insula Patmos, el devine „Tn Duhul" si-L vede pe Adohn (numele lui Dumnezeu ca Domn suprem al tuturor; iar aici, ca la Romani 9:5, „Cristos care este peste toti, Dumnezeu, binecuvantat in veci") Tnsop't de tot apanajul splendorii maiestuoase, stand peTron, care este, la randu-i, „sus si inaltat," caci „Tronul Sau domneste peste topi;" dar pe cSnd El sta pe acest slavit Tron, poala hainei Sale umple gloriosul teraplu."

6:2-5 El este insotit de finje ceresti numite serafimi,¹² cu „patru aripi pentru reverenta" si doua pentru slujire." Ace.stia celebreaza sfintenia lui Dumnezeu, cerand ca robii lui Dumnezeu sa se cure^e inainte dea-Lsluji.

Vedenia l-a inraurit puternic pe profet, producand in el sentimentul puternic al

prezen^ei pacatului, ceea ce l-a determinat sa-s,i maYturiseasca pacatosenia.

6:6-8 Acest gest a fost urmat imediat dc curStire. Abia atunci a auzit Isaia chemarea Domnului. Si astfel s-a predat indata Domnului, fiind imputernicit sa-I execute misiunea.

6:9, 10 Misiunea coasta in necesitatea vestirii Cuvantului Domnului unui popor orbit justitiar Si impietrit cu inima, datorita respingerii mesajului divin. Versetele 9 si 10 nu descriu *telul* misiunii lui Isaia, ci *rezultatul* sau inevitabil. Versetele acestea sunt citate in Noul Testament cu scopul de a explica respingerea de catre Israel a lui Mesia. Vine scrie, in aceasta privinta:

Oamenii isi pervertisera" atat de tare cailctncal ajunsesera dincolo de orice posibilitate de con-vertire sj vindecare. Un om poate ajunge atat de impietrit, Tnvenjunat si Tnradacinat Tn tot ce c rau Tncat condiiia lui sa fie iremediabila, si asta datorita judeciitii cu caracter de retribute a lui Dumnezeu asupra saj3

6:11-13 Intrebarea „Pana cand?"

inseamna pana cand vor continua sa se abata judecaule lui Dumnezeu asupra poporului Sau. UrmeazarSspunsul: „Pana cand ceta(ile vor fi distruse si lipsite de locuitori; pana cand nu va mai ramane nici un om in case si tara va fi devastata; pana ce DOMNUL va indeparta pe oameni si tara va ajunge o mare pustie." Dumnezeu va cruta insa" o ramasita (a zecea parte), dar chiar si ramasita va trebui sa treaca printr-o mare stramtorare. AceastS samanta sfanla este ca ciotul care a mai rSmas din copacul falnic, ee supravietuiește dupa ce restul arborelui a fost distrus.

C. Cartea lui Emanuel (cap. 7-12) 1, *Nasterea miraculoasa a lui Mesia (cap. 7)*

7:1,2 Capitolele 7-12 au fost denumite Cartea lui Emanuel din pricina profetiilor tara echivoc referitoare la Cristos.

Intre capitolele 6 Si 7 Isaia trece peste domnia lui Iotam, relulnd firul naratiunii in timpul domniei lui Ahaz, in perioada aliantei incheiate intre Siria s. i Israel (Efra-

im) Tmpotriva lui Iuda, cand aceste tari au amenintat Ierusalimul.

7:3 Isaia si fiul sau \$ear-Iasub¹⁴ ies in Tntampinarea regelui Ahaz **...la capatul apeductului iazului de sus, pe drumul care duce la ogorul inalbitorului.** Poate ca regele se dusesse acolo cu scopul de a asigura alimentarea cu apa a cetatii. Ogorul Inalbitorului era un loc Tn care se Tntindeau rufele proaspat spaiate la soare pentru a se albi.

7:4-9 Domnul Tl asigura pe Ahaz prin intermediul profetului ca nu are motive sa se teama. Regii Siriei si Israelului (Rezin si Peca) nu sunt decat **doua cozi de taciuni care fumega**, gata sa se stinga. Desi con-federatia intentioneaza s& atace Iuda si sa-1 instaleze pe tron pe fiul lui Tabel, o mari-oneta despre care nu se stia nimic, planul lor nu va reusi. (Intr-adevar, Siria si Israel au invadat Iuda, dar apoi s-au retras in momentul tn care au tnaintat asirienii.) Dupa cum principala cetate a Siriei este Damasc iar capetenia ei Rezin, tot atat de cert este faptul! ca Israelul va fi cucerit Tn temnen de \$aizeci si cinci de ani. (Vezi timplinirea acestei profetii la 2 Regi 17.) Dupa cum Samaria este capitala Israelului iar capetenia ei este Peca, tot atat de cert este faptul c5 Ahaz va fi dezradacinat dacS nu va crede in Cuvantul Domnului.

7:10-13 DOMNUL Tl instruieste pe Ahaz sa ceara un semn, pe pamant sau Tn cer, potrivit caruia alianta dintre Siria si Israel Tmpotriva lui Iuda nu va izbuti. Nefiind dispus sa renunte la Tncrederea sa Tn Asiria, la speranta ca aceasta Ti va asigura protectia, Ahaz refuza sa ceara acest semn, dand dovada de o falsa piosenie si smerenie. Desi Domnul este nemulțumit de atitudinea regelui, Ti da totusi regelui un semn. Vine comenteaza pe aceasta tema:

Intrucat Ahaz a refuzat s& cearS un semn, Domnul i-a dat un semn ales de El, care avea sa extinda circumstantele cu mult peste perioada lui Ahaz, fScand sa culmineze profetiile si promisiunile referitoare la „casa lui David”. Ahaz si oamenii de teapa lui nu vor avea parte de nici una din binecuvantarile si gloriile iner-ente Tmpiinirii semnului.¹⁵

7:14 Asemenea multor altor profetii, si aceasta pare sa fi avut o Tmplinire partiala timpurie (Tn zilele lui Ahaz) si una ulte-rioarS, completa (la prima venire a lui Cristos). Versetul 14 Tndreapta fara echivoc privirile spre Cristos - **Fiul fecioarei**¹⁶ al carui nume arata ca este **Emanuel** (*Dumnezeu cu noi*). Din nou Tl citam pe Vine:

„Iata”, la Isaia totdeauna introduce un eveni-ment legat neaparat de circumstanfe viitoare. Este semnificativa si utilizarea cuvantului *almah*, spre deosebire de *bethula* (o fecioara cc traieste Tn casa parinjiilor ei. fara perspective imediate de maritis); *almah* denota o fecioara maturiS, gata de a se casatori.¹⁷

7:15-17 Versete 15 si 16 se refera. probabil, la al doilea fiu al lui Isaia, Maher-Salal-Has-Baz, despre care ni se spune la 8:18 ca a fost un semn. Acest fiu nascut din fecioarS va trai Tn sSracie (hr5nindu-se cu smSntana si miere) panS va atinge varsta responsabilitatii. Dar Tnainte de a atinge acea varsta, Siria si Israel vor fi parasite de regii lor, praful alegandu-se de alianta de care se temuse Iuda. Totusi Dumnezeu o va pedepsi si pe Iuda prin intermediul incursiunilor facutc de regele Asiriei. Cum?

7:18-22 Dumnezeu va fluiera **mustei** (Egiptului) **si albinei** (Asiria). care se vor napusti Tmpotriva lui Iuda. Asiria va fi **briciul luat cu chirie** de catre Dumnezeu. aducand rusine si dizgratie. Jennings face urmatoarea observatie:

Intr-adevar, *sciracd* va fi Iuda in ziua aceea, intrucat toat& averea unui om va consta Tntr-un vitel si doua oi, sau capre. dar atat de Tmbelsugatii va fi pasunea prilejuitfi de terenurile necultivate incat tocmai aceste trei animale Ti vor asigura toata hrana de care va avea nevoie sau pe care o va putea obfineJ⁸

7:23-25 Pamantul ce dadea odinioara recolte Tmbelsugate va fi acoperit cu spini si marScini. Ajuns Tn starea de teren neara-bil, singura sa Tntrebuintare va fi ca pasune pentru boi si oi.

2. Tara miraculoasă a lui Mesia (cap.

consulte pe

8-10)

8:1-4 Domnul Tl Tndruma pe Isaia sa scrie pe o tablita cu litere citete „**Maher-Salal-Has-Baz**” si sa gaseasca doi mar-tori, pe Urie preotul ?i pe Zaharia fiul lui leberechia, care sa confirme ulterior mesajul. Aceasta denumire insemna „grif-beste prada, urgenteaza jaful,” indicand distrugerea Siriei si Israelului de catre Asiria. Domnul Insusi talmacește sensul cand Ti spune lui Isaia sa-i puna fiului sau nou-nascut acest nume.

8:5-10 Domnul are insa si un cuvânt pentru Israel, intrucat locuitorii regatului de nord au dispretuit apele din Șiloah, care curg lin, si s-au bucurat de Rezin si de fiul lui Remalia, Domnul va trimite Tmpotriva lor apele puternice ?i mari ale Fluviului (*Euftrat*). **Siloah** (numit „Siloam” In Ioan 9:7) a fost sursa secreta de alimentare cu apa a Ierusalimului, aici purtând simbolul Cuvantului lui Dumnezeu, de har sau de Tncredere Tn Domnul. Euftratul este un tip al Asiriei, care avea sa cucereasca Israelul și Siria. Asiria avea sa invadeze si regatul Iuda, acoperindu-1 tn lung si-n lat, dar numai pana la gat. Dusmanii lui Iuda vor fi, Tn cele din urma, zdrobiti, in pofida pla-nurilor si pregatirilor lor febrile Tmpotriva sa.

8:11-15 Isaia este mdrumat de Iehova sa nu se alature acestui popor care se teme de conspiratia urzita Tmpotriva sa, ci sa se Tncreada numai in Domnul, care va fi un adăpost pentru toti cei ce se bizuie pe El, dar pentru toti ceilalti o piatra de poticnire.

8:16-18 Isaia porunceste discipolilor sai fideli sa pastreze cuvântul Domnului pana cand istoria va consemna implinirea sa. Profetul Il va astepta pe Domnul, care este Tn prezent Tnstrainat de poporul Sau, si Tsi va pune nadejdea Tn El. Isaia {*Iehova salveazd*), Sear-Iasub (*p ramasita care va reveni*) si Maher-Salal-Has-Baz (*grabește prada, urgenteaza jaful*) sunt, prin Tnsasi semnificatia numelor lor, semne ^i minuni ale Tndurarii pe care o va arata, Tn cele din urma Dumnezeu lui Israel, si a urgiei cu care Ti va judeca pe dusmanii s5i.

8:19 Profetul le atrage atentia con-cetatenilor sai sa nu cumva sa

cei ce cheamamortii si pe cei ce prevestesc viitorul. Oamenii trebuie sa se indrept spre Dumnezeu el viu, iar nu spre **cei morti pentru cei vii**. Preocuparea celor din epoca moderna pentru ocult nu este un fenomen inedit:

Inaintea oricarei crize de proportii din istoria omenirii a existat o explozie de spiritism. Asa a fost Tn Iuda si Tn Israel Tnainte de a fi venit perioada captivitatii. Asa a fost Tn vremea Intruparii lui Cristos ^i Mortii sale rascumpara-toare. As,a este si astazi. Dumnezeu ne-a pus la dispozitie tot ce avem nevoie pentru calauzirea S.i Tmplinirea nevoiilor noastre spirituale in Scripturile adevarului (2 Tim. 3:16, 17)."

8:20-22 Toti Tnvatatorii trebuie testati prin **cuvantul** lui Dumnezeu. Daca Tnvata-tura lor nu concorda cu Scriptura, „**nu este lumina in ei.**” (in versiunea engleza NKJV, folosita de autor ca text de baza pentru *Comentariul Biblic al Credinciosului*, versetul 20 difera considerabil de traducerea romaneasca, drept care traducatorul a considerat ca e necesara reU'adu-cerea sa: „[inapoi] la lege si la marturie. Daca ei nu vorbesc potrivit cu acest cuvant, asta se datoreste faptului ca nu e lumina Tn ei.”) Toti cei care sunt indusi astfel Tn eroare vor rataci, apasati si flamanzi, blestemandu-L pe Dumnezeu lor si pe regele lor pentru starea lor nenorocita. Vor privi spre cer si spre pamant, cautand usurare, dar nu vor gasi decat necaz si Tntuneric, mahnirea suferintei.

9:1-5 Acum suntem transportati in viitor, la venirea lui Mesia. Teritoriul nordic al Israelului, numit **tara lui Neftaii**, ce fusese dispretuit de invadatori, va fi Tncunatat cu slava. (**Galileea Neamurilor** a fost Iocul Tn care Si-a pelreclul Mantuilorului copilaria si m care si-a desfasurat o parte din slujba Sa publica.) Prima venire a lui Cristos a adusa Galileii **lumina**. A doua Sa venire va aduce natiu-nii **bucurie**, punand capat sclaviei si razboiului.

9:6 Prima venire este descrisa Tn versetul 6a: „**Caci un Copil ni s-a nascut, un Fiu ni s-a dat.**” Prima propozitie se refera la umanitatea Sa, a doua la dumnezeirea

Sa. In continuare versetul ne indreapta privirile spre a doua Sa venire:

domnia [guvernarea] va fi pe umarul Sau

- El va domni ca Rege al regilor si Domn al domnitorilor. Restul versetului descrie gloriile Sale personale:

il vor numi Minunat - *nurnele acesta este un substantiv*, nu un adjectiv, si se refera la Persoana si lucrarea Sa.

Sfetnic - Intelepciunea de care va da dovada in actul guvernarii.

Dumnezeu puternic - Domnitorul atotputernic si suprem.

Parintele vesniciei - sau „Sursa” eter-nitatii. Fiind El Insusi etern, El confera viata vesnica tuturor celor care cred in El. Vine comenteaza: „Avem o dubla revelatie in aceasta: (1) El umple si posed vesnicia (57:15); (2) El este un Indrumator, un Antrenor si un Furnizor plin de dragoste si indurare, atotintelept.”²⁰

Prin\$ al pacii (Sar-Salom) - Cel care va aduce in cele din urma pace lumii acestia zburcuate.

9:7 Guvernarea Sa va fi cuprinzatoare, pasnica si nesfarsita. Stand pe tronul lui David, El va domni cu judecata si dreptate. Cum se vor infaptui toate acestea? Grija plina de gelozie a Domnului pentru poporul Sau va infaptui toate acestea.

9:8-12 Din nou profetul revine in trecut la tunetele judecatii, impartindu-si mesajul in patru strofe, fiecare terminandu-se cu refrenul: „**Cu toate acestea, mania Lui nu se potoleste si mana Lui este tot intinsa**”(v. 12, 17, 21, 10:4).

Neafectat de pedeapsa ce i s-a aplicat anterior, in mandria si aroganta sa, **Israel** se flecte cS se va reface, devenind mai faimos decat inainte. Dar Domnul declara solemn ca israelitii vor fi atacati de sirieni la rasarit si de filistenii la apus.

9:13-17 In continuare El ii avertizeaza ca intreaga populatie va fi nimicita, de la batranul eel demn de cinste pana la profe-

tul care ii invata pe oameni minciuni. Din pricina necinstirii numelui Sau, mania **Domnului nu se potoleste iar mana Lui este tot intinsa** - dar in semn de judecata nu de indurare.

9:18-21 Din cauza **rautatii** atat dc raspandite, tara este mistuita de **focul** razboiului civil, anarhiei, foametei, jafului si canibalismului.

10:1-4 Se rosteste un **Vai** impotriva acelor dregatori care ii jefuiesc pe nevoiasi, ii asupresc pe saraci si emit decrete nedrepte. Cand se va abate judecata lui Dumnezeu, ei isi vor pierde toate averile pe care le-au castigat prin spaga si extorcare.

10:5-11 Dumnezeu Se va folosi de Asiria pentru a o pedepsi pe Iuda. Dar asirianul are planuri mult mai indraznete! El intentioneaza sa construiasca un imperiu mondial prin cuceriri militare. El se lauda ca **printii** sai (sau comandantii) sunt cu totii **regi** si ca cetatile din calea sa nu sunt cu nimic mai mari decat eel pe care le-a cucerit deja; ca idolii lui Israel si Iuda nu se compara cu cei ai regateior capturate deja de el sau decat el insusi.

10:12-19 Dar Dumnezeu va pedepsi m&ndria si aroganta regelui Asiriei. Acesta pune succesele sale pe seama tariei si injelepciunii sale. **Nuiaua** si **toiagul** din mainile Domnului nu trebuie sa se laude fatS de mana care le tine. O groaznica nenorocire va veni peste vajnicii luptatori ai Asiriei, care mai sunt numiti si gloria sa si gloria padurii sale si a ogorului sau rodnic. Lumina lui Israel este Domnul iar spinii si maracinii Sai sunt trupele asiriene. Supravietuitorii acestor trupe vor tl atat de putini incat pana si un copil va putea sa-i numere.

10:20-23 In ziua aceea... ramasita lui Israel nu se va mai bizui pe asirian, cum a faeut Ahaz, ci pe Domnul. O mare parte a acestei profetii se refera la a doua venire a Domnului.

10:24-27 Desi regele asirian va mar-salui impotriva Ierusalimului dinspre nord, locuitorii ludei nu trebuie sS se teama\ pentru ca Domnul ostirilor va interveni, cum a facut impotriva lui Madian si a Egiptului. Iuda va fi dezlegata de teama unei dominate asiriene.

10:28-34 În cetatile mentionate avem o descriere vie si plastica a traseului urmat de armata asiriana. Peste tot se manifesta groaza si panica, in asteptarea invadato-rilor. În cele din urma iata-i pe asirieni, care pot fi zariti de pe dealul Ierusalimului. Apoi Domnul intervine si distruge armata, ofiterii si soldatii de rand, exact asa cum ar secera o padure.

3. Domnia de o mie de ani a lui Mesia

(cap. 11,12)

11:1 Isaia 11 este unul din cele mai marete pasaje privitoare la Mileniu fie în Vechiul, fie în Noul Testament. În cadrul unei din acele tranzitii rapide ce caracte-rizeaza' multe din scrierile profetilor, sun-tem transportati acum în viitor, la a doua venire a lui Cristos.

Mai întâi vedem spita neamului Fiului lui David, **o Ramura [toiag] din tulpina lui Isai**,²¹ care a fost tatăl lui David (1 Sam. 17:12).

11:2 Ungerea lui Mesia cu **duhul Domnului** este exprimata' în trei perechi de atribute spirituale. W. E. Vine le explică cu claritate si concizie:

Prima, **„duhul de mfelepciune si pricepere”**, se referă la puterile [facultatile] minii: Înlelep-ciunea discerne natura lucrurilor, priceperea dis-ceme diferen|ele dintre ele. A doua, **„duhul de sfat si de tarie”**, se refera la activitatea practical sfatul este capacitatea de a trage concluziile corecte, taria este puterea exercitată în aducerea lor la îndeplinire. A treia pereche, **„duhul de cunostinfa si de frica de Domnul”**, se referă la partșsia cu Iehova; cunostinfa de aici este cunoasterea lui Iehova (ambele elemente ale acestei perechi se acordă cu Iehova); Cristos însuși a spus: „voi nu L-ati cunoscut (*ginosko*, adică: nu ati început sa-L cunoasteți), dar Eu îl cunosc (*oida*, adică: Eu îl cunosc intuitiv și deplin)”, Ioan 8:55.²²

11:3-5 În continuare este descrisa **echi-tatea** domniei lui Cristos în limbaj de înaltă tinuta poetica; apoi pedepsirea de către El a celor răi, propria

Sa neprihanire și domnia Lui de pace si siguranta.

11:6-9a Chiar animalele salbatice se vor supune domniei lui Mesia, așa meat

pruncul care suge se va juca la gura scorburii naparcii.²³

11:9b Una din cele mai slavite taga-duinte din toata Sfanta Scriptura este a doua parte a versetului 9, in care ni se da motivul pentru care in timpul Domniei de o mie de ani vor predomina conditiile idc-ale. fn engleza Jennings a tradus acest ver-set in versuri rimate, scotand in evidenta numele poetic al Domnului (Iah):

For full of Iah's knowledge shall
the land

be, E'en as the waters
cover the sea.

(Caci- plin de cunostinta lui Iah
fi-va

pamantul, Cum e marea de
ape toata acoperita.)

11:10-16 Mesia va fi **steagul**
ce va

atrage **Neamurile** la Sine iar
sediul autoritatii Sale va fi
glorios. Domnul va readuna
ramasita poporului Sau din toale
colturile pamSntului. Iuda si
Israel (Efraim) vor trai TrnpreunS
Tn pace, sub-jugandu-si dusmanii
- pe filistenii, edomiti, moabifi si
amoniti. **Limba marii**
Egiptului (Marea Rosie) va
seca iar **Fluviul** (Eufratul) va fi
Tmpartit in \$apte **paraie** pentru
ca evreii sa poata reveni Tn
patrie. **Un drum** va stabili
legatura intre **Asiria si Israel**,
pentru a usura revenirea evreilor
din tinuturile nordice.

12:1-6 in acele zile pline de
bucurie ale domniei de o mie de
ani a lui Cristos pe pamant,
Israel va capita cantari de multu-
mire si Tncredere. Cu bucurie,
rSmasita de mantuiti isi va potoli
setea **scotand cu bucurie apa**
din izvoarele mantuirii. De
asemenea, Israel va **canta in**
calitate de misionari catre
natiuni, invitandu-le sa vina la
Cristos sa-si gaseasca Tmplinirea
Tn El.

D. Judecata asupra natiunilor
(cap.

13-24) 1. Judecata
asupra Babilonului
(13:1-14:23)

13:1-5 Urmatoarele
unsprezece capi-tole contin
profetii Tmpotriva Natiunilor
neevreiesti. Prima este
Babilonul, puterea mondial^

care a zdrobit Asiria (prin anu!
609 i.Cr.). fn capitolul 13,
vedem cum

Babilonul este cucerit de mezi si persi (539 T.Cr.). Dar unele dintre profetii ne Tndreap-ta privirile dincolo evenimentul acesta, spre distrugerea finala a Babilonului la sfarsitul Marii Stramtorari (Apo. 17, 18).

Dumnezeu strange armata mezilor si persilor (**„sfintitii Mei”**), poruncindu-i s3 intre pe **portile nobililor** (Cetatea Babilonului) si **sa distruga intreaga tara.**

(Iarasi versetul 2 in versiunea romana GBV, editia 1989, 1990, difera radical de versiunea engleza NKJV folosita de autor: „Ridicap un steag pe un munte plesuv, Tnaltati glasul spre ei, faceti semne cu mSna, ca sa *NU* intre pe portile celor nobili” - sublinierea traducatorului. Iata cum suna versiunea engleza: "Lift up a banner on the high mountain, raise your voice to them; wave your hand, that they may enter the gates of the nobles" - tn tra-ducere: „Ridicati un steag pe muntele malt, Tnaltati-va glasul catre ei; faceti-le cu mana *pentru ca sa intre* pe portile nobililor" -sublinierea traducatorului!)

13:6-13 In continuare sunt descrise oro-rile acestei invazii - frica si durerea, groaznicele perturbatii in sferele ceresti si o drastica reducere a populatiei. Unele din aceste versete ne Tndreapta privirile dincolo de triumful mezilor si persilor spre **ziua Domnului**, care va afecta intreaga lufne si va implica cataclisme de proportii in ceruri.

13:14-22 In Babilon se va produce un exod masiv, prin faptul ca strainii vor reveni Tn patria lor: Cei care vor rSmiine vor suferi grozavii de o inimaginabila cruzime. Versetele 19-22 au fost deja Tm-plinite partial,²⁴ urmSnd sa se Tmplineasca integral in viitor.

Exista unele dificultati legate de pro-fetiile referitoare la distrugerea Babilonului, at&t a cetatii, cat si a tarii (Is. 13:6-22; 14:4-23; 21:2-9; 47:1-11; Ier. 25:12-14; 50; 51). De pilda, capturarea cetStii de catre mezi (Isa. 13:17) Tn anul 539 T.cr. nu s-a soldat cu o distrugere similara celei de care a avut parte Sodoma si Gomora (Isa. 13:19);

dupa cum nu a lasat cetatea nelocuata pe veci (Is. 13:20-22); nu a fost

efectuata de o natiune de la nord - caci Medo-Persia s-a aflat la rasarit - (Ier. 50:3); nu a avut drept urmare cautarea de catre Israel sau de catre o ramasita din Iuda a lui Dumnezeu sau revenirea in Sion (Ier. 50:4, 5); si nu a implicat daramarea zidurilor si incendiarea portilor (Ier. 51:58).

Cum procedam cand dam peste o difi-cultate de acest fel? Mai Tntai de toate, noi reafirmam Tncrederea noastra nestramutata Tn Cuvantul lui Dumnezeu. Dar tinem seama si de faptul c& profetii adesea obisnuiau sa Tmbine viitorul apropiat cu viitorul Tndepartat, fara sa indicetntotdeauna separarea cronologica printr-un semnat identificabil. Cu alte cuvinte, o profetie ar putea avea o Tmplinire locala, partiala, dar si o Tmplinire Tndepartata, completa. Toc-mai acest principiu este valabil Tn cazul Babilonului. Nu toate profetiile s-au Tmplinit. Unele urmeaza sa se Tmplineasca Tn viitor.

Babilonul este programat sa joace un rol proeminent Tn timpul Marii Stram-toraYi. Dar pierzarea sa este deja zugravita Tn culori vii Tn Apocalipsa 17 si 18. Inainte de a doua venire a lui Cristos, toate pro-fetiile privitoare la distrugerea Babilonului se vor Tmplini cu precizie matematica. Ceea ce pentru noi, cei de azi este Tnvaluit Tn ceata pentru cei ce vor trai Tn acel timp va fi absolut limpede.

14:1, 2 Domnul, Tn Tndurarea Sa, va restaura Israelul, aducandu-1 Tn tara sa. Natiunile neevreiesti Tsi vor da concursul la aceasta revenire si vor trai Tn pace cu poporul lui Dumnezeu. Cei ce stapaneau odinioara peste Israel vor fi acum **slujitorii** sai.

Iacob si casa lui Israel reprezinta evreii din captivitatea babiloneana. Faptul ca Domnul Ti alege Tnseamna cS Ti izbaveste din tara captivitatii si-i reaseaza Tn propria lor tara. Acei straini care s-au alipit de casa lui Iacob sunt prozelitii din Babilon. Oamenii despre care se spune aici c& i-au dus la locul lor ar fi cei ce au avut o atitu-dine favorabila' fata de revenirea evreilor, respectiv Cyrus si altii.

14:3-11 Eliberati de persecutii si de cumplita robie,

Israel va canta o cantare de condamnare la adresa regelui Babilonului.

Domnul a zdrobit puterea sa, punSnd capat tiraniei sale. Acum pamantul se bucura -chiar si padurile, care nu mai sunt despuiate de armatele sale. In sfarsit va exista pace! Locuitorii Şeolului TI vor Tntampina, bucurSndu-se ca a fost deposedat de puterea sa. Stralucirea si faima Babilonului sunt acum din domeniul trecutului. La palat a tncetat muzica. Babilonul zace acum pe asternut de viermi, acoperit de viermi.

14:12-17 In continuarea acestei cantari de condamnare si batjocura, asistam la o expandare a temei, trecandu-se de la ca-derea regelui Babilonului la insusi eel care l-a animat: Satan, (**Lucifer**²⁵). Ryrie scrie ca aceasta e „evident o referire la Satan, din pricina faptului ca si Cristos TI descrie tn mod similar (Luca 10:18) si datorita faptului ca e neverosimil ca expresiile folosite la Isaia 14:13-14 sa poata fi rostite de oricine altul decat Satan (cf. 1 Tim. 3:6).”²⁶ Intrucat aceasta stea a zilei, **flu al diminetii**, si-a afirmat cu semetie vointa mai presus de vointa lui Dumnezeu, a fost izgonit din cer. Versetele 13 si 14 consem-neaza notoriile declaratii ale Satanei, toate Tncepand cu „eu voi”, exprim^nd sfidarea sa la adresa lui Dumnezeu. In cele din urma el va fi aruncat in Şeol, fiind o pricina de uimire pentru cei de acolo. Locuitorii Şeolului se vor minuna ca eel care a exercitat o putere atat de mare a fost Tnjosit atat de mult.

14:18-21 Revenind la regele Babilonului, cantarea aminteste de faptul ca pe cand cei mai multi regi zac tn morminte Tmpodobite, lui i se refuza o Tnhumare civi-lizata. Lui nu i se va ridica nici un monument iar spita regala (copiii sai) va fi curmata.

14:22, 23 Cetatea Babilonului va fi pustiita de locuitorii sai si curatita cu matu-ra lui Dumnezeu.

2. Judecata asupra Asiriei (14:24-27)

In acest punct asistam la o schimbare a temei, fiind descrisa distrugerea asirianu-lui, care stapanea in acest timp este Babilon. Armatele Asiriei vor fi zdrobite pe muntii Israelului.²⁷

Implinirea deplina a acestei profetii va avea loc in perioada

Marii Stramtorari, cand regele nordului va fi TnfrSnt Tn urma tentativei sale de a cotropi t^ara lui Emanuel.

Samariei (2 Re. 3:4). Oamenii sunt neliniștiti din pricina nenorocirii ce sta sa se abata peste ei.

3. Judecata asupra Filistiei (14:28-32)

14:28-31 Sa nu se bucure **Filistia** pentru moartea lui Ahaz, nepotul (numit aici **toiagul**) lui Uzia, care Ti lovise pe filistenii (2 Cro. 26:6, 7). Un alt descendent. Ezechia, avea sa-i atace ca o vipera si ca un S.arpe zburator infocat (vezi 2 Regi 18:8). Atunci saracii si nevoia?ii din poporul Domnului vor fi Tn siguranta, dar Domnul Ti va lovi pe filistenii cu foamete si-i va ucide pe supravietuitori. Asirienii invadatori vor veni dinspre nord ca un nor de fum. Dar poporul lui Dumnezeu va fi Tn siguranta ta Ierusalim.

14:32 Daca unii curieri dintre Neamuri vor Tntreba ce se Tntampla, H se va spune ca Domnul Isi Tmplineste promisiunile fata de Sion si-i apara pe locuitorii Ierusalimului.

4. Judecata asupra Moabului (cap. 15,16)

15:1-7 Isaia intoneaza un cantec de jale pentru pierzarea Moabului. Cele doua cetati puternice Tntarite, Ar si Kir, sunt dis-truse dintr-odata. Targurile si satele sunt napadite de jale. Chiar Isaia este cuprins de compasiune pentru refugiatii care parasesc tara. Tinutul este devastat iar oamenii dau navala peste granita, ducSnd cu ei tot ce au putut salva.

15:8, 9 Tipetele se aud pana la hotarele Moabului. Denumirea orasului Dibon (tSnguire) din versetul 2 devine Dimon in versetul 9 - la mijloc fiind probabil un joe de cuvinte, Intrucat Dimon seamana cu termenul ebraic dam (sange). Prin urmare, „apele Dimonului vor fi pline de sange.” Chiar cei care vor reusi sa scape vor fi haituiti ca de un leu.

16:1,2 Descrierea devastarii Moabului continua Tn capitolul 16. Moabitii care s-au refugiat Tn Sela (Petra, capitala Edomului) sunt sfatuiti sa trimita mielul de tribut dregatorului tarii (regele lui Iuda) de pe muntele fiicei Sionului (Ierusalim), dupa cum anterior trimisesera miei

16:3-5 Domnul Tl sfatuiește pe Moab să-i ascundă pe evreii ce sunt urmași, să-i acopere ziua în amiaza mare cu umbra sa, ca noaptea neagră. Căci apăsarea va Tn-ceta, pustiirea se va sfârși și eel ce calca lara Tn picioare va pieri. În schimb Domnul va domni de pe tronul lui David, cu Tn-durare, adevăr, dreptate și neprihanire.

16:6-12 Caderea Moabului se datorește miindriei și aroganței sale. Toată țara e cuprinsă de jale. Ogoarele fertile ale Hesbonului sunt acum sterpe iar frumusețile vii din Sibma sunt ruinate. Din nou profetul Tnsuși plange pentru devastarea aceasta de mari proporții. Când Moabul se va ruga idolilor săi, nu va primi nici un ajutor.

16:13,14 La celelalte profetii ale lui Dumnezeu privitoare la caderea Moabului se adaugă și informația conform căreia acest lucru se va Tntimpla Tn decurs de trei ani, după anii unui argat - adică cu nici un minut peste timpul agreat.

5. Judecata asupra Damascului (cap. 17)

17:1-3 Al treilea oracol prevestește nivelarea Damascului, principalul oraș-stat al Siriei, și a cetăților din jurul său. Datorită alianței sale cu Siria, Efraim (Israel) va avea parte de aceeași cadere. Efraim va fi despuiat de sistemele sale de apărare, Damascul va pierde regatul său iar sirienii care vor scăpa cu viața Tși vor pierde gloria. Damascul a fost distrus de armatele asiriene Tn 732 T.Cr., iar Samaria a căzut și ea cu zece ani mai târziu.

17:4-6 În ziua judecății sale, Israel va fi dezonorat și Tnfometat. Va fi despuiat ca niste ogoare de pe care s-a cules recolta Tn Valea Refaim - doar o mică ramasă va rămâne.

17:7-11 Atunci oamenii se vor Tntoarce la adevărul Dumnezeu, Cel viu, Făcătorul lor, Sfântul lui Israel și vor renunța la tot ce are de a face cu idolatria. Cetățile Tn-tărite vor rămâne pustii, asemenea cetăților hititilor și amoritilor după ce israelitii le-au cucerit. Și de ce se vor întoarce la toate acestea? Pentru că poporul lui Dumnezeu L-a uitat pe El, Tntorcându-se spre „butucii străini,” adică spre aliați

străine, religii străine și obiceiuri străine. Acest seceris va avea consecințe dezastruoase.

17:12-14 Începând cu versetul 12 și continuând până Tn capitolul 18, ni se prezintă un scurt interludiu cu două secțiuni principale, fiecare începând cu „Vai!”. Prima secțiune ne prezintă mlaștile neevreiești care atacă Israelul, făcând lălmășie mare datorită armelor moderne de război. Dar deodată Domnul le Tntoarce din drum, amenințarea celor 1 pastează pe Israel fiind Tnlăturată dintr-o dată, ca Tn cazul distrugerii armatei asiriene.

6. Judecata asupra unor țări neprecizate din Africa (cap. 18)

Aici nu predomină cuvântul „Vai”,^{2H} ci „Iată”, prin care o națiune prietenoasă neidentificată este invitată să-și trimită ambasadorii Tn Israel (v. 2, 7). Expresia „zumzet de aripi” ar putea sugera dorința de a proteja poporul Israel.

În același timp, altele năvălind neevreiești vor prăda poporul lui Dumnezeu, Tn timp ce El va privi Tn tăcere. Dar Tn cele din urmă Dumnezeu le va nimici, lăsând starurile lor ca hrană pentru animale și pasarile de pradă.

Israel se va apropia atunci de Muntele Sion ca un dar Tnchinat Domnului. Versetul 7 ar putea fi redat astfel: „În ziua aceea lui Iehova I se va aduce un dar al unui popor Tmpăratat ^i devastat...” (JND) mai degrabă decât „din partea unui popor...”¹¹ Asta se referă la restaurarea Israelului cu prilejul celei de-a doua veniri a lui Cristos.

7. Judecata asupra Egiptului (cap. 19, 20)

19:1-3 Când Domnul va descinde cu judecata Sa asupra Egiptului, idoli... se vor prăbuși iar oamenii vor fi cuprinși de panică. Va izbucni un război civil iar mintile cele mai strălucite vor recurge Tn zădărlă ajutorul idoloilor și al diverselor forme de spiritism („vor întreba pe idoli și pe vrăjitori, pe cei ce cheamă morții și pe ghicitori.”)

19:4-10 Țara va fi condusă de un despot nemilos. Rezervele de apă se vor epuiza Tn urma unei cumplite secete,

provocand compromiterea recoltelor si distrugerea industriei pescuitului. Se vor Tnchide filaturile si se vor strica toate pa-turile sociale, de la cei mari pan a la oa-menii de rand.

19:11-15 Sfetnicii cei mai buni ai lui Faraon, care locuiau Tn Zoan (Toan) si Nof nu vor dispune de Tntelepiciunea necesara pentru a face fatS acestei crize. De fapt, sfaturile lor sunt cele care au dus Egiptul de rapa. Prin urmare situatia in care s-a ajuns este fara ie?ire.

Primele cincisprezece versete ale acestei profetii s-au implinit deja. Dupa moartea lui Tirhakah, care ocupa tronul Egiptului Tn perioada profetiei lui Isaia, tara a fost macinata de razboi civil. Egiptul a fost scindat Tn douasprezece regate, toate fiind supuse Asiriei. In cele din ur-m<i, a avut loc unirea acestor regate sub domnia lui Psammetichus, Jmparatul f&ra mila" din versetul 4. Restul capitolului Tncanu s-a implinit.

19:16, 17 C&nd Dumnezeu Isi va strange pumnul, populatia va tremura de frica. Doar pomenirea numelui lui Iuda va face inimile egiptenilor sa se topeasca de groaza.

19:18-20 Dar tarii Egiptului i se promite si o restaurare. Cinci cetati vor de-veni centre de Tnchinare la lehova, inclu-siv Heliopolis (Cetatea Soarelui), numita si Cetatea Nimicirii. Vafi un altar Tnchinat Domnului Tn mijlocul tarii si un stalp Tnchinat Domnului la granita, ambele fiind martori ai Domnului. Josephus ne spune ca profetia din versetul 19 s-a implinit Tn anul I d.Cr., cand Onias, marele preot, Tn fuga sa de la Ierusalim, a primit permi-siunea sa Tnalte un altar in Egipt. Dar sen-sul deplin al profetiei este fara Tndoiala din domeniul Mileniului.

19:21, 22 Judecajile lui Dumnezeu asupra Egiptului vor reu?i sa-i determine pe oameni sa I se inchine.

19:23 O sosea va stabili legatura Tntre Egipt (trecand prin Israel) si Asiria, acce- ' sul pe aceasta şosea fiind lipsit de re-strictii. Natiunile se vor uni, TnchinSndu-se lui lehova.

19:24, 25 Atunci Israel va fi una din cele trei tari, al3turi de Egipt si Asiria,

adica vor forma o alianta tripla, benel'i-ciind de binecuvantarile Tmparatiei lui Cristos. Notati rerrenul: „Tn ziua aceea” (v. 16, 18, 19, 21, 23, 24).

20:1-6 In anul 711 T.Cr. Tartan, sau ei>-mandantul sefal regelui Sargon al Asiriei. a cucerit cetatea filisteană Asdod. In acela^i timp, Domnul i-a spus lui Isaia sa umble gol (adica Tmbracat sumar, nu com-plel gol) si descult, ca semn de Tn^tiintare pentru Egipt si pentru Etiopia, cand aces-tea vor fi umilite timp de trei ani de Asiria. Apoi locuitorii ludei vor vedea cat de mare e nebunia de a se Tncrede Tn Egipt si de a asjepta de !a el sa-i apere de Asiria. (Unii cosnentatori sugereaza ca versetele 5 si 6 se refera la filistenii sau si la Iuda, si la filistenii, adica la Tntreaga Palestina.)²⁹

8. Judecata asupra Babilomtlui (21:J-

10)

21:1-4 Cele trei oracole din capitolul 21 sunt aducatoare de vesti rele pentru Ba-bilon, Edom si Arabia.

„Pustia marii” este Babilonul, numita probabil asa datorita iesirii sale la Golfu! Persic. Babilonul va fi devastat „cum Tnaintea vijelia de la miazazi... din pustie” Intrucal el continua sa jefuiasca si sa faca prapad, va fi, ia randu-i, umilit de persani (Elam) si de mezi (Media). Atunci Babilonul va Tnceta sa-i faca pc altii sa geama (printre care si pe captivii evrei). Viziunea este atat de groaznica Tncat Tl umple pe Isaia de o cumplita Tntristare.

21:5 tn timp ce dregatorii benchetuiesc si petrec Tn siguranta, deodata rasuna chemarea la lupta („Ungeti scutul!”). De-sigur este o referire la Ospatul lui Belsatar (Dan. 5).

21:6-10 Domnul Tl instruiesle pe Isaia sa numeasca un strajer care sa ciescric hoardele invadatoare, Tn special nenumaratele unitati de cavalerie. Dupa ce asteapta zile si nopti, el descrie Tnaintarea calaretilor, perechi-perechi. Aceasta ar p.utea sugera Tnaintarea mezilor si a persilor. Apoi, cu un racnet de leu, cl anunta caderea Babilonului si a religiei. sale idolatre. Anuntul este un mesaj de mangaiere pentru Israel, o

natiune ce a lost macinata si cernutadeBabilon. Edemn dc

reținut faptul ca aceasta profetie a fost f5-cuta cu circa doua sute de ani Tnainte de caderea Babilonului.

gi noi putem fi strajeri pentru Tmparatia lui Dumnezeu:

Strajerul este eel ce participa la sfaturile lui Dumnezeu, stiind ce va urma si veghind pana in clipa fmpinirii evenimentului. Tot asa si in prezent, eel care atla din Scripturile de-acum Tncheiate, ce ne stau la dispozitie, ce a prezis Dumnezeu , putand sa discearna planurile Sale, nu printr-b interpretare speculative, ci prin compararea unor versete din Scriptura cu alte versete din Scriptura, si care accepta ceea ce este lamurit acolo, poate sa-i avertizeze si sa-i Tndemne pe altii. El sta Tn turnul de veghere (versetul 7) Tn partasie cu Dumnezeu.30

9. Judecata asupra Dumei (Edomului)

(21:11, 12)

Duma este Idumeea sau Edomul. Un edomit Tngrijorat Tl Tntreaba pe strajer cat mai este din noapte, adica dacS ame-nintarea asiriana e pe sfarsite. Iata raspun-sul:

Noaptea actualei tale tulburari se va sfarsj, fi-nd urmata de o zi noua. Darin curand va veni o altii noapte. Daca vei ciiuta un raspuns de mangaiere la Tntrebarile tale staruitoare, va tre-bui mai Tntai sa te ..Tntorci", termen care Tnseamna si „sa te pocaiesti". Numai atunci vei g&si raspunsul nadajduit; noaptea suferintelor taie se va sfariji si vor rasari peste zorii diminetti izbavitoare.^1

10. Judecata asupra Arabiei (21:13-17)

Si pe Arabia o asteapta necazuri. Cara-vanele se vor ascunde in paduri de armata asiriana iar cei ce vor reusi sa scape de ma-cel vor suferi de foame ?i sete cumpiite. Domnul a decretat ca stava Arabiei va m-ceta in decurs de un an si numai cativa din faimosii sal luptatori vor supravietui. Sin-tagma: „anul argatului" inseamna ca nu se va depasi nici cu o zi termenul de un an.

11. Judecata asupra Ierusalimului (cap. 22)

22)

22:1-5 Valea Viziunii se refera la Ierusalim (vezi v. 9-11). Cetatea este ase-

diata. Oamenii s-au suit pe acoperisurilc caselor, privind Tngrijorati spre inamicul aflat la'portile cetatii. Strazile cetatii pline odinioara de veselie sunt acum presarate cu trupurile celor rapusi de ciuma. Drega-torii si oamenii de nind ce incearca sa scape din celate sunt capturati tara nici un efort de catre inamic. Insusi Isaia este nemangaiat la vederea judecatii pe care Dumnezeu a promis ca o va aduce peste Ierusalim.

22:6-11 Elamul si Chirui sunt unitatile de nord si de sud ale armatei babiloniene. Carele lor de lupta, Tmpreuna cu cavaleria, umplu vaile din jurul cetatii. Evreii se pregatesc cu sarguinta sa faca fata asediu-lui. Ei rascolesc Casa Padurii (depozitul de arme), demoleaza casele pentru a obtine pietrele necesare repararii zidului, si Tncearca sa puna la punct un sistem im-provizat de aprovizionare cu apa. Cu alte cuvinte, fac de toate, numai spre Facatorul lor nu privesc, cand, de fapt, El este eel care a adus peste ei aceasta ncnorocire, pe care a pl5nuit-o cu mult timp Tn urma.

22:12-14 Cand Domnul i-a chemat la pocainta, ei au trait Tn chefuri si petreceri, total nepasatori fata de El, drepl care nu vor fi iertati pentru acest lucru.

22:15-19 Sebna, administratorul dc la palatul iui Ezechia, Tsi pregateste un mor-mSnt impodobit. Dumnezeu Ti spune tnsa prin gura profetului Isaia ca toate el'or-turile sale sunt zadarnice. Domnul Tl va duce Tn captivitate, ca pe un ghem. Ei va muri Tntr-o tara straina si va fi dat uitarii. Poate ca Sebna a fost eel care s-a situat Tn fruntea celor ce au sustinut Tncheierea unei aliante cu Egiptul.

22:20-24 Dupa demiterea lui Sebna, Eliachim (adica „Dumnezeu va stabili") Ti va ocupa locul. Un tip al Domnului Isus, Eliachim va fi un fider responsabil si Tn-durator, cu automate deplina. Lui i se vor Tnmana cheile casei lui David.-² el urmand sa aiba controlul asupra Tncaperilor regale si sa aleaga slujitorii Tn casa regelui. (In Apoc. 3:7 se spune ca Domnul Isus detinc cheile casei iui David.) Eliachim va fi Tn-taritTn postul sau, avand autoritate complete Tn sfera sa de atributii.

22:25 Intrucat Eliachim este neTndoios

„cepul Implantat Intr-un loc sigur" (v. 23a), îndepărtarea și caderea sa ar putea fi o referire la captivitatea casei lui Iuda, al carei reprezentant este el.

23:18 „Castigul Tirului și plata ei" se referă la a doua venire a lui Cristos, când „fîca Tirului va veni cu un dar" (Ps.

12. Judicata asupra Tirului (cap. 23)

23:1-5 Intorcându-se din Tarsis (care aici înseamnă probabil Spania), marinarii din Tir primesc vestea caderii cetății când ajung în Cipru. Intrucat casele le-au fost distruse și nu mai au nici un port în care să se întoarcă, ei urlă de durere. Negustorii Sidonului stau înmarmuriți, amintindu-și cum vecinii lor din Tir traversaseră marea, aducând grane din regiunea superioară a Nilului (Sihor), cum aceștia fuseseră negustorii națiunilor. Sidon, cetatea-mamă a Tirului, se rusinează la vederea tafazurilor ce se lovesc de ruinele Tirului, parșind să plângă alături de locuitori. Este ca și când Tirul n-ar fi avut niciodată copii care să locuiască în el! Și Egiptul este cuprins de agonie la vestea pierderii clientului său cel mai bun.

23:6-9 Tirienilor li se spune să caute adăpost cât departe, în Spania (Tarsis). Cândva locuitori ai unei cetăți ce fusese veacuri de-a rândul prosperă, picioarele lor li poartă acum prin străinatăți. Și cine a adus această grozăvie peste Tir, cetatea cu puterea, bogățiile și slava sa? Domnul ostirilor - hotărât să dezonoreze mandria întregii glorie omenești.

23:10-17 Văzând cum Tirul a fost atacat de Nebucadnetar, oamenii sunt îndrumați să fugă în alte țări, împrăștiindu-se de-a lungul Raului (adică al Fluviului Eufrat, care traversează multe țări). Dumnezeu a trezit Babilonul pentru a-l face să distrugă cetatea negustorească (Canaanul). Chiar dacă refugiații vor fugi în Cipru, tot nu vor găsi odihnă. Profetul este uimit de faptul că o națiune atât de neînsemnată, fondată de Asiria, poate duce Tirul de răpa. Tirul va fi dat uitării în timpul celor șaptezeci de ani ai monarhiei caldeene. La sfârșitul acestei perioade, Isi va relua bucuroasă activitatea de prostituare pe plan comercial cu toate re-gatele lumii.

45:12). Comorile ei vor fi o ofranda slan-ta pentru Domnul.

marionete vor avca si ei parte de aceasta judecala la a doua

13. Judecata asupra intregului pamant

(cap. 24)

24:1-3 Judecatile lui Dumnezeu par sa inceapa cu tara Israelului. dar apoi cuprind tot pamantul si chiar fiintele rele din ceruri. „Pamantul” mai poate fi tradus aici si prin „tara,” iar referirea la „preotul” din versetul 2 sugereaza ca tara Israelului este avutain vedere in versetele 1-3. Observati cum alterneaza textul intre tara .si popor. Distrugerea are proportii cataclismicc, afectand toate categoriile sociaie.

24:4-13 Mentionarea termenului „lumea” In versetul 4 sugereaza ca Leatrul judecatii s-a largit. Cauza poluarii mondiale este faptul ca oamenii au calcai legamantul vesnic. Unii considera ca aceasta se refera la legamantul Tncheiat cle Dumnezeu cu Noe (Gen. 9:16), dar acel legamant neconditonat depindea In in-tregime de Dumnezeu. Altii cred ca este o referire la legea lui Moise. Numai ca aceasta a fost data doar Israelului si nu se spune nicaieri ca ar fi fost un legamant vesnic. The Bible Knowledge Commentary spune ca este Jegamantul pe care 1-au Incheiat oamenii implicit cu Dumnezeu dc a asculta de Cuvantul Sau.³³ „Cetatea confuziei” ar putea Insemna Ierusalimul, dar Intr-un sens mai larg ar putea cuprinde si Intreaga civilizatie urbana.

24:14-20 In acest punct se aud cante-cele ramasitei ce a fost pastrata In viata, .credinciosii acestia intonand laude la adresa lui lehova (sau Domnul In NKJV) pentru harul Sau salvator.

Apoi profetul deplange groaznicele orori ale Marii Stramtorari, ace) timp dc cumplita perfidie, cand orice scapare va fi imposibila. Pamantul se va clatina ca un betiv, de parca ar fi fost alins de un cutremur urias. Se va prabusi, fara sa se mai ridice.

24:21-23 Ostirile fortelor rele din locurile ceresti vor fi si ele judecatc. Aceasta corespunde cu textul de la Apocalipsa 19:19, 20; 20:1-3. Regii pamantu-lui care au jucat rol de

venire a lui Cristos. Slava neintrecuta a Domnului va face ca soarele si luna sa paleasca.

E. Cartea cantarilor (cap. 25-27)

1. Cantarea de lauda a Israelului pentru binecuvantările imparatiei (cap. 25)

25:1-5 Capitolele 25-27 au fost numite „Cartea cantarilor.” Aici ramasita de evrei rascumparati II lauda pe Domnul pentru ca i-a izbavit din Marea Stramtorare. Cetatile inamice (nu neaparat o cetate anume) au fost facute praf, determinându-le pe Nea-muri sa recunoasca puterea lui Iehova. Dumnezeu a fost pentru poporul Sau tot ce i-a trebuit acestuia.

25:6-9 Pe Muntele Sion Domnul Tntinde un ospat cu cele mai alese bucate spirituale. El Tnlaturaacoperamantul ignorantei, valul orbirii satanice care a Tnvaluit toate natiunile. El cucereste moartea (prin Invierea sfintilor din timpul Marii Stramtorari ce au murit). alunga intristarea si a-nuleaza stigmatul ce planase asupra popo-rului evreu. Ramasita va spune apoi: „Acesta este Dumnezeul nostru; pe El L-am asteptat; ne vom bucura si ne vom veseli in mantuirea Lui/”

25:10-12 Dusmanii Israelului, al caror reprezentant este, pare-se, Moabul, va fi tacut de rusine si calcatm picioare. Dumnezeu este asemuit cu un Tnotator in verse-tul 11, care-și Tntinde mainile in semn de judecata peste moabiti.

2. Cantarea lui Iuda adresata Standi Veacurilor (cap. 26)

26:1-4 Reveni(i in patrie, israelitii rascumparati din cadrul ramasitei celebreaza viata de credinta si bizuire pe Domnul. Cetatea lui Dumnezeu este in contrast cu cetatea omului (24:10). Natiunea nepri-hanita (Israelul rascumparat) se bucura acum de o pace desavSrsita care provine din bizuirea lor pe de-a-ntregul pe Iehova. Referitor la versetul 3, renumitul autor american de imnuri baptiste, Philip P. Bliss, obisnuia sa spuna: „Iubesc acest verset mai mult decat oricare alt verset din Biblie: «Tu Tl vei pastra in pace deplina pe

eel al carui minte se reazema pe Tine, ca-ci se increde m Tine.»”³⁴

Moody a legat versetul 3 de versetul 4 in urmatoarele cuvinte: „Pomul pacii Tsi Tnfige radacinile adanc Tn crapaturile din St^nca Veacurilor.”³⁻¹⁵ In starsit ei vor realiza ca „tn IAH, Tn Domnul (Tn ebraica IAH este forma abreviata a lui IAHWH) este tarie vesnica” sau „Stanca Veacurilor” (textul marginal din editia NKJV). Tocmai pornind de la aceasla sin-tagma i-a venit lui Augustus Toplady ideea unuia dintre cele mai marete imnuri din limba engleza: „Rock of Ages” (tradusa Tn romaneste cu cuvintele: „Cel ce Te-ai deschis mie stanca de mantuire”, n.tr.). CSutand adapost de furtuna napras-nica Tntr-o crapatura a stancii, el a scris:

StSnca a Veacurilor, ciespicatu pentru mine,
Lasa-ma sS ma ascund Tn Tine;
Lasa ca apa si sangele,
Ce au curs din coasta ta strapunsa,
De pacat sa-mi fie vindecare,
De-a sa vinovitiie si putere sa ma i2bavea.sca!

Cat vremelnic mai am sutlare pe acest pamant,
Si-apoi cand ochii mi se vor Tnchide la moarte,
CSnd ma vo: Tnalta spre lumi necunoscute.
Vazandu-Te pe tronul judecatii Tale,
Stanca de Veacuri, ce pentru mine ai fost lovitS,
Ascunde-ma !n Tine.

26:5, 6 Aroganta civilizatie a omului a coborat pana Tntr-acolo Tncat picioarele saracilor si nevoiasilor calca orasul, cetatea Tngamfata.

26:7-15 Versetele 7-19 par sa repete rugaciunile rostite de ramasita cand trece prin Marea Stramtorare. Domnul este eel ce le-a netezit cararile, Tn timp ce ei L-au asteptat cu Tnfrigurare, ca sa-Si arate Tn-durarea fata de ei. Numai atunci cand Dumnezeu va actiona Tn judecata Sa vor Tnvata cei rai neprihanirea. MSna lui Dumnezeu s-a Tnaltat, fiind pregatita sa loveasca, dar atunci cand va cobori Tn mania Sa, ei vor fi rusinati iar Israelul va avea pace. Ramasita a fost sub stapanirea mul-tor stapani dintre Neamuri, dar Dumnezeu este singurul si adevaratul lor Domn. Na-

tiunile care au tracasat Israelul nu se vor mai Tnalta pentru a mai tulbura pe copiii lui Dumnezeu vreodata. Versetul acesta nu neaga invierea cu trupul a celor rai, ci doar promite ca rnarile puteri ale lumii neevreiesti nu se vor mai reface niciodata.

26:16-19 Dar dupa ce Israel va trece prin chinuri similare celor asociate cu nasterea, care nu par sa fi dat rezultate, natiunea va beneficia de o Tnviere. Iehova raspunde la rugaciunea poporului Sau cu promisiunea refacerii pe plan national cand „roua din iarba” (Duhul Sfânt) va fi turnata peste tara.

26:20,21 Intre timp, Domnul sfatuieste ramasita credincioasa din poporul Sau sa se ascunda Tn camarile tainice, pana cSnd El va termina de varsat mania Sa peste lumea apostata.

3. Cdntarea lui Dumnezeu pentru Israelul rascumparat (cap. 27) 27:1 CSnd va veni ziua Domnului, Iehova TI va pedepsi pe Leviatan, sarpele zburator (AsiriaJ, pe Leviatan sarpele inelat (Babilonul) și va ucide reptila din mare (Egiptul). Unii comentatori cred ca toti acesti trei monstri simbolizeaza Babilonul. A||I considers ca sunt o m-truchipare a lui Satan, eel care anima pu-terile mondiale; el este numit sarpele si balaurul (Gen. 3:1; Apo. 12:3; 13:2; 16:13).

27:2-6 In ziua aceea, Dumnezeu Se va bucura de via Sa niscumparata cu vin rosu (Israel), izbucnind in cantec. El o va pazi zi si noapte. El nu mai c maniat acum pe poporul Sau. Daca ar fi sa se ridice pu-terile ostile Tmpotriva ramasitei, El le-ar arde ca pe spini si maracini. Mult mai in-dicat ar fi ca aceste puteri sa se Tndrepte spre Domnul, cerand protectia si pacea Sa. In Mia de ani Israel va Tnflori si in muguri si va umple fata lumii cu rod.

27:7-9 Dumnezeu nu S-a purtat cu Israel in acelasi mod in care S-a purtat cu asupri-torii mondiali ai Israelului. Dimpotriva, El l-a pedepsit pe Israel Tntr-o m5sura limitata. I-a izgonit pe israeliti in exil, pentru a-i curati de idolatrie. Acest obiectiv va fi fost realizat cand Israel va fi distrus

orice urma de chipuri carora li s-a inchinat.

27:10, 11 Într-un timp, Ierusalimul este văzut în mine, așa cum reiese din imaginea viteilor ce pască printre lufe și a l'c-meilor care Strang vreascuri de foe. Toate acestea s-au întâmpiat pentru că poporul nu a dat dovada de nici un discernământ spiritual.

27:12,13 Când va sosi acea zi, Domnul va treiera, despărțind ceea ce este adevărat de ceea ce este fals pe tot cuprinsul țării Israelului. Apoi Ti va readuna pe acei evrei care sunt împrăștiați printre națiuni neevreiești cum sunt Asiria și Egiptul. Reveniți în patrie, că se vor sui la Ierusalim pentru a se închina Domnului.

F. Caderea și ridicarea
Israelului și a Ierusalimului
(cap. 28-35)

/. Vai de Efraim/hrae! (cap. 28)

28:1-4 Samaria a fost cununa îngamfată a betivilor Israelului (Efraim). Cetatea aceasta așezată pe o înălțime a fost ca o cununa ce privea văile frumoase ale oamenilor îmbătați de vin, îmbuibali de plăceri, de materialism și de sex. Cuceritorii asi-rieni sunt gata să devoreze cetatea, ca și când ar fi o smochină coaptă de iunie.

28:5, 6 Domnul ostirilor va fi cununa nepieritoare de slavă pentru răsădită credincioasă când El Se va întoarce pentru a-Și întemeia împărăția. El Ti va împuțurici pelideri să aducă la îndeplinire judecată și să respingă inamicul, fortând-1 să se retragă la poarta cetății sale.

28:7, 8 Profetul își îndreaptă acum atenția spre Iuda. Asemenea Israelului, locuitorii iudei sunt îmbătați, balăcindu-se în vomă și în murdăria de la mesc. Chiar preotul și profetul său dădat la de-străbălare.

28:9, 10 Conducătorii religioși își bat joc de Dumnezeu, obiectând că le-ar vorbi ca unor prunci. Crede oare Domnul că are de a face cu niște pusti, cărora trebuie să le dea învătăturile pe silabe (în ebraică)?³⁶

28:11-13 „Ei bine,” spune Dumnezeu, „întrucât nu vreți să ascultați de cuvintele pe care vi le dau în limbaj simplu, lesne de înțeles, vă voi trimite un cîmpitor străin (Asiria).” Limba

lor străină va fi un semn

al judecatii asupra unui popor care L-a respins pe Dumnezeu cand El i-a oferit in zadar odihna Sa si capacitatea de a da sj al-tora odihna. Cat despre Domnul, asa cum arata Jennings, el va

cominua sa vorbeascain limbajul eel mai sim-plu si limpede; data asta o va face pentru ca m-treaga responsabilitate pentru respingere sa fie pusa nu pe seama presupusei Tncifrari a mesajului, ci pe umerii celor care il resping.³⁷

28:14, 15 Dregatorii lui Iuda s-au lau-dat cu legamantul pe care l-au Tncheiat cu Egiptui, ca si cand i-ar fi pus la adapost de atacul Asiriei, dar alianta lor va Tnsemna moarte si \$eolul pentru ei. Ei se incredeau Tn minciuni si falsi tati. (Desigur, legamantul cu moartea si pactul cu Seolul nu a fost un tratatin sens literal. Mai degraba ideea care se desprinde de aici esle ca Iuda se credea Tn termeni buni cu moartea si cu Seolul si ca n-avea de ce sa se teama, din pricina aliantei cu Egiptui. Unii comentatori vad Tn acest legamSnt o imagine a unei aliante viitoare Tntre Israel si Fiara [Dan. 9:27]'.)

28:16, 17 Dumnezeu L-a stabilit pe Mesia ca singurul vrednic de Tncredere, o temelie sigura. Cei care se bizuie pe El nu vor avea de ce sa se teama. Sub domnia Sa toate lucrurile vor trebui sa treaca testul dreptalii si nepribanirii iar judecata vaTn-departa orice obiect fals de Tncredere.

28:18-22 Toate masinatiile pofitice aie ludei vor fi neputincioase Tn a-i asigu-ra protectie cand va fi invadata de cotro-pitor. Toate incursiunile lansate de ina-mici vor reusi. Oamenii vor realiza, prea tarziu, adevarul spuselor lui Dumnezeu. Patul este prea scurt, Tnvelitoarea preaTn-gusta, adica legamSntul nu le asigura mangaierea si protectia scontate. Domnul Dumnezeu se va ridica la judecata !m-potriva poporului Sau cum facuse odioaraimpotriva vrajmasilor lor- o judecata ce-i fusese cu totul straina Tnainte. Iar daca vor avea o atitudine batjocori-toare, asta nu va face decat sa sporeasca robia lor.

28:23-29 Dupa cum subliniaza Herbert Vander Lugt, profetul ilustreaza

modul in care Se poarta Dumnezeu cu copiii S2i, citSnd trei aspecte din munea campului. Mai Tntai, el declarii ca plugarul nu destelenesie pamantul la neslar^it, ci se opre^te cilnd vine vremea semanatului (v. 24). Tot asa, incer-carile noastre sunt curmate de Tndata ce si-au realizat seopul pentru care ie-a Tngaduii El tn viata noastra. Apoi profetul spune ca agricul-torul seamana samanta sa cu discernamant, Tm-prastiind chimenul, dar asezand samanta de grau Tn sjruri ordonate (v. 25, 26). Asta ne asigura ca Domnul selecteaza cu grija discipline cea mai adecvata la nevoia noastra. in fine, Isaia Tl infatiseaza pe luerator secerandu-si re-col-ta. Cu nespusa grija, el loveste mararul cu un bat usor, dar chimenul Tl loveste cu un instrument mai puternic. Pentru grau recurge la o roata nu prea grea, asa Tncat sa nu striveasca grauntele (v. 27, 28). Asttel Cel Atotputernic utilizeazii cea mai u^oara atingere posibila potrivita cu starea noastra, neingaduind nicio-data' suferintei sa fie mai mare decat am putca-o suporta.^s

2. *Vai de Ariel/Ierusalim! (cap. 29)*

29:1-4 Ariel este cetatea privilegiata a Ierusalimului Tn care David si-a avut se-diul. Locuitorii sai efectueaza an de an ri-tualuriie mecanice ale religiozitatii lor externe, dar Dumnezeu va duce strSmtorare peste aceasta cetate, pana cand nu va mai fi decat un Ariel. Numele Ariel are doua sensuri: „ieul lui Dumnezeu" si „altarul" (vezi Ez. 43:1.5, 16) unde Ariel este trad us prin vatra altarului). Cetatea ce era odi-nioara „leul lui Dumnezeu" a ajuns acum sa fie altaru! aprins. Chiar locuitorii sai sunt victimele de sacrificiu.

29:5-8 Dar Dumnezeu va interveni din-tr-odata si dusmanii vor fi alungati, ca pul-berea fina si ca pleava. Tocmai cand vraj-masii credeau ca vor devora Ierusalimul, atacurile lor vor fi zadarnicite, de parca s-ar fi trezil dintr-un vis.

29:9-12 Orbirea lor intentionata a adus peste ei orbirea justitiara, drept care acum se clatina ca niste betivi. Nu mai pricep cuvantul lui Dumnezeu. Pentru unii el este o carte pecetluita, pentru altii indescifra-bil. Fiecare are scuza sa.

29:13-14 Deoarece religia lor este doar o chestiune exterioara si singura lor frica

de Dumnezeu se manifeste sub forma unor crezuri memorate, Dumnezeu va face o lucrare supranaturală de judecată, despuind mintile cele mai ascuțite de înțelepciune și discernământ. „Minunile” din versetul 14 se referă la invadarea țării de către Senaherib. W. E. Vine scrie:

Dregatorii lui Iuda au cautat să se bazeze pe Egipt, crezând că aceasta țara îi va putea ajuta. Acesta a fost însă o înțelepciune de natură politică, din prisma considerentelor pur omenești. Dar din punctul de vedere al lui Dumnezeu a fost un gest de răzvrătire, drept care Dumnezeu a făcut să se aleagă praful de această politică, reducând Iuda la starea de neputință, pentru că în viitor să se încreadă nu mai în Dumnezeu.³⁹

Astăzi „minunile” se realizează prin evanghelie (vezi 1 Cor. 1:18-25).

29:15, 16 Se rosteste în acest punct o urgie (un „vai”) împotriva dregătorilor înșelători care complotează împreună cu Egiptul, ca și când Dumnezeu nu i-ar vedea. Toate faptele ei le înțeleg pe dos, așezând lutul pe locul olarului și vice versa, și astfel tagaduind puterea și cunoștința lui Dumnezeu.

29:17-21 Dar va veni ziua izbavirii când și Dumnezeu va inversa lucrurile. Ceea ce este în prezent o pădure salbatică (Libanul) va deveni un ogor mănăstiresc; și ceea ce este considerat în prezent un ogor mănăstiresc va fi privit în aceeași zi ca o pădure napădită de buruieni. Atunci surzii vor auzi, orbi vor vedea și cei nenorociți se vor bucura tot mai mult în Domnul și săracii se vor înveseli de Sfântul lui Israel. Asupritorul și batjocoritorul nu vor mai fi - după cum nu vor mai fi nici cei ce tăiau firul în patru, încercând să-i prindă în cursa pe cei neprihăniți!

29:22-24 Ultimele versete ale capitolei-lui descriu ramașita credincioasă, numită aici Iacob. Rusinea și ocară sunt acum de domeniul trecutului. Copiii lui Iacob își vor da seama cum a intervenit Dumnezeu în folosul lor și îi vor da cinstire pentru aceasta. Cei care au judecat greșit și s-au plans vor fi făcuți maleabili, gata de a cunoaște și de a se lăsa învățați.

3. Vai de alianța cu Egiptul! **(cap. 30,31)**

30:1-7 Copiii răzvrătiți sunt poliicienii din Iuda care încheie alianțe cu Egiptul împotriva Asiriei. Întrucât nu există nici o cronică despre o atare alianță, suntem înclinati să credem că această profeție încă nu s-a împlinit. Iuda va afla că Egiptul nu este demn de încredere. Se vad caravanele ce transportă tributul din Iuda în Egipt, prin zonele periculoase din Neghev (**sudul**), dar cu toate că emisarii evrei ajung până în **Zaan și Haneh**, întregul proiect este sortit eșecului. Dumnezeu numește Egiptul: „**Rahab-Hem-Şebeth**” (*Rahab care sta liniștită*).

30:8-14 Să rămână scris pentru posteritate că tratatul cu Egipt (și toți cei ce și pun încrederea în lucruri nevrădnicie de încredere) constituie o crasă respingere a legii Domnului așa cum a fost această transmisă prin profeti. Iuda va vedea că Egiptul este un jalnic zid de apărare. De fapt, zidul înalt se va surpa și se va prăbuși. Va fi zdrobit complet ca un vas de lut, cioburile sale fund atât de mici încât nu vor putea fi folosite la nimic.

30:15-17 Dumnezeu i-a spus marelui Iuda: „Salvarea constă în înțoașirea la Mine și în odihna ta în Mine. Tânărul tău sta în încrederea în Mine, mai degrabă decât în fuga frenetică în Egipt.” Dar Iuda a spus: „**Nu! Că voi fugi împotriva dus-manului.**” La care Dumnezeu le răspunde: „Da, vei fugi, dar în retragere și cuprinși de panică! Vei fi urmărit de forțe inferioare, până când vei ajunge ca un jalnic **stâlpe pe vârful unui munte și ca un steag pe un deal.**”

30:18-25 Totuși **Domnul** este capabil să arate îndurarea. „Dumnezeu este capabil până când dezastrul cauzat de noi înșine ne va învâta cât de neînțeleasă a fost alegerea noastră.” Când Iuda se va întoarce la Domnul, El va fi învâțătorul lor, cauza lor, datatorul de ploaie, înfructurător și prosperitate, Vindecătorul, Stăpânul și Aparătorul. Poporul Său „își va arunca idolii ca pe niște lucruri înșelătoare ce sunt. strigând, «Ce bine că am scăpat de voi!»”^{*}

30:26-33 Lumina intensificată din versetul 26 trebuie înțeleasă ca un simbol al slavei și neprihănirii. Națiunile fără Dum-

nezeu vor fi cernute ca Tntr-o sitS a nimi-cirii. **Asiria va fi zdrobita** de Domnul si fiecare lovitura de pedeapsa va fi Insotita" de strigatele de triumf ale lui Iuda. Focurile din Tofet (adica din Iad) sunt ga-ta sa-1 primeasca pe regele rau.

31:1-3 Dumnezeu este Tmpotriva celor care se due in **Egipt** ca sa capete ajutor, care seincred in **cai... care... siincalareti** pentru a obtine victoria. El Se va ridica Tmpotriva casei raufacatorilor (Iuda) si Tmpotriva ajutoarelor (Egiptul) celor care lu-creaza faradelegea (Iuda). Ajutorul (Egiptul) se va poticni iar eel ce este ajutat (Iuda) va cadea.

31:4-9 Dumnezeu este ca un leu pe care o multime de pastori (Asiria) Tncearca sa-1 alunge strigand ca sa-1 sperie si sa-1 determine sa fuga. Sau, folosind alta metafora, El este ca un stol de pasari ce plutesc in zbor deasupra Ierusalimului. El este gata sa apere si sa izbaveasca cetatea. Cand Israel se va Tntoarce Tnapoi la Dumnezeu, se va debarasa de idoli sai. Asirienii vor pieri prin interventia directa a Domnului. Distrugerea lui Senaherib nu a epuizat sensul acestor versete, drept care profetia mai are si o Tmplinire viitoare in timpul Marii Stramtorari.

bunul si talharul vor fi demascati, aratan-du-li-se adevarata fata (si bineinteles vor fi pedepsiti cum se cuvine). Omul generos

4. Domnia Regelui neprihanit (cap. 32)

32:1-8 Primele cinci versete descriu **domnia** de o mie de ani a lui Cristos. El este **regele** care dornneste in **neprihanire; printii** ar putea fi cei doisprezece apostoli (vezi Mat. 19:28). „**Un om va fi ca un adapost de vant...**” - Omul acela este Domnul Isus, care asigura ocrotire, adapost, Tnviorare si umbra. Nu va mai exista orbirea justitiara care sa-i afecteze pe oa-meni, dupa cum urechile nu vor mai fi Tn-chise cand vine vorba de ascultare. Cei care in prezent iau decizii **pripite** vor avea atunci discernamant iar cei ce se balbaie acum se vor exprima atunci coerent. Distinctive morale nu vor mai fi estompate. Omul fara minte nu va mai fi ridicat la loc de cinste. Venirea lui Cristos Ti va dezvalui pe oameni tn adevarata lor lumina. Ne-

va fi de asemenea etalat si binecuvantat. Versetele 6-8 descriu viata asa cum a vSzut-o Isaia Tn vremea sa.

32:9-15 Dar imparatia nu a sosit Tnca. **Femeile** din Iuda continua sa traiasca in lux, contort, complacandu-se Tn tot felul de placeri ilicite. Curand Tnsa va cadea peste ele pedeapsa judecatii - manifestata prin compromiterea recoltelor, scaderea populatiei si pustiire. Necazurile lui Iuda vor continua pana cand va fi turnat Duhul la a doua venire a lui Cristos. Atunci **pustiul se va preface in pamant roditor** iar ceea ce este considerat Tn prezent un teren roditor va fi transformat atunci Tntr-o padure de toata frumusetea.

32:16-20 Dreptatea sociala ? i neprihanirea vor patrunde atunci in toate sferele vietii, soldandu-se cu pace, liniste, sigu-ranta si Tncredere. Dusmanul (padurea) va fi nivelata prin caderea grindinci judecatii lui Dumnezeu iar cetatea (adica capitala sa) va fi umilita. Va fi un timp de fcricare, cand oamenii vor putea semana Tn sigu-ranta langa toate apele, cand boul si mii-garul vor paste alaturi, fara nici un pericol.

5. *Vai de pradator/Asiria! (cap. 33)*

33:1-6 Spiritul distrugator si perversitate asirianului se Tntoarce acum asupra capului sau (v. 1, 2). In ziua aceea copiii lui Dumnezeu se vor ruga Domnului sa fac izbaviti Tn ceasul Tncercarii lor. Cand Dumnezeu va trece la acsiune, un vutiel cumplit ca de tunet va cuprindc natiunile de panica. Va fi randul evreilor sa culeaga prada ramasa Tn urma lor. Cristos este intronat, umpland Sionul cu dreptate si neprihanire, aducand vremuri de stabilitate si Tmbogatindu-si poporul cu comori spirituale.

33:7-9 Versetele acestea revin la timpul in care Ezechia a trimis **ambasadori de pace** la Senaherib si i s-a spus sa achile o amenda de trei sute de talanti de argint si treizeci de talanti de aur (2 Regi 18:13-16). Dar nici asta nu a reusit sa-l Tnduplece pe asirian sa nu porneasca la atac Tmpotriva regatului Iuda, actiune militara care s-a sol-dat cu

imense pierderi si suferinte pentru acestadin urma.

^olii din Iuda plang cu amar^ciune din

pricina esecului misiunii lor. Asirianul si-a calcat cuvântul, invadând Iuda. Chiar locurile cele mai alese ale țării au fost pustiite eel mai tare.

33:10-12 La timpul potrivit, când sca-parea nu mai părea posifaiia, **Domnul** Se ridică, trecând la acțiune și ocupându-Se de inamic. În cuvinte marcate de un acut sarcasm, El spune că asirianul a conceput **pleava** și a născut **paie**. Cu alte cuvinte, planurile sale au fost date peste cap. Furia cu care s-a napustit el asupra altora se va Tn-toarce asupra capului său, distrugându-l. **Cuptoarele de var** și **spinii tăiați** indică o judecată nemiloasă, completă.

33:13-16 În continuare se vesteste un mesaj către Neamurile fără Dumnezeu (**Voi, cei de departe**) și către evreii apostati din Sion (**voi, cei de aproape**). În focul judecății lui Dumnezeu și al maniei Sale aprinse, singurii care vor supraviețui sunt **cei** ce **umbla drept** și se pazesc de orice formă de **rau**.

33:17 Apoi, în condiții de siguranță și mulțumire, răsădită credincioasă. **il va vedea pe Rege în frumusețea Sa** și **tara** ale cărei hotare au fost acum mult largite.

A. J. Gordon a adaptat acest verset la una din cântările sale:

Î] voi vedea pe Rege Tn
frumusețea Sa, În țara de
departe,
Când Tn sfârșit umbrele se vor fi
ridicat, Iar negura va fi fost
Tnghițită de zorii zilei.

Îl voi vedea Tn glorie,
Pe Mielul ce fusese cândva junghiat;
Ce bucurie va fi atunci să
remeraorez
Minunata istorie a răscumpărării cu
toti salvați!
Aleluia! Aleluia!
ti cSnt Mielului odinioară junghiat;
Aleluia, Aleluia,
Aleluia Amin!

33:18,19 Atunci amintirea groaznicelor momente când asirianul cântarea tributul de aur ce i s-a adus, când iscoadele au numărat **turnurile** cetății, pregătindu-se să o atace, când evreii au auzit vorbindu-se în mijlocul lor limba străină a asirienilor- ei bine, toate acestea vor fi doar o amintire ce nu le va mai aduce nici o tnrstare.

33:20-22 În Sionul din timpul Mileniului, se vor tine din nou **sărbătorile rânduite**.

Cetatea va fi ca un cort ce nu va mai fi mutat, ai cărui țărâși nu vor mai fi scoși niciodată. **Domnul va fi** pentai Sion tot ce este un rău pentru o cetate - protecție, înviore și i'ru-muset. Nici o **galera** și nici un vas dc-al vrajmasului nu va mai trece pe acolo, deoarece Domnul se va afla Tn acel loc.

33:23, 24 Există o diversitate de opinii Tn rândul comentatorilor cu privire la prima parte a versetului 23, dacă se referă la Ierusalim, sau la dușmanii săi. Dacă se referă la dușmanii Sionului, atunci Tnfatisează soarta oricărei corabii ce va mai îndrăzni să atace cetatea. Iar dacă se referă la Ierusalim, versetul 23

vorbeste despre slăbiciunea și ncpătinta oamenilor, prezenți fie ca incapabili de a conduce destinele cetății, fie - Tn varianta mai plauzibilă - de a-și aranja cortul ca locuință, cu toate cele necesare: funia, țăr?ul și panza de coil.⁴⁰

În nparatie, chiar și **schiopii** vor fi Tn stare să **ia prada**. Bolile vor fi încetai iar **faradelegea** poporului va fi **iertată**.

6. Vat de toate natiunile! (cap. 34)

34:1-4 În capitolul 34 avem indignarea lui Dumnezeu Tmpotriva tuturor natiunilor Tn general și Tmpotriva Edomului Tn particular. Acesta din urmă ar putea fi un reprezentant al tuturor celorlalte natiuni. Când Iehova va judeca Neamurile (**natiunile**), vazduhul va duhni de trupurile allate în descompunere iar muntii se vor topi de suvoiul sangelui lor. Chiar bolta cercasca se va cutremura.

34:5-7 Șabia Domnului, „Tmbatată de sânge,” se va abate cu furie asupra Edomului, lovind și oamenii de rând (**mieii, tapii, berbecii**), și nobilii sau mai-marii poporului (**bivolii, boii taurii**).

34:8 Caci este ziua răzbunării Domnului.

Termenul „răzbunare” este de importantă cru-cială, sensul lui nefiind acela de a li chit cu cine-va, de a-i face cum fi-a făcut și el, ci se referă la acțiunea prin care Dumnezeu aduce la Tn-deplinire sentința pe care tot El, ca Judecător a

rostit-o Tn dreptatea Sa (*Daily Notes of the Scripture Union*).

34:9-17 Pasajul acestadescrisesoartaEdo-mului - ce va deveni o valvataie, o conflagrate, un pustiu nelocuit, peste care vor stapani pasari tainice si **fiare salbatice**. Dumnezeu nu Se va opri panS cand Edomul nu va deveni un tinut inform si pustiu.⁴¹ Nu va mai fi nici un regat, nici un rege, nici printi demni de numele ce-l poarta. Ruinele sale vor fi acoperite cu spini, adapostind fiinte ciudate (ce nu pot fi identificate cu certitudine). Fiecare din aceste vietati ciudate va avea pereche, asigurand astfel reproducerea. Iar Dumnezeu le va darui ruinele Edornului ca sa le ia In stapiUnire din generatie in generatie. **Totdeauna din versetul 17 Tnseamna din generatie in generatie.**

7. Gloria imparatiei viitoare (cap. 35)

35:1-7 Dupa distrugerea natiunilor re-bele, ne este prezentata glorioasa Tmparatie a Domnului si Mantuitorului nostru Isus Cristos. Printre trasaturile principale ale acestei perioade se vor numara si: o sporire a fertilitatii solului, precum si prezenta personals a **Domnului in slava si stralucire**. Sfinzii se vor Tncuraja reciproc. Toate tipuriile de neputinte vor fi Tndepartate si cu mare bucurie se va celebra transformarea **desertului** Tn campii manoase, bine udate. **35-8-10** De-a lungu! sutelor de kilometri ce-i despart pe exilati de Ierusalim se va croi **Calea Sfinteniei**, urmand a fi folosita exclusiv de catre rascumparatii Domnului. Revenirea Israelului din dispersia sa mon-diala prefigureaza **bucuria si fericirea** ce vor umple inimile credinciosilor cand vor fi stramutati Tn casa Tatalui, la revenirea lui Isus.

in unele editii ale Bibliei la Tnceputul unor pasaje din Isaia pot fi citite titluri de genul: „Binecuv2ntari acordate bisericii" si „B3esteme rostite Tmpotriva Israelului." In realitate aproape toate aceste pasaje au referire directa la Israel - fie ca e vorba de binecuvantarile prezise, fie de blesteme -iar biserica survine mai tarziu sau prin apli-catie. Jennings deplange acest tratament ne-drept la care este supus Israelul:

Pe buna dreptate Ti blamam pe cei care isi Tn-

susesc loate promisiuniile Vechiului Testament, lasandu-l pe bietul evreu doar cu amenintari, caci prin aceasta ei comit o mare greseala. Totusi exista un graunte de adevartn argumentul tor, Tntrucat „toate promisiuniile lui Dumnezeu sunt Da si Amin tn Cristos Isus." Greseala lor consta Tn afirmatia ca, tntrucat Dumnezeu nu ar mai avea nimic de-a face cu Israelul, aceste preziceri mangaietoare s-ar aplica numai hi crestini, iar nu si !a Israel ca natiune! Slava Domnului Tnsa ca tot ce este de naturii spirituals asa se si aplica: binecuvantarile materiale dc care va avea parte Israelul pe baza noului legamant al harului sunt, in sens spiritual, ale noastre pc baza accluiasi bar. Dar asla nu *im-plineste* promisiuniile acestea care au fost itiairc direct Israelului Tn identificarea sa cu Mesia al sau, Isus, si care i-au fost daruite cu mult Tnainte de a fi fost revelatfi Biserica lui Dumnezeu.⁴²

II. TRANZITIA ISTORICA: CARTE A LUI (H)EZECHIA (cap. 36-39)

Capitolele 36 la 39, numite uneori „Cartea lui Ezechia," formeaza sectiunea istorica a cartii Isaia. Cu exceptia pasajului 38:9-20, aceste capitole sunt o copie aproape exacta a textelor de la 2 Re^i 18:13, 17-20:19.

A. Izbavirea lui Ezechia de Asiria (cap.

36,37) /. Sfidarea manifestata de Asiria fata de Dumnezeu (cap. 36)

36:1-3 in capitolul 36, **Rabsache** (textual: *pahamicul principal*, dar avand aici sensul de guvernator sau set" al personal u-lui), un emisar al Regelui Asiriei, se Tn-talneste cu cei trei delegati trimisi de **Ezechia la apeductul iazului de sus, pe drumulogoruluiinalbitorului**.

Este locul Tn care statuse Ahaz cand se increzuse In Asiria, Tn loc sa se Tncreada Tn Dumnezeu, crezand ca Asiria TI va salva de alianta si-riano-efraimita (7:3).

36:4-10 **Rabsache** Ti avertizeaza ca nu e prudent sa se Tncreada Tn promisiuniile Egiptului, deoarece aceaTmparatie subreda Ti va rSni pe toti cei ce se reazema pe ea. Fata de toate declaratiile lor ca se Tncred Tn Iehova, Rabsache spune ca Ezechia a Tnde-partat **inaltimile si altarele** lui Iehova - afirmatia f&cuta fie din nestiinta,

fie din

dorinta deliberate de a-i induce in eroare. **Ezechia** lndepartase **inaltimile** idolilor, Tn-tarind in schimb Tnchinarea adevarata de la templu, consacrata Domnului. In continuare, pe un ton batjocoritor, Rabsache aduce alte acuze, luand Tn deradere posibilitatea ca Regele lui Iuda sa poata strange suficienti **calareti** pentru doua sute de cai pe care i-ar dona Senaherib. Or, din moment ce Iuda duce o lipsa atat de acuta de ostasi, cum poate spera sa-i Tnfranga pe asirieni, chiar admitand ca ar beneficia de ajutorul Egiptului? In final el minte, cand spune ca **Domnul** le-ar fi poruncit asirienilor sa **dis-truga** Iuda.

36:11-20 Emisarii lui Ezechia se tern ca laudarosenia nerusinata a lui Rabsache si amenintarile sale, rostite Tn limba ebraica, ar putea submina moralul barbatilor din Iuda, drept care Tl roaga sa vorbeasca Tn **ara-maica**. Dar acesta nu numai ca refuza, ci se lanseaza intr-un nou potop de amenintari si batjocuri, sustinand ca **Ezechia** i-ar amagi pe cetatenii lui Iuda, promitandu-le o falsa securitate. El promite barbatilor din Iuda ca le va da mancare din belsug, daca se vor preda, plus o eventuala stramutare Tn tinu-turi manoase. Apoi enumera o serie de cetati cucerite (printre care si **Samaria**), ai caror **dumnezei** nu fusesera Tn stare sa-i salveze de forta irezistibila a asirienilor si Tncheie cu o mtrebare provocatoare: ce sanse are **Ierusalimul** avand in vedere toate acestea? Dupa care Rabsache trase el singur concluzia aroganta ca poporul lui Dumnezeu nu are alta sansa decat sa se predea.

36:21,22 Respectand cu strictete porunca regelui, oamenii lui Ezechia nu raspund defel la provocarile lui Rabsache, multu-mindu-se sa revina la palat, transmit^ndu-i regelui continutul mesajelor.

2. *Nimicirea Asiriei de catre Dumnezeu* (cap. 37)

37:1-4 La auzul cuvintelor lui Rabsache, Ezechia este cuprins de descurajare. Dupa ce se duce mai Tntai la templu, trimite o delegatie la Isaia, cu urmatorul

mesaj: „**Copiii sunt pe punctul de a se naste, dar nu este putere pentru nastere.**” Dupa cum subliniaza J. A. Alexander, metafora aceasta „exprima culmea durerii, iminenta

pericolului, starea de urgenta maxima, toia-la slabiciune si bizuirca integraia pc 'ajutorul altora/'⁴³ Permkanđ fricii sa-i Tnvingii credinta, Ezechia sugereaza ca probabil lehova a auzit cuvintele de batjocura roslilc de Rabsache si, Tn consecinta, Tl va mustra pe acesta.

37:5-7 Apoi Domnu! Tl asigura pe rege prin prof etui Isaia ca nu are nici un motiv sa se teama de regele Asiriei. Domnul va trimite un duh (probabil o aprehensiune) asupra lui Senaherib, asa meat acesta, auzind un zvon, va reveni Tn tara sa, undc va fi ucis.

37:8-13 Parasind Ierusalimul sj reve-nind alaturi de Senaherib, Rabsache constata ca regele a schimbat teatrul luptelor dc-la Lachis la Libna, cu 16 kilometri sprc nord-vest, Tn timp ce o parte a armatei continue asediul Ierusalimului. Apoi, frustral de zvonul ca Tirhaca, etiopianu! ce domnea Tn Egipt, ar fi declan^at un atac Tmpolriva sa, Senaherib trimite emisari la Ezechia, cu o scrisoare plina de hule^ similara batjocuri lor rostite anterior de Rabsache. In aceastS scrisoare el spune ca ar fi o mare nechibzuinta ca Iuda sa se Tncreada Tn lehova, si citeaza Tn sprijinul acestei afirmatii pomelnicul victoriilor istorice obtinute de regii Asiriei.

37:14-20 Ezechia procedeaza cu Tn-telepciune, ducand scrisoaream templu si Tnlinzand-o Tnaintea Domnului. In cadrul unei rugaciuni scurte, dar emolionante ce face dovada profunde sale credinte, regele Il roaga pe Dumnezeu sa salveze Iuda de regele Asiriei, pentru ca **„toate fmparatiilc pamantului sa stie ca Tu esti Domnul, numai Tu!”**

37:21-29 lehova Ti raspunde prin Isaia. Tn cadrul unui poem ce Tnfatiscaza mai Tntai Ierusalimul ca pe o fecioara ce-1 apos-trofeaza pe Senaherib Tn Tnfrangerea aces-tuia. Apoi lehova Tl ia la refec pe asirian pentru ca si-a batut joe chiar de Domnul In-susi, precum si pentru faptul ca s-a laudat ca si cand deja ar fi cucerit Iuda si Egiptul. Dumnezeu Ti spune **lui** Senaherib ca este doar un pion Tn m^na lui lehova, Tmplinind Tntru totul ceea ce planuise El cu

mult timp Tnaintea. Acelasi Domn care cunoaste totul despre acest rege rau Tl va duce Tnapoi Tn

Asiria, ca pe un animal tras de veriga din narile sale.

37:30-32 Apoi, Tntorcan-du-se spre Eze-chia, Domnul II asigura ca desi proviziile de alimente vor fi limitate **anul acesta** si ur-matorul, din pricin'a incursiunii asiriene, recoltele vor reveni la belsugul de alta data in al treilea an. Locuitorii Ierusalimului ce statuserS tupilati tn cetate de frica invaziei, In zilele cumplite ale asediului, vor iesi din ascunzatori si vor reveni la viata normal! Toate acestea vor fi chezasuite de **ravna** Domnului.

37:33-35 Domnul II asigurs pe Ezechia ca regele Asiriei nu va patrunde In Ierusa-lim si ca de fapt nici nu se va apropia ce cetate suficient de mult ca sa poata s-o atace. Dumnezeu o va apara, trimitandu-l pe ina-mic Inapoi de unde a venit.

37:36 Desigur, exact asa s-a intamplat. **ingerul Domnului a ucis o suta optzeci si cinci de mii de oameni** din armata asiriana intimpul noptii.

Limba engleza dispune de un poem compus in 1815, care surprinde drama-tismul evenimentului. Intrucat multi cititori nu au de acces la o biblioteca cu multe volume, ne permitem sa reproducem In Tn-tregime acest poem, fara sa ne cerem scuze pentru aceasta.

NIMICIREA LUI SENAGHERIB ■

RTndea ca lupul turma, asirul pe coclaur, Cu oștile-nmuiate Tn purpura și aur, Cu land lucitoare ca stelele pe mare Cind valu-n Galileea e-albastru-n Tnserare.

Ca frunzele padurii, cind vara-i Inca verde, In asfintit stindartul oștirilor se pierde, Ca frunzele padurii, cmd toamna se abate, A doua zi zac toate infrinte, spulberate.

Al Nimicirii Inger si-a-ntins aripa-n vtnt și a suflat asupra asupra dugmanului infrint, Si ochii dintr-o data incijemenira, reci, și zvicnetul din inimi a Tnghetat pe veci. Cu narile rasfrnte.-nt'ocatul arm&sar Zacea, lipsit de suflul galopului sprintar, și spuma rece-a goanei sta risipit&-n iarbs Ca spulberele apei lovind m sttnca oarb&; Zacea ?i calaretu! cu chipul pal, strivit,

Cu fruntea-nrourata, pieptarul ruginit, Si sulitele frTnte si trrtmbita sta muta, Stindardele stinghere, Tn tabtira tacuta.

Si in Asur vadane jelesc, iar pe altar. In templul Baal, in fandari sar idolii de var Si vлага semintiei ce-a ocolit-o spada, Sub ochii Celui Vesnic topita-i ca zapada.

-George Gordon, Lordul Byron (J7SH-1824) (Traducerea poeziei: Virgil Teodores-cu, in volumul Byron: Opere, Editura Univers.)

37:37, 38 Senaherib s-a Tntors Tn Ninive, unde a fost ucis de fiii sai Adrame-lec si Sarezerin templul idolului sau.

B. Boala și vindecarea lui Ezechia

(cap. 38)

38:1-8 Capitolul 38 nu continua firul cronologic din capitolul 37, deoarece In versetul 6 lui Ezechia i se promite ca va fi izbavit de amenintarea asiriana, pe cand, la sfarsitul capitolului precedent amenintarea respective incetase deja.

Cand Ezechia cade la pat, grav bolnav, se roaga sa i se prelungeasca viata si **Dum-nezeul lui David tatal** sau ii acorchl Tnca **cincisprezece ani**. Ca **semn** ca se va vin-deca si ca Senaherib va fi intrant, Dumnezeu promite ca va face ca umbra de pe **cadranul lui Ahaz** sa se **dea inapoi cu zece trepte**. Textul din versetul 8 este redactat Tntr-o ebraica dificil de Tnteles. Se pare totusi ca Ahaz construisa un obelise, cu trepte, care sa arate ora si ca Dumnezeu a facutln chip miraculos ca umbra sa se dea Inapoi cu zece grade, Tn vazul lui Ezechia.

38:9-15 Pentru a celebra Insanatosirea sa, Ezechia a compus un poem sau un psalm. Acest text constituie partea unica a sectiunii istorice din Isaia, care se regaseste Tn textul paralel de la 2 Regi. Poetul Tncepe prin a-si descrie tristetea care i-a copleșit sufletul la auzul vestii ca va muri Tn floarea viepi. El nu-L va vedea pe **IAH**, adica pe Domnul. Cu alte cuvinte, nu va avca pane de bunatatea Domnului, ci viata Ti va fi lu-ata din mijlocul oamenilor. Viata sa, spune poetul, se sfarseste aidoma cortului unui pastor ce este strans. Firul vietii ii este taiat

ca de un tesator, care l-ar rupe din tesatura lui. In continuare el descrie starea de deznadejde, amaraciunea de care este cuprins, rugaciunile fierbinti pe care le Tndreapta catre Dumnezeu si sentimentul de neajutorare ce-l cuprinde in fata acestei lovituri din partea Sa.

38:16-20 Darin versetul 16 intervine o schimbare. Ezechia recunoaste c **prin a-este lucruri traies/te omul** si ca ele au un efect benefic asupra caracterului sau. Acum Dumnezeu l-a izbavit de moarte, un indiciu al faptului ca Domnul a iertat pacatele re-gelui. Versetul 18 reflecta conceptia neclara pe care o aveau sfintii din Vechiul Testament despre starea fara trup a omului dupa moarte. Acum, pentru ca mai este Tnca Tnviata, el poate sa-I multumeasca Domnului si sa le spuna copiilor sai despre credinciosia lui Dumnezeu. Ezechia este ho-tarat sa-L laude pe Iehova toate zilele vietii sale.

38:21, 22 Aceste doua versete se inte-greaza, cronologic, Tntre versetele 6 si 7. Plasandu-le aici, scrie Kelly, „Dumnezeu demonstreaza interesul Sau pentru ai Sai, indiferent care ar fi neputinta de care sufera acestia, si explica mijloacele la care se recurge, precum si motivul pentru care a fost datun semn.”⁴⁵

Matthew Henry trage doua invataturi de pretidin acestpasaj:

1. Ca promisiunile lui Dumnezeu sunt menite nu sa inlocuiasca, ci sa grabeasca si sa Tncurajeze folosirea unor mijloace medicale. Ezechia se va vindeca, negresic, dar va trebui neaparat *sa ia o turta de smochine si s-o intinda peste umflatura*, v. 21. Nu ne tncredem fn Dumnezeu, ci 11 ispitim, daca, atunci cand ne rugam sa primim ajutor, nu adaugam la rugaciunile noastre efor-turile noastre.... 2. Ca scopul principal pe care trebuie sa-l avem Tn vedere cand dorim viata si saniitate este sa-L putem slavi pe Dumnezeu si sa facem bine, sa sporim In cunostinta si in har, sa m caracieru! adecvat pentru cer.⁶

C. Pacatul lui Ezechia (cap. 39)

39:1-7 Capitolu! 39 consemneaza gre-seala colosalS pe care a comis-o Ezechia cand a dezvaluit toate resursele sale delegatiei trimise de **regele Babilonuhii**, chi-

purile pentru a-l felicila pentru tnsana-tosirea sa. Probabil **Ezechia** spcrase ca ba-bilonienii vor ajuta regatul Iuda sa faca faia amenintarii Asiriei. Cand a auzit **Isaia** ce s-a Tntamplat, a rostit judecata lui Dumnezeu. Iuda va fi dusa in captivitate de catre babilonieni. Fiii regelui vor fi eunuci la palatul din Babilon. Aceasta prezicere a fost facuta cu saptezeci de ani inainte de a se fi intamplat evenimentele respective, pe cand *Asiria*, nu Babilonul, era forta care ameninta securitatea regatului Iuda.

39:8 Raspunsul lui Ezechia: „**Cuvantul Domnului... este bun!**” reflecta predarea sa si sentimentul de usurare pentru taplui ca personal nu va ajunge sa vada aceasta nenorocire.

III. PROFETH DE MANGAIERE DIN PERSPECTIVA CAPTIVITATII VIITOARE (cap. 40-66)

Daca cele treizeci si noua de capitole precedente corespund cu cartile Vechiului Testament, atunci urmatoarele douazeci si sapte de capitole, cu un bogat continut de imagini ce-L prezinta pe Isus, Mesia, negresit corespund cu cartile Noului Testament.

In secliunea aceasta din Isaia (capitole 40-66), profetul priveste Tn viitor, an-ticipand momentul intoarcerii lui Iuda din captivitatea babiloneana si apoi viitoarea restaurare a Tntregii natiuni ce va avea loc la a doua venire a lui Cristos.

A. Mangaierea de care va avea parte Is-raelul in viitoarea izbavire (cap. 40-48)

/. Mangaiere datorita iertarii lui Dumnezeu sipacii (40:1-11)

40:1, 2 Capitolul 40 incepe cu un mesaj de mangaiere pentru captivii care se Tntorc Tn patrie. Necazurile Ierusalimului au luat sfarsit, **faradelegea i-a fost icrtata, caci ea a primit... de doua ori pentru pacatele sale** (adica o masura plina, dupa cum meri-ta). Aceasta profetie se vaTmpiini deplin hi a doua venire a lui Cristos. Intre timp, pentru batranul nostru pamant si chiar pentru biserica e nevoie de mangaiere. Fiecare dintre noi poate sa-si aduca contributia la

Isaia

879

mangaierea poporului lui Dumnezeu: stabil decat cerul sau pamantul.⁴⁵

Roaga-1 pe Dumnezeu sa-ti
daruiasca iscusinta
si artamangaierii;
Ca sa fii consacrat si pus deoparte
Pentru o viata de mangaiere a
altora.
C2ci grea mai e povara cu tot felul de
neputinte
in inimii tuturor;
Si ce mare nevoie e astazi de
mangaietori cu
mana ca a lui Cristos.

-A. E. Hamilton

bizuim pe Cuvant in perspectiva
eternitatii, dar adevarul e ca el e mai

40:3-5 Aici se lanseaza
chemarea de a pregati calea
Domnului. Ioan Botezatorul a
Tndeplinit rolul de premergator la
prima venire a lui Cristos (Mat. 3:3)
iar Hie vain-deplini acest rol la a
doua venire a lui Cristos (Mai.
4:5.6). Pregatirea venirii Sale este
de natura morala si spirituala, nu
topografica, cum arata Morgan:

Credinciosii din randurile oamenilor
pregatesc calea Lui si li Tndreapta
calea cand i se predau pe de-a-
ntregul, fiindu-i Tntru totul loiali,
Increzan-du-se numai In El.⁴⁷

Muntii si dealurile reprezinta
oamenii mandri si aroganti, pe
cand, vaile se refera la oamenii
smeriti. Orice asperitate a
caracteru-lui trebuie netezita. Slava
Domnului (adica Domnul Insusi) va
fi revelata si toata suflarea
omeneasca o va vedea (vezi Apo.
1:7).

40:6-8 Domnul ti instruieste pe
profet sa strige catre oameni, sa le
spuna cat de trecatori sunt si cat
de permanent, de trainic este
Cuvantul Sau. Desi aceste versete
descriu vremelnicia tuturor
oamenilor, ele se refera probabil in
mod special la asupritorii Is-
raelului.

**„Cuvantul Domnului ramane
in veac”** a fost adoptat moto al
multor institutii crestine de
invatamant, in special Tn varianta
din limba latina: *Verbum Dei manet
in aeternam*. William Kelly scrie ca:

pe masura ce se apropie sfarsitul,
avem o nevoie tot mai mare de a ne
odihni.de a ne bizui cu simplitate pe
Cuvantul lui Dumnezeu. Poate con-
statam o multime de dificultati in
noi Insine, poate ne vine greu sa ne

40:9-11 Chiar Sionul ar putea fi purta-toarea unor vesti bune despre venirea lui Mesia sau poate ca vestea este transmisa Sionului de o crainica (sensul din original est? feminin). Versetele 10 si 11 scot Tn e-videnta asprimea si bunatatea lui Dumnezeu - asprime pentru cei ce refuza sa-L recunoasca, dar bunatate pentru turma Sa \$i miei Sai Tmprastiati pana Tn ziua de azi printre Neamuri. Versetele acestea Tnta-tiseaza venirea Sa cu putere ^i slava.

*2. Mangaiere datorita
atributelor lui Dumnezeu
(40:12-31)*

40:12 In acest punct incepe pasajul cla-sic despre maretia lui Dumnezeu Tn contrast cu totala desertaciune a idolilor. Iehova a masurat apele marii cu mana Lui si a ma-surat cerurile cu palma, distanta de la varful degetului Sau mare pana la varful degetului Sau mic. El a cuprins tarana pamantu-lui Tntr-o masura.

40:13,14 Nimeni nu a **indrumat** vrco-data **Duhul Domnului**. Toate lucrarile Sale din cadrul creatiei si providentei au fost si sunt efectuate fara nici un ajutor din afara.

40:15-17 Natiunile sunt tot atai de ne-semnificative Tnaintea Sa ca o picatura de apaTntr-o galeata. Padurile Libanului nu sunt suficiente pentru asiguracombustibilul iar toate animalele sunt insuficiente pentru o jertfa arsa de tot Tnaintea Lui.

40:18-26 Ce chip facut dupa asema-narea omului ar putea sa-L Tnlatiseze vreodata pe un Dumnezeu atat de mare? Boga-tul Tsi confectioneaza idolul cu metale pre-tioase iar saracul si-l face din lemn. Cat de ridicola este aceasta Tndeletnicire! Oare n-au stiut ei, n-au auzit despre maretia Per-soanei lui Iehova, despre puterea Sa? Ce chip ar putea capta vreodata marirea Celui care a facut stelele? Cand le cheama EI sa iasa noaptea pe bolta cereasca, nici una nu lipsejtedelaapel.

40:27-31 Daca vreunul din cetatenii re-gatului Iuda va fi descurajat sau se va Tntre-ba daca lui Dumnezeu Ti mai pasa de el, sa-si aduca aminte de faptul ca cei ce se bizuic pe Domnul primesc mereu noi asigurari, relnoindu-si forte. Este absurd sa se

creada ca. Lui i-ar putea pasa mai putin de oamenii Sai decat de stelele pe care le calauzeste cu atata precizie!

tine; nu te lasa doborat de intristare, caci Eu sunt Dumnezeul tau. Eu te voi intari,

3. Mdngdiere datorita Sfdntului lui Israel (cap. 41)

41:1 Dumnezeu cheama natiunile sa¹ se confrunte cu El. Ele trebuie sa-si retn-noiasca fortele, adica sa fie Tn stare sa for-muleze o pledoarie cat mai solida.

41:2-4 Iehova descrie mai Tntai faptul ca 1-a chemat pe Cyrus, eel din rasarit. Pentru a sublinia certitudinea implinirii profetiei, se foloseste timpul trecut pentru a descrie evenimente ce erau din perspectiva lui Isaia Tnca la timpul viitor. Trebuie subliniat aici ca unii comentatori sunt de parere cS ver-setele 2 si 3 se refera la chemarea lui Avraam, dar victoriile militare ale barbatului descris in aceste versete umbresc cu mult realizabile lui Avraam. Omul acesta (Cyrus, Regele Persiei) s-a Tncunurat cu o serie neintrerupta de victorii militare. In calea masinii sale de razboi orice rezistenta e ca tarana si pleava. El Tnaintea cu mare iuteala in locuri ce-i sunt noi. Cine 1-a ridi-cat pe Cyrus si Cine cheama o generatie ca s-o Tnlocuiasca pe cealalta? Este Iehova -Cel dintai. Iar cu ultima (adica cu ultima generatie) El este Acelasi.

41:5-7 Natiunile sunt Tngrozite, la auzul cuceritorului ce se apropie. Oamenii in-cearca sa se incurajeze unii pe altii, zican-du-si ca n-au de ce se teme. Apoi Tsi fauresc Tn graba un idol ca sa-i scape de la pierzare. Dar sarmanul idol trebuie prins cu cuie, ca sa nu se prabuseasca! -

41:8-10 Versetele 8-20 descriu dra-gostea si grija pe care le manifests Dumnezeu pentru copiii Sai. Intrebarea care se subntetelege este: „Au avut oare idolii grija de voi cu atata tandrete?" Dumnezeu i-a chemat din Ur din Caldeea ca sa fie sluji-torul Sau; ei sunt asigurati de prezenta Sa, de relatia speciala cu El, de ajutorul Sau si de puterea cu care li sustine El Tn tot timpul, Tn cadrul unuia din cele mai frumoase versete din preafrumoasa carte Isaia:

Nu te teme, caci Eu sunt cu

da, Eu te voi ajuta, te voi sustine cu dreapta Mea neprihanita.

41:11-16 Du?manii lor vor pieri si vor dispere. Dumnezeu este Ajutorul si Ras-cumparatoml lor. Domnui Se va folosi de Israel ca de **un instrument de treierat** im-potriva natiunilor iar Israel se va bucura nu-maim Domnui.

41:17-20 Cei saraci si nevoiasi vor fi in-grijiti de Domnui. Pamantul milenar va avea apa din belsug iar pustia va Tnflori cu o mare varietate de arbori. Va fi o leclie pentru toti ca Domnui realmente are grija de ai Sai.

41:21-24 In versetul 21, Dumnezeu revine la controversa Sa cu natiunile. El'lc provoaca, cerandu-le sa produca idoli care sa fie Tn stare sa prezica lucrurile viitoare sau macar sa explice lucrurile existentc. Sa profeteasca sau sa faca binele sau raul -orice numai sa arate ca pot face *ceva*.' Dar desigur ei sunt total neputinciosi. De fapl sunt mai putin decat nimic - nici macar Tn nimic nu exceleaza!^{41_1}

41:25-28 Cyrus intra din nou Tn vizor Tn versetul 25, de data aceasta Tn pcrsoana celui ce vine din nord. Initial el venise din Persia (rasaritul din versetul 2), apoi a cucerit Media (**nordul**), dupa care s-a Tncununat cu alte cuceriri militare. Cyrus a chemat numele lui Dumnezeu Tn sensul ca a recunoscut faptul ca Dumnezeu a fostCel care 1-a calauzit si 1-a Tmputernicit (Ezra 1:2). Nici un idol nu prezisese venirea lui Cyrus. Dumnezeu Tnsa Si-a Tnstiintat popo-rul cu multmainte de a se fi Tntamplat. Dar El nu **a** gasit nici macar un singur idol care sa vorbeasca cu autoritate. Toti idoli sunt doar o Tnchipuire, o amagire, total nevred-nici de Tncredere.

41:29 Ultimul verset din capitolul 41 releva cu claritate contrastul dintrc Dumnezeu si netrebnici „idoli turnati”. Vine reda plastic acest verset, Tntr-o varianla apropiata de original:

Uitati-va la ei toti!
Desertaciune! Pro-ductiile lor
sunt nimicnicie; vant si
pustiire sunt chipurile lor
turnatc.⁵⁰

**4. Mădngdiere datorita
Robului Domnului
(cap. 42)**

este Tn pace cu

42:1-4 Isaia aplică denumirea „**Robul**” la *Mesia*, la Tntreaga natiune *Israel*, la *ramdsita evlavioasa* a poporului *Israel* (43:10) și la *Cirus*. De obicei contextul ne ajută să identificăm la care din aceste entități se referă termenul „Robul.” În versetele 1-4 este clar că se referă la Domnul Isus - susținut și ales de Dumnezeu și Tnzes-trat cu Duhul Sfânt. El va aduce dreptate Neamurilor. Nu va fi un scandalagiu, nu va zdrobi pe cei ce sunt cu adevărat pocăiți, nu va stinge nici o scăriteie de credință, nu va slăbi, nici nu Se va lăsa până când va așeza Tmparatia Să neprihanită.

42:5-9 Dumnezeu, maretul Creator, Î se adresează acum lui *Mesia*, spunându-I ce Și-a propus să realizeze prin Cel pe care L-a chemat... în neprihanire. Dumnezeu nu va Tmparti gloria Să cu altcineva și, binetnțele, nu o va Tmparti cu chipurile cioplite. Pre-zicerile făcute de El în trecut s-au împlinit. Acum El face noi dezvăluiri cu privire la evenimentele ce se vor petrece Tn viitor.

42:10-13 *Israel* cheamă natiunile cele mai îndepărtate de pe pământ să se alature celor care Îl slavesc pe *Mesia*, în drumul Său spre pământ, **un viteaz**, gata să Se răz-bune pe vrăjmasii Săi. În versetul 13 se spune că „sătele locuite de Chedar... locuitorii din Sela... să cante!” (tn romaneste „locuitorii din Sela” a fost tradus Tn editia GBV prin Jocuitorii stancilor,” n.tr.) Asta Tnseamnă că și unele voci ale arabilor se vor uni cetei care va cânta **noua cântare**.

42:14-17 Iehova este Cel care vorbește aici. A trecut vremea că să Se mai țină. Acum El Își va dezlănti furia asupra vrăjmașilor Săi, dar se va purta cu Tndurare față de ramașita credincioasă a *Israelului*. Pe toți idolatrii Îi va face Tnsă de rusine.

42:18-22 În versetul 19 **rob**ul nu mai este *Mesia*, ci *Israel*, care este **surd** și **orb** față de cuvintele și lucrările lui Iehova. „**Cine este orb ca cel ce e desăvârșit?**” ar putea Tnsemna **desăvârșit** în ce privește privilegiile ce i-au fost acordate sau, cum s-a tradus în editia JND: „Cine este atât de orb ca cel Tn care am avut Tncredere?” sau cum s-a tradus Tn versiunea NASB: „Cine este atât de orb ca cel ce

Mine?" Israel a fost asezat Tntr-o relatie speciala cu Dumnezeu, pe baza legamaniu-lui pe care l-a incheiat El cu acest popor. Numai ca israelitii nu s-au purtat la Tnaltimea nobilei lor chemari. Domnul a ridicat la rang malt **legea**, care a fost **onor-abila** pentru El. Dar Israel a dispretuit-o. neascultand de ea. In consecinta, a fost lasat sa aiba parte de jaf, talharii si Tntemnitare. 42:23-25 Profetul Isaia Tntreaba: „Cine **dintre voi va pleca urechea la asta?... Cine a dat pe Iacob prada jafului si pe Israel in mainile jefuitorilor? Oare nu Domnul, impotriva caruia am pacatuit noi?**" Dumnezeu a turnat asupra Israelului furia maniei Sale si focul bataliei, dar ni-meni nu a parut sa-^i dea seama de semnificatia mustrarii Sale sau s-o puna la inima.

participe la o proba Tn

5. Mdngdiere datorita restaurarii Israelului (cap. 43, 44)

43:1-7 In cuvinte pline de tandrete si iu-bire, Iehova Isi asigurS poporul, spunandu-le israelitilor sa nu se teama, deoarece Cel care i-a creat, i-a plasmuit, i-a rascumparat si i-a chemat va ti cu ei cand vor trece prin ape %| nu se vor arde cand vor merge prin foe. Sfantul lui Israel da Egiptul ca pret de rascumparare pentru ei - o protectie ce s-a implinit dupa mtoarcerea evreilor din cap-tivitate. Vine scrie urmatoarele Tn aceasta privinta:

Domnul l-a rasplatit pe monarhul persan Cims pentru faptul ca i-a eliberat pe evrei, permitandu-i lui si fiului SauCambise saposedeEgiptul si regatele tnvecinate. Seba a fost tinutul Tntins dintre Nilul Alb %| Albastru, contiguu cu Etiopia. StiSpanirea asupra acestor tinuturi nu a fost doar un cadou, ci un pret de rascumparare {un *kopher*, sau un acoperamant), pentru locuitorii acestor teritorii achitandu-se o plata si tiind prin asta acoperiti.⁵¹

Intrucat Israel este de mare pret, onorat si iubit, Dumnezeu va da oameni Tn schimbul sau, adica judecata se va abate asupra Neamurilor din toate partile pentru ca fiii ?i ficele Sale sa poata fi readusi Tn patria lor. Versetele 5-7 descriu acea refacere. .

43:8-13 Domnul cheama acum Israelui si toate natiunile sa

instanta. Sa aduca martori care sa ateste daca idolii sunt in stare sa prezica viitorul. Altminteri sa recunoasca ca numai Dumnezeu este adevarat. Domnul li cheama pe israeliti sa-I fie martori;³² e de datoria lor sa marturiseasca faptul ca numai El este Dumnezeuul adevarat, ca El este etern și ca in afara de El nu este un alt mantuitor și Tzbavitor si ca decretele și edictale Sale nu pot fi zadarnicite.

42:14-21 Domnul este hotarat sa zdrobeasca Babilonul din pricina lui Israel. Asta va dovedi ca El este Domnul, Sfantul, Creatorul si Regele poporului Sau. El este eel care i-a trecut pe israeliti prin Marea Rosie. dar In acelasi timp i-a distrus pe egiptenii .ce s-au napustit dupa ei. Ins3 experienta Exodului paleste pe lang3 ceea ce urmeaza sa faca El. Domnul va crea un drum prin pustiu pe care poporul Sau sapoata reveni din captivi-tate. In pamantul reinnoit, locurile pustii vor beneficia de cantitSti mari de apa, pen-tru ca fiintele pustiului sa poata 4:rai si multumi Domnului. Iar copiii lui Dumnezeu vor fi si ei plini de recunostinta, laudandu-I numele.

43:22-24 Versetele acestea revin la pe-rioada de dinainte de captivitatea Israelului. Oamenii incetasera sa se mai roage lui Dumnezeu. Ajunsesera sa li se urasca cu Dumnezeu. Desi li aduceau jertfe, o faceau mecanic, din obișnuinta, inimile lor fiind departe de Dumnezeu, meat era ca si cand nu ar fi adus deloc jertfe. Ei nu L-au impo-varat pe Dumnezeu cu darurile lor - numai cu faradelegile lor!

43:25-28 și totusi, In harul Sau, El le sterge faradelegile si le iarta si le uita pa-catele. Pot ei sa gaseasca vreun merit in ei insisi pentru care Dumnezeu S-ar fi simtit obligat sa procedeze asa? Nicidecum. In-treaga lor istorie a demonstrat ca fara intre^ rupere au pacatuit si au tinut-o numai tn esecuri - incepand de la Adam. De aceea a venit judeca Lui peste ei.

44:1-5 In versetele acestea auzim cum bate inima Domnului pentru poporul Sau. Iubirea Lui nu se stinge, in pofida tuturor pacatelor lor. El li nume^te **Iacob** (care Tnseamna

Inlocuitor), **Israel** (print al lui Dumnezeu) si **Iesurun** (drept). El, Cel care

i-a facut, i-a Tntocmit si i-a ales, ii va ajuta. Promisiunea Duhului a fost Tmplinita partial la Rusalii, dar va avea completa si finala ei implinire la a doua venire a lui Cristos. Atunci pamantul arid, la propriu si la figu-rat, va avea parte de o Tmbelsugata revitr-sare de apa. Urmasji Israelului vor inflori si nu le va mai fi rusine sa se identifice dupa numele Israel si dupa numele lui Iacob si al Domnului. (Sau versetul 5 ar putea sa insemne ca *Neamurile* se vor idenlifica cu Iehova si cu poporul Sau; vezi Ps. 87:4, 5).

44:6-8 Domnul, Regele Israelului, esle unic - singurul Dumnezeu adevarat. El Tl provoaca pe oricare asa-numit dumnezeu (zeu) sa prezica viitorul, asa cum o face El, in special cu privire la stravechiul popor Israel. Ai Sai nu au nici unmotiv sa se leama ca suprematia Sa ar putea fi in vreun fel amenintata. Ei sunt martorii Sai ca El a prezis viitorul si ca este singurul Dum-nezeu. El Insusi nu cunoaste nici o alta Stanca adevarata. Prin urmare, cum ar putea Israel sa cunoasca o alta stanca?

44:9-11 Cei care fac idoli ciopliti sunt sortiti sa aiba parte de rusine sj dezamagire. Idolii sunt total neputinciosi si netrebnci.

44:12-17 Iata imaginea unui fierar care face un idol la comanda pentru un bogat. El muncește din greu pentru a-i da forma dorita. Dar dupa un timp trebuie sa faca pauza, pentru a manca, a bea si a se odihni. Daca eel ce confectioneaza idolul oboseste atat de lesne, ce se poate spune despre chi-pul fara viata pe care-l creeaza el?

Sau sa luam imaginea unui mestesugar, ce faurește un idol de lemn pentru un om mai putin instarit. El ciopleste de zorin bu-cata de lemn, pana cand de sub mana lui prinde forma un chip de om. Poate ca el insusi a sadit copacul din care cioples. te acum acest idol. O parte a lemnului o foloseste ca combustibil, pentru a se incaizi. iar cu o alta parte din lemn face focul pentru a-si gati mancarea. si din ce a ramas confectioneaza un zeu. Apoi se pro\$terne inaintea lui, Tn-chinandu-se acestui zeu creat de el insusi.

44:18-20 Din pricina

refuzului Jor de a vedea, Dumnezeu le-a Inchis idolatrilor ochii. Ei nu stau sa se gandeasca ca acelasi copac ce este stapanul lor este in acelasi timp si robul lor, cS se inchina la o parte din

el, pe cand cealalta parte o Intrebuintea pentru treburile de pe langa casa! Ei se hrănesc cu ceea ce este tot atat de nefolositor pe cat este cenusa. Ei sunt indusi in eroare, sunt amagiti de acesti idoli. Nu se pot izbavi singuri din robia lor si niciodata nu recunosc faptul ca zeul pe care TI tin in mana este o minciuna.

44:21-23 Israel este chemat sa-si aduca aminte ca Dumnezeu este creatorul sau, eel care nu-i uita niciodata pe israelii! si ca ei sunt slujitorii Lui. El le-a sters norul de faradelegi ce ascundea fata Lui de ei; El i-a readus din robie si-i invita sa se Intoarca la El. Intreaga creatie este indemnata sa cante si sa strige de bucurie, pentru ca Domnul l-a rascumparat pe Iacob.

44:24-27 Dumnezeu Se prezinta rama-sitei credincioase ca **Rascumparatorul**, Iehova (DOMNUL), Creatorul, Protectorul si Restauratorul. El zadarniceste prezicerilor **bolborositorilor** caldeeni si ale ghicitorilor, li face pe cei Tntepti sa dea Inapoi. Insa El confirma prezicerile profetilor Sai conform carora Ierusalimul si Iuda vor fi restaurati iar copiii Sai se vor Intoarce din captivitate in baza decretului lui Cyrus.

44:28 Profelia aceasta cu privire la Cyrus este remarcabila prin faptul ca TI pomeneste *pe mime* cu circa 150-200 de ani Inainte ca acesta sa se fi nascut. De asemenea este uimitor faptul ca Dumnezeu il numeste „**pastorul Meu**.”

Din nou Cyrus este numit drept eel de care Se va folosi Dumnezeu pentru a-și izbavi poporul din Babilon si pentru a au-toriza rezidirea **templului**. Iata ce a scris in aceasta privinta istoricul evreu Josephus:

Iar Cyrus a aflat acest lucru (referitor la clSdirea Templului) citind cartea pe care o lasase Isaia, continand profetiile sale facute cu 210 ani mai devreme.... Aceste lucruri Isaia le-a prezis cu 140 de ani inainte de a fi fost distrus Templul. Prin urmare, cand Cyrus le-a citit si le-a admirat caracterul divin, a fost cuprins de un imputs si o emulatie ca sa Tnfaptuiasca ce era scris [acolo].⁵³

6. Mdngaierie datorita lui Cyrus, unsul

lui Dumnezeu (cap. 45)

45:1-6 DOMNUL II numeste pe **Cyrus** „**unsul**”. Sau (In ebraica acelasi termen ca

in cazul lui Mesia) deoarece monarhul

persanafostunprototipalluiMesia, Care avea sa daruiasca izbavire definitiva po-popului Sau. Iehova promite sa-i daruiasca izbanda asupra **natiunilor**, In principal asupra Babilonului; sa tnlature toate ob-stacolele din calea cuceririlor sale si sa-i dea cantitati uriase de **bogatii ascunse in locuri secrete**. Adresandu-Se In contin-uare lui Cyrus, DOMNUL Se numeste pe Sine singurul **Dumnezeu** adevarat. care TI cheama pe Cyrus **pe nume**, care li supranumeste **unsul** si pastorul (44:28) si care II Inzestreaza cu tot ce are nevoie pentru a-si duce la bun sfarsit misiunea. Dumnezeu face toate acestea din pricina poporului Sau si pentru ca lumea Intreaga sa stie cadoar El este DOMNUL.

45:7 Versetul 7 nu Inseamna ca Dumnezeu creeaza „raul” moral, cum au susti-nut unii, bazati pe versiunea King James si pe alte traduceri mai vechi.⁵⁴

Delitzsch scoate In evidenta faptul ca Marcion. ereticul asa-zis crestin din pe-rioada bisericii primare, precum si Valen-tinieniieretici si alte secte gnostice, au maltratat acest text, pe baza caruia au raspandit doctrina falsa conform careia Dumnezeu! Vechiului Testament ar fi „o alta fiinta fata de Dumnezeul Noului [Testament].”⁵⁵

Ccupandu-se de probiema raului (in-clusiv, evident, cea a calamitalii). Delitzsch continua: „Negresil raul ca act nu este lucrarea directa a iui Dumnezeu, ci lucrarea spontana a unei creaturi Inzestrate cu libertate.”⁵⁶

in contextul actual sunt prezentate contrasted dintre **lumina** si opusul acesteia, **intunericul**; Intre **pace** si contrariul ei, **calamitatea**. Se spune adesea ca Dumnezeu **creeaza** despre ceea ce, de fapt. El doar Ingaduie. Unii cred ca **lumina si intunericul** se refera la doua principii pe care persanii le Imbratisau cu patos, ca pe doi zei aflati In permanent conflict. (Altii spun ca nu exista probe din care sa reiasa ca Cyrus ar fi fost urmas al acestei religii.) Pe m&sura ce Cyrus Inainta In campaniile sale militare, pentru Israel acest lucru Insemna **pace**, pe cand pentru dusmanii Israelului aceasta era o **calamitate**, in timp

ce Dumnezeu supervizaintreaga operatic

45:8 Conditile ideale de **neprihanire** abundenta (sau izbavire) descrise aici sunt cele ce rezulta intr-o anumita masura din interventia lui Cyrus in favoarea Israelului. Dar ele isi vor cunoaste implinirea *deplina* in Imparatia de o mie de ani.

45:9-11 Se rosteste o alta condamnare, introdusa prin binecunoscutul „vai”, asupra tuturor celor care ar indrazni sa puna la in-doiala dreptul lui Iehova de a recurge la ser-viciile unui strain pentru a o rascumpara pe Iuda. Este aidoma **lutului** care i-ar intoarce vorba **olarului**, acuzandu-l ca nu are m&ini - respectiv ca ar fi neputincios. Versetul 11 ar putea fi citit probabil ca o intrebare: „*Ma intrebati voi pe Mine ce planuri am in-tocmit eu in viitor cu privire la fiii Mei, sau Imi porunciti voi Mie cu privire la lucrarea mainilor Mele?*” Cu alte cuvinte, „Cu ce drept Ma chestionati?”

45:12, 13 Acelasi Dumnezeu care l-a creat pe om, a facut pamantul si a tintins cerurile cu mainile Sale este eel care l-a ridicat pe Cyrus sa-i elibereze pe exilati si sa rezideasca cetatea Sa, Ierusalimul. Desi rezidirea propriu-zisa a cetatii s-a infaptuit mai tarziu, prin decretul lui Artaxerxes (Neem. 2:8b), Cyrus a jucat un rol hotarator prin faptul ca el a fost primul ce a pus bazele demararii acestui proiect, permitandu-le evreilor sa revina din Babilon.

45:14-17 Fostii dusmani ai Israelului se vor apropia intr-o zi de ea (tn original ul en-glez Israel este redat la genul feminin, n.tr.), aducandu-i daruri, piatindu-i tribut, re-cunoscand ca Dumnezeuul evreilor este ade-varatul Dumnezeu si ca nu este altul. Promisiunea aceasta, precum si toate lu-crarile savarsite de Dumnezeu in folosul lor, ii determina pe cei ce alcatuiesc rama-sita salvata sa-L laude pe Dumnezeu pentru judecatile si caile Sale de nepatruns. Cei ce confectioneaza dumnezei falsi si li se in-china vor fi facuti de rusine, pe cand Is-raelul, salvat de Domnul, nu va avea nicio-data prilejul de a fi rusinat dupa a doua venire a lui Mesia.

45:18,19 Cand a creat Domnul lumea, aceasta nu a fost un haos sau **in zadar** (*to-hu*, acelasi cuvant folosit la Gen. 1:2). El a intocmit-o pentru a fi locuita de oameni si

S-a-revelatoamenilorintr-un limbaj clar, pc intelesul tuturor. El nu a creat in chip hao-tic, dupa cum nu a comunicat in chip hao-tic. Mai degraba, El s-a revelat pe Sine in adevar si neprihanire, ca Dumnezeu abso-lut si suprem.

45:20,21 El cheama Neamurile, care isi adora idolii, rugandu-se unor dumnezei neputinciosi, sa demonstreze daca pot ca idolii lor pot cu adevarat prezice viitorul. cum a facut El. Numai El e in stare sa faca acest lucru - El fiind singurul Dumnezeu drept si Mantuitor.

45:22-25 El invita Neamurile sa vina la El ca sa fie mantuite si decreteaza ca orice genunchi I se va pleca si orice limba II va marturisi (vezi Ro. 14:11; Fil. 2:9-11). Aceasta profetie isi va gasi implinirea in Mileniu. Atunci oamenii II vor recunoaste pe Domnul Isus ca singura lor sursa de neprihanire si tarie. Toti dusmanii Sai vor veni la El cu cainta, iarIsraelul vaifijustifi-cat, proslavindu-se in El, nu in idoli.

7. Mdngdiere datoritd edderii idolilor Ba-bilonului (cap. 46)

46:1, 2 Idolii Babilonului, Bel si Nebo. sunt dislocati si transportati de c^tre per-sani. In timp ce animalele de povara se opintesc transportandu-i, acesti idoli se ras-toarna. Dumnezeii pe care ii reprezinta acesti idoli nu pot face nimic pentru a in-drepta situatia. Mai degraba, sunt dusi in captivitate.

46:3,4 In contrast cu idolii ce sunt pur-tati de oameni, Adevaratul Dumnezeu ii va purta pe ai Sai pana la batranete. James Steward rezuma concis acest adevar\

De la Isaia incoace, oamenii si-au dat seama di una din deosebiriile vitale dintre religia adevaratii si cea falsa este faptul! ca pe cand cea din urma este o povaramoarta pe care sufletul se opinteste s-o duca, prima este o putere vie care duce ea Tn-sa si sufletul.^{-151?}

46:5-7 Ce chip ar putea reprezenta Dumnezeirea adevarata si absoluta? Cu toate acestea, oamenii se lasa amagiti, continuand sa plateasca sume mari de bani au-rarului ca sa li confectioneze un dumnezeu. Ei se prosterneaza si se inchina acestui idol,

purtandu-1. Apoi Tl aseaza jos, unde ramane nemiscat, incapabil de a se deplasa singur. Nu poate auzi rugaciunea Tnchinatorului, dupa cum nu-i poate salva.

46:8-11 Oricine ar fi inclinat sa Tm-bratiseze idolatria ar trebui sa stea putin si sS-si aduca aminte ca numai Dumnezeuul adevarat a revelat evenimentele inainte ca acestea sa se fi mtamplat, aducSndu-și la indeplinire f&ra gres toate planurile. El Tl va chema pe Cirus (**o pasare de prada din rasarit**) ca sa-și salveze poporul de sub ro-bia caldeenilor.

46:12, 13 Cei care refuza cu Tncapa-tSnare sa priveasca adevarul tn fata, cei care ignora evidentele aud acum despre planul lui Dumnezeu de a pune mSntuirea in Sion.

8. Mangdiere datorita caderii Babilonu-lui (cap. 47)

47:1-4 Cetatea Babilon este Tnfatisata ca o tanara si frumoasa regina fecioara, care este obligate sa coboare de pe tronul ei si sa devina roaba, sa presteze munca de jos si, trecand prin rauri, sa ajunga Tn captivitate. Ea va fi despuata si facuta de ocară in public. Dumnezeu Se va razbuna si nu va cruta nici un om, deoarece El este Ras-cumparatorul... Sfantul lui Israel.

47:5-15 Babilonul va fi pedepsit pentru patru pacate.

1. Desi Dumnezeu i-a trasat intr-adevar sarcina de a duce poporul Sau Tn exil, El *nu* i-a poruncit sa fie crud si nemilos cu acest popor. Acum Babilonul spune: „**Fi-voi pe veci stapana!**” Dar Dumnezeu spune: „**Nimeni nu te va mai chema stapana regatelor.**”

1. Ea (Babilonul) a fost mandril si arogan-ta, presupunand c& nimic nu va putea sa-i compromita prosperitatea. Dar ea va deveni vSduva si va fi lipsitS de copii Tntr-o singura zi si nici una din vraji-toriiie ei nu va putea sa previna aceasta calamitate.

1. Ea s-a considerat imuna la posibilitatea de a fi depistata si pedepsita. Dar Tn-crederea ei Tn fortele proprii si aroganta ei Tsi vor primi rasplata, dezastrul abalandu-se peste ea.

1. Ea s-a Tncrezut Tn vrajitorii si astrologii

ei. Jennings scrie ca: „Iehova o slatu-ieste sa faca apel la toate aceste puteri. rug&ndu-le sa-i vina Tn ajutor, caci va avea mare nevoie de elc.”⁵⁸ Pedepsa lui Dumnezeu va fi ca o deflagratie, iar nu ca focul placut ce raspandeste cal-dura dintr-un semineu. Cei care au facul comert in Babilon Tsi vor vedea de drum, neputand s-o ajute.

9. Mangdiere datorita Revenirii Israelu-lui, in urma mustararii sale (cap. 48) **48:1,2** Dumnezeu se adreseaza aici cap-tivilor din Iuda aflati Tn Babilon. Cei mai multi dintre ei erau, probabil, apostati. Doar o mana dintre acestia au ramas credinciosi lui Iehova. El Se plange ca acestia Tsi zic ca sunt israeliiti. ca poarta numele Israel {care insemna print al lui Dumnezeu} dar nu sunt Tn realitate printi. Ei descind, Tntr-ade-var, din Iuda (care Tnseamna lauda) dar nu-L lauda pe Domnul. Ei II marturisese pe Dumnezeul lui Israel, dar nu-si marturisese pacatele. Ei poarta numele cetatii sfinte, dar nu sunt sfinti. Ei se bizuiesc pe Dumnezeul lui Israel, dar nu sunt dumnezeiesli Tn purtare.

48:3-5 Iehova prezisese dinainte traiec-toria pe care o va urma istoria lor, ceea cc s-a mtamplat Tntocmai. Cunoscandu-lc

Tncapatanarea si Tmpielrirea inimii, Dumnezeu a vestit ce vor face ei, pentru ca nu cumva ei sa poata atribui vreun merit ido-lilor lor cand acesl lucru se va Tntampla.

48:6-8 Acum El va prezice un iucru nou, respectiv revenirea din captivitate si refa-cerea de care vor avea parte sub domnia lui Cirus. El face acest lucru pentru ca ei sa nu poata zice: „Știam ca i\sa se va Tntampla!” **48:9-11** El va pune capalexilului lui Iuda, nu din pricina vreunui merit ai lor, ci din pricina Sa, pentru Numele Sau. El i-a lamurit, nu cum se lamureste argintul Tnlr-un foe fizic, ci Tn cuptorul suferinlei (captivi-tatea babiloneana).

Acum El Ti va reface. din pricina numelui Sau - un nume ce a lost profanat de ei. El nu va Tmparti meritele pentru aceasta refacere cu idolii lor.

48:12-16 Prezentandu-Se pe Sine drepl Dumnezeul etern, absolut (Primul si Ulti-mul), Creatorui si Sustinatorul universului. Fauritorul istoriei, El anunta ca Tl va ridica

pe eel ce-l iubeste (pe Cyrus) ca sa-i in-franga pe babilonieni și sa izbaveasca poporul Israel. Observati ca toate trei Persoanele Sfintei Treimi sunt prezente in ver-setul 16 - Domnul Dumnezeu si Duhul Sau si Eu (adica Cristos). Aiei asistam la o schimbare aproape imperceptibila a temei . de la Cyrus la Anti-tipul sau, Domnul Isus, care va izbavi natiunea, adunandu-i pe Israeli ti din toate colturile lumii, cu prilejul celei de-a doua Sa veniri.

48:17-19 Din nou Domnul lanseaza un apel catre poporul Israel, m calitate de Ras-cumparator al evreilor, Dumnezeul lor, In-vatatorul si Calauza lor. Daca ar fi ascultat de El, ar fi avut parte de pace, neprihanire, fertilitate si o partasie neintrerupta cu **El**.

48:20-22 El Tndeamna ramasita evlavioasa sa iasa din Babilon si sa-L proclame cu bucurie pe Domnul ca Ras-cumparator al lor (vezi Apo. 18:4). Versetul 21 s-a Tmplinit cu prilejul Exodului din Egipt. Daca Iehova a savSrsit aceasta fapta mareata o data, o va face din nou. Israelitii rai care refuza sa asculte de Domnul, sepa-randu-se de Babilon si tot ce reprezinta aces-ta, nu vor putea cunoaste pacea niciodatii.

B. Mesia si vespingerea Sa de catre

Israel (cap. 49-57) 1. Mesia - Robul (cap. 49)

In capitolele 49-53, Dumnezeu Seocupa de poporul Sau pentru faptul ca L-a respins pe Mesia. Aceasta este cartea Robului suferind al lui Iehova.

49:1-6 Robul lui Iehova din capitolul 49 ar putea parea a fi natiunea Israel in ver-setele 1-3, dar numai Domnul Isus este eel care corespunde intru totul parametrilor din acest text. In versetul 3 Israelul este mentionat pe nume, dar este vorba de Cristos, adevaratul „Prin{ al lui Dumnezeu," iar nu de natiunea Israel. In ver-setele 5 si 6 se face o distinctie intre Rob si Israel. Restaurarile Israelului se contopesc in aceste versete, mai intai fiind repatriefea sa sub domnia lui Cyrus, apoi restaurarea vi-i toare cand Mesia tși va intemeia imparatia.

Robul cheama locuitorii pamantului sa ia aminte la cuvintele Sale, prin care El relateaza despre nasterea Sa, numele ce I s-a dat inainte de a Se fi nascut (Mat. 1:21), de-

spre mesajul Sau incisiv si pi in de automate si despre numirea Sa de catre Dumnezeu <z|| Rob, Print al lui Dumnezeu (Israel) in care Iehova avea sa fie proslavit. In continuare EI releva Tntrislarea pe care a incercat-o sufletul Sau datorita respingerii Sale de catre Israel (vezi Mat. 11:16-24), urmata insa de salis-factia ca Dumnezeu II va rasplati (cf. v. 4 cu Mat. 11:25,26).

Dumnezeu L-a chemat nu doar pentru a efectua renasterea Israelului, ci si pentru a aducemantuireNeamurilor. Versetul 6b eci-tat la Fapte 13:47 ca fiind o referinta la Cristos.

49:7 La prima Sa venire. Domnul a fost profund dispretuit ?i renegat de natiunea Israel, acordandu-i-se pe treptele sociale un loc chiar inferior celui acordat regilor Neamurilor. Dar la a doua Sa venire, monarhii pamantului Ii vor aduce omagiu. Sintagma: „**Slujitorul dregatorilor**” (m GBV: „siuji-torul celor puternici”) se aplica cu egala justete la natiunea Israel; vezi cazul lui Iosif, al lui Mardoheu, Ezra. Neemia si al lui Daniel.

49:8-13 Dumnezeu a raspuns la ruga-ciunea lui Cristos, Tnviindu-L din morti si apoi incredintandu-I sarcina rcpatrierii Israelului. Robul lui Iehova va cheina poporul, rugandu-i pe israeliti sa se Tntoar-ca in patria lor, in acest sens asigurandu-le conditii idcaie de ciilatoril. Ei vor veni din toata lumea, chiar din tinurile indepartate ale Sinimului (probabil China). Va fi o zi de mare bucurie cand Israelul va gusta mangaierea si indurarea Domnului pe par-cursul calatoriei sale spre patrie.

49:14-16 Intre timp, cetatea Sionului este Tnfatisata ca una care crede ca Domnul a uitat de ea. Raspunsul lui Iehova este ca o mama s-ar putea, la un moment dat, sa uite de copilul pe care-l alapteaza, dar El nu va uita niciodata de cetatea Sa. Sionul este sa-pat In palmele mainilor Sale iar zidurile ci nu lipsesc nici o clipa din gandul Doiniui-lui. In mod instinctiv comparam referirea la palmele mainilor lui Iehova cu ranile suferite de Cristos din pricina iubirii cu care ne-a iubit. Un mare poet crestin englez a re-dat in chip maiastu acest gand:

mainilor Sale Eternitatea nu-1
va sterge;

Numele meu din paimale

Pe veci Tntiparit Tn inima Sa va
ramSne Prin semnele de nesters
ale Harului Sau.

este aceeași care L-a respins pe
Isus Tn Noul Testament.

-Augustus Toplady

49:17,18 Gopiii lui Israel se grabesc sa revina in Sion, Tn timp ce pleaca ceata daramatorilor; Mullimile ce se aduna, Tn-dreptandu-se din toate colturile spre cetatea Sion, sunt asemuite cu giuvaierile cu care este Tmpodobita o mireasa.

49:19-21 Locurile pustiite si parasite din Israel vor cunoaste o explozie demografica. Sionul se va minuna de ceata uriasa a israelitilor vcniti din toate colturile pamantu-lui, dupa atata amar de timp cat ea a fost vaduva!

49:22,23 La un semnal din partea Dom-nului Dumnezeu, natiunile.vor organiza un urias pod aerian pentru repatrierea exi-latilor. Monarhii Neamurilor vor sluji poporul lui Dumnezeu iar Israelul isi va da seama, in cele din urma, ca se merita sa-L astepte pe Domnul.

49:24-26 Daca robii din Babiion se Tn-doiesc de faptul ca ar putea fi eliberati din stransoarea puternicului uran, e bine, sa stie ca Iehova Se valupta cu dusmanii lor si-i va salva pe copiii lor. Cand asupritorii vor culege ce-au semanat. lumea va sti ca Domnul este Mantuitorul Israelului si Rascumpara-torul israelitilor, Puternicul lui Iacob.

2. Mesia - Ucenicul adevarat (cap. 50)

50:1-3 In cadrul unei convorbiri intime cu Israelul, Iehova le aminteste israelitilor ca nu din pncina vreunui capriciu a divortat El de ei (desi de divortat a divortat de ei, Ier. 3:8), dupa cum nu i-a dat pe mana caldeilor din pricina vreunei presupuse datorii catre aceasta natiune dintre Neamuri. Mai degraba, cauza a constituit-o fara-delegile si nelegiuirile.lor. Nici unui din membrii acestei natiuni nu L-a primit pe El cu bratele deschise, nimeni nu a raspuns la chemarea Sa. Au crezut ei oare ca El nu poate sa-I salveze? Oare nu secase El Marea Rosie si Raul Iordan pentru ei? Oare nu rmbracase El cerurile Tn straie de doliu? **50:4-9** In continuare eel care vorbeste este Mesia. - Natiunea care L-a respins pe Iehova Tn Vechiul Testament

El a venit ca Ucenicul Adevarat, Tnvatat de Dumnezeu ca sa spuna cuvantul potrivit. In fiecare dimineata urechea Sa a fost deschisa sa primeasca instructiuni din partea Tatalui Sau pentru ziua respective. Pentru El a fost o desfatara sa faca voia lui Dumnezeu. chiar daca aceasta a insemnat sa mearga la cruce. El nu S-adat Tnapoi, ci de buna voie S-a dat pe Sine suferintei si rusinii. Deplin Tncredintat ca Dumnezeu Il vandreptati, El Si-a Tndreptat fata cu toata hotararea, ca de cremene, sa mearga spre Ierusalim. Desigur El a fost Tndreptatit prin Tnvierea Sa. Acum El Il provoaca pe Satan, ca sa mai Tn-drazneasca daca poate sa-L condamne. (\$i noi putem face aceeasi afirmatie Tn-drazneatS, Ro. 8:31-39.) Toti dasmanii Sai vor imbatrani ca o haina mancata de molii.

50:10 Ultimele doua versete descriu doua categorii de oameni. In prima sunt cei ce se bizuie pe Domnul Tn viata. Ei marturisesc ca au nevoie de calauzire din partea Sa. Domnul Ti sfatuieste sa se Tncreada Tn numele Domnului si sa se bizuie pe Dum-nezeul lor si vor fi scaldati de lumina Sa.

50:11 In a doua categorie sunt cei ce-si fauresc propria lor calauzire. neresimtind nici o nevoie de calauzire divina. Acestia pot umbra Tn lumina propriilor lor scantci, dar Domnul va avea grija ca ei sa zaca Tn dureri.

3. Mesia - Domnitorul drept (51:1-52:12)

■ **51:1-3** Toti cei din Israel care cauta izbavire sunt Tndemnati sa-si aduca aminte cum le-a purtat Dumnezeu de grija Tn tot timpul scurs de cand i-a luat din cariera de piatra (Mesopotamia). Ar trebui sa fie Tn-curajati prin rememorarea harului si dragostei cu care S-a purtat Dumnezeu cu Avraam si cu Sara si a faptului ca le-a dat acestora un foarte mare numar de urmasi. Apoi israelitii trebuie sa se Tmbarbateze da-torita fagaduintei pe care a facut-o Doi Tinul ca va mangaia Sionul. Observati cele trei chemari la ascultare (v. 1, 4, 7) si cele trei chemari la trezire (51:9, 17; 52:1).

51:4-6 Mesia va domni deopotriva peste popoarele neevreiesti si peste natiunea Israel Tn Mileniu. Cand mia de ani se va sfarsi, cerurile si pamantul vor fi distruse si toti ne-

credinciosii vor pieri, dar oamenii lui Dum-nezeu vor fi pastrati pe veci Tn siguranta.

51:7, 8 Domnul Tndeamna ramasi|a sa nu se teama de mania oamenilor Tn zilele grele ale Marii Stramtorari, deoarece pier-zarea celor rai este pecetluita dupa cum izbavirea poporului Sau este asigurata.

51:9-11 La auzul acestor cuvinte, ramasi|a este Tndemnata sa-L cheme pe Domnul Tn ajutor, ca sa Ti scape de Egipt (Rahab) si de Faraon (sarpele fiind sim-bolui sau), sa sece marea pentru ca rascumparati sa poata trece de partea cealalta. Rememorarea interventiei lui Dumnezeu Tn trecut Ti determine sa prevadaTntoarcerearobilorTn Sion.F. C. Jennings descrie acest eveniment Tn cuvinte de toata frumusetea:

Capetele lor sunt Tncununate cu bucuria si Tn-viorarea pe care Tn zadar o cautasera pana atunci, dar de care iata acum au Tn sfarsit parte, Tn timp ce furfuna prin care au trecut se risipeste ca un nor tntunecat alungat de vant, despovarandu-i de toate suspinele si lacrimile lor!⁵⁹

51:12-16 Iehova rostește un mesaj de mangaiere la adresa celor care se tern de tiran, fie ca e vorba de Nebucadnetarul acelor vremuri, fie de omul pacatului ce Tnca nu s-a aratat. Ei trebuie sa se teama de Domnul, care a Tntins cerurilc si a Tntemeiat pamantui. Procedand asa, le dispare frica de omul eel slab. **In curand eel in lanturi va fi dezlegat; nu va muri in groapa și nu va duce lipsa de paine.** Acești robi au fost dezlegati cu acea ocazie de Cyrus și vor fi dezlegati de Mesia la aratarea Sa In slava. Cel care infinit de Tnalt este de asemenea intim aproape, ascuzandu-i pe ai Sai sub ari-pa mainii Sale. El pune cuvintele Sale Tn gura lor pentru ca ei sa-I fie misionari Tn lume. VersetuI 16 s-ar putea aplica si la Domnul Isus. Tatal a pus cuvintele Sale In gura lui Mesia, L-a aparat si echipat ca sa poata sadi noile ceruri si noul pamant ai pe-rioadei Mileniului și sa-i spuna Sionului: **„Tu ești poporul Meu!”**

51:17-20 „Trezește-te, trezește-te!” Ti spune El Ierusalimului dupa lunga ei noapte de suferinta cand nici unul din fiii ei n-a putut s-o calauzeasca, cand a fost de-vastata de foamete si de sabie, cand b&rbatii

ei au zcut neputinciosi ca o antilopa vlîi-guita, prinsam lat.

51:21-23 El va lua paharul manici Sale. ce a facut Ierusalimul sa se claline, si-I v; i da dusmanilor ei care au depart masura ce le-o randuise Dumnezeu. purtandu-se cu cruzime si necrutare fata de poporul Israel.

52:1,2 Din nou Sionul este chemat sa se trezeasca din somnul captivitStii sale si sa se Tmbrace cu slraiele sale minunate. Ciici niciodata nu va mai fi invadat de pagani. Desigur aceasta e o anticipare a inaugurarii Tmparatiei. Abia atunci se va adeveri acesl cuvânt.

52:3-6 Israel nu a fost vandul ca sclav pentru un castig monetar. Tot asa, natiunea Israel va fi rascumparata fara bani. Israelitii s-au dus mai Tntai Tn Egipt ca oaspeti, dar mai apoi au fost supusi la tot felul de mal-tratari. Ulterior asirienii i-au asuprii pe israelii fara temei, dar nu din motive pecuniare. Acum din nou poporul lui Dumnezeu este tiranizat de asupritorii care nu-I achita Domnului nici o plata. StapSnii sunt Tncan-tati iar numele Domnului esle hulit. Dar El Isi va arata puterea si maretiaTn folosul alor Sai iar acestia vor sti ca EI este tot ce a promis ca va fi pentru ei.

52:7-10 In versetele urmatoare se Tn-fatiseaza Tntoarcerea evreilor din diaspora, adica din Tmprastierea lor Tn toalc colturilc lumii. Si, Tn drumui spre Sion, care trece prin munti, exilatii sunt precedati de crai-nici ce aduc vestea buna despre domnia lui Mesia. Strajerii de pe zidurile Ierusalimului canta de bucurie, cand II zaresc pe Domnul ce revine Tn fruntea unei multimi mari. In-susi Ierusalimul este chemat sa celebreze mareata izbavire Tnfaptuita de Domnul.

52:11,12 Exilatii suntTndemnatisalase Tn urma lor Tntinaciunile tarii Tn care fu-sesera tinuti robi, Tn timp ce readuc la Ierusalim vesela templului. Ei nu vorpieca cuprinji de panica sau frica, Tnlrucat Dum-nezeul lui Israel vafi ocrotirea lor, mergand Tn fata și Tn unna lor.

4. Mesia - Jertfa purtatoare de pacat (52:13-53:12)

Ultimele versete ale capitolului 52 apar-tin, de fapt, capitolului 53. In ele este par-cursa isloria Robului lui Iehova Tncepand

cu viata Sa pamanteasca, continuand cu crucea si apoi Tncheindu-se cu slavita Sa aratare. Adolph Saphir, el insusi un crestin evreu, izbucneste in osanale de bucurie in legatura cu aceasta neasemuit de frumoasa profetie referitoare la cruce:

BinecuvSntat si scump capitol! O cati din poporul stravechi cu care Dumnezeu a incheiat un legamint au fost conduși de tine la piciorul crucii lui Cristos! - acea cruce pe care s-au scris cuvintele: „Isus Cristos, Regele Iudeilor!” și ce comentariu slavit se va rosti despre tine cand, tn zilele de pe urma, Israelul pocait si credincios, privindu-L pe eel pe care ei L-au rastignit, va ex-clama: „Negresjl El a purtat suferintele noastre si durerile noastre !e-a luat asupra Lui; iar noi am socotit ca este pedepsit, lovit de Dumnezeu si smerit!”^

52:13 Robul lui lehova S-a purtat cu chibzuinta pe tot parcursul slujirii Sale pamantesti. El a fost Tnaltat la Inviere, ridi-cat la Inaltarea Sa la cer si asezat in marele la dreapta lui Dumnezeu.

52:14 La prima Sa venire, multi au ra-mas uimiti de adancimea suferintelor Sale. Fata si trupul I-au fost schimonosite, trasa-turile de om nemaifiind recunoscute.

52:15 Dar cand va veni din nou oamenii vor tresari (NKJV marg.)⁶¹ uimiti de mag-nifica stralucire a gloriei Sale. Regii natiu-nilor vor amuti cand vor vedea splendoarea Sa fara seaman. Atunci ei vor mtelege ca umilul Om de la Calvar este Regele regilor si Domnul domnilor:

Oare Te-a parasit atunci Dumnezeu)
Tau,
și-a ascuns El fata de nevoia Ta
profunda?
Pe fata Ta, odinioara crunt lovita si
schimono-
sita,
Deplina lui slava acum o citim.

-Miss. C. Thompson

53:1 Ramasita pocaita a Israelului Tsi aduce aminte ca atunci cand s-a vestit prima venire a lui Mesia nu multi au fost cei ce au crezut. In consecinta, puterea Dom-nului de a mantui nu s-a descoperit catre multi.

53:2 Domnul Isus a crescut sub privirea Tncantata a lui lehova ca o planta exotica, o mladita frageda Tn mijlocul acestei lumi

imbacsite de pacat. El a fost ca o radacina care iese dintr-un pamant uscat. Israel a fost pamantul uscat, un sol cat se poate de ne-promitator. Natiunea Israel n-a fost Tn stare sa vada nici un pic din Irumusetea Sa, nimic din Tnfati? area Sa care s-o atraga spre El. F. B. Meyer descrie taina umilirii Sale:

Mladita frageda; planta ce se opinteste sa strfi-bata scoarta uscat a a pamaniuUii; absenta oricarei Tnfatisari naturale placute. Aceasta imagine asteapta si Tsi primeste talmacirea deplina din Noul Testament, cu istoria parimilor tarani ai lui Cristos, cu iesiea in care a fost pus la naslere si cu toate Tmprejurarilc umile, cu ucenicii pe care și i-a ales dintre pescari; cu saracia care nu L-a parasit nici o clipa; Tnsa avandu-I mereu prinire admiratori pc oamenii de rand; iar pe cruce avand de-o parte si de alta hoti si raufacatori; iar apoi Biserica Sa alcatuiUi din oameni umili si saraci. Toate acestea au consli-tuit o umilire, lasand sa se intrevadii abia cu greu inaltimile din care S-a pogorSt.⁶²

53:3 Dispretuit ?i respins, El a fost un

Om al durerilor care a .stiut ce mseamna **intristarea**. Pentru oameni a fost rcspinga-tor, ba nici macarde Israel nuafostpretuii.

„Om al durerilor” - ce nume
Pentru Fiul lui Dumnezeu ce
a venit Pacatosii ruinati sa-i
rascumpere! Ateluia! Ce
Mantuiior!

Purtand rusinea si cruntele
baljocuri. In locul meu El a stat
condamnat; Iertarea mi-a
pecetluit-o prin sangele Sau;
Aleiuia! Ce Manluito!

-Philip P. Bliss

53:4-6 Ramasita stie acum si recunoaste adevaru! cu privire la El. Cei din aceasta ceata marturisesc: „Suferintele *noastre* El le-a purtat, durerile *noastre* le-a luat asupra Sa. Dar noi, cand L-am vazul pe cruce, am crezut ca este pedepsit de Dumnezeu pentru *propriile* Sale pacate. Dar nu asa au stat lucrurile! Ci pentru faradelegile noastre. pentru nelegiuirile *noastre*, pentru ca *noi* sa avem **pace**, pentru ca noi sa fim **tamadiiiti** - pentru asta a suferit El. Adevarul este ca *noi* am fost cei care ne-am **ratacit** apucand pe cai Tndaratnice iar lehova a asezat fara-delegea noastra asupra Sa. El

Inlocuitorul

nostru fara de pacat!"

Pana cSnd va veni clipa in care ramasita fl va recunoaste, noi, cei ce suntera crestini, putem rosti urmatoarea marlurie:

El a fost ran it pentru faradelegile noastre,

El a purtat pacatele noastre in trupul Sau pe lemnul crucii;

In schimbul vinov&tiei noastre El ne-a daruit

pace,

Din robia noastra ne-a etiberat.

Si prin vanataile Sale, da, prin vanataile Sale,

Prin vSnataiie Sale sunt tamaduite sufleiteie noastre.

El a tost numarat printre raufaciitori,

Noi L-am considerat uitat si parasit de Dum-

nczeu;

Ca jertfa a noastra El a murit,

Pentru ca cerintelc legii sa tie

Tndeplinite

\$i tot pacatul nostru, tot pScatul nostru

Da, tot pacatul nostru asupra Lui a fbst asezat.

Noi ne rataciseram, da, ne rat&ciseram cu totii, Departe de stana „Pi1storului oilor”; Dar El ne-a cautat acolo unde ne g&seam, Pe muntii cei crunti si puslii, Si acasa nc-a dus, acasa ne-a dus, Da, ne-a dus acasii la Dumnezeu Tn siguranta. -*Thomas O. Chisolm*

Domnul nostru Isus a suferit toate cele cinci genuri de rani cunoscute ?n medicina: *contuzii* - create de loviturile de nuia; *sfdsiери* - provocate de biciuire; *plagi* (*rani patrunzaware*) - provocate de cununa de spini; *rani perforate* - provocate de cuie; *rani incisive* - provocate de sulita.

53:7, 8 „**Ca un miel pe care-1 duci la taiere si ca o oaie muta inaintea celor care o tund**” El a Tndural crucea. El a fost scos Tn graba din temnita si I s-a refuzat un proces eclitabii (sau varianta cealalta: „**E1 a fostlu-at prin constrangere \$i judecata**”)- Se parea ca nu va avea urmasi, deoarece a fost **sters de pe pamantul celor vii** Tn floarea vietii, **si lovit pentru** pacatele oamenilor.

53:9 Oameni **rai** au uneltit sa-L Tn-groape la un ioc cu criminalii, dar Dumnezeu a

intervenit, zadarnicind acest plan si astfel **mormantui Lui a fost cu eel bogat** - adica a fost Tnhumat Tn mormantui iui Iosif din Arimateea. Oamenii I-au urzit o Tngropare neonoranta, cu toate ca **nu facuse**

nici o nelegiuire si nu rostise
nici u minciu-na.

53:10,11a Si tolusi Domnui a
gasit cu cale sa-L zdrobeasca,
sa-l supuna sufe-rintei. Dar dupa
ce sufletul Lui a fost faciu ojerda
pentru pacat, El va vedea o
samanta de urmasi, adica loti cei
care aveau sa creada Tn El; **va
traia multe** zile, Tn puterea unei
vieti fara de sfarsit. Toate
planurile lui Dumnezeu vor fi
realizate Tn El. Vazand multimile
celor care au fost rascumparati
prin sangeie Lui. El va fi pe deplin
satis fa-cut.

**53:11b „Prin cunostinta
Lui Sluji-torul Meu ce! drept
va indreptati pe multi.”** Asta
ar putea Tnsemna ca
cunostinta Sa despre voia
Tatalui Il va conduce la cruce si
ca prin moartea si Tn-vierea Sa
El Ti poate socoti pe crdineiosi
drepti (neprihaniti). Sau un alt
sens ar pulca fi unnatorul: „prin
cunoasterea Sa” adica oamenii
sunt Tndreptatiti prin
cunoasterea Sa(Ioan 17:3).
SiTntr-uncaz. si-naltul, nu-mai
prin faptul ca Ei a purtat
faradelegile lor a fost posibii ca
multi safieTndreptatii.

Ultima strofa din cantarea lui
Thomas Chisholm, citata
anterior, alinge un crescendo
triumfalor:

Cine poate numara generatia Sa?
Cine va vesti toate biruintele
Crucii Sale? Milioane de morti
iraiesc acum din nou. Muhimi
rara numar vin dupa El! Domnul
biruitor, Domnul biruitor,
Domnul biruitor si Rcegele ce va
veni!

53:12 O alta urmare a lucrarii
Sale is-pravite este ca Iehova va
rmparli partea Sa cu cei mari,
adica cu sfinlii. a caror unicii
maretie consta Tn iegatura lor cu
Ei. **Si va imparti prada cu cei
puternici** ~ adica cu
credinciosii. care sunt slabi in ei
Tnsisi, dar tari Tn Domnul.

Patru sunt motivele
mentionate pentru glorioasa Sa
izbanda. (1) **Si-a varsat sufle-
tul la moarte; (2) a fost pus in
numiirul celor faradelege.**
adica cei doi taihari rastigniti
Tmpreuna cu El; (3) **a purtat pa-
catul multora; (4) a mijlocit
pentru cei vinovati.** David
Baron face urmatoarelc
comentarii pe aceasta tenia:

Verbul... *iafgia'* („a mijlocit") constituie un caz de folosire a viitorului perfect sau nehotarat si exprima o lucrare Tnceputa, darinca neterminata. Cea mai izbitoare implinire, observa Delitzsch, a fost rugaciunea Mantuitorului rastignit: „Tata, iarta-i ca nu stiu ce fac." Dar lucrarea aceasta de mijlocire pe care a inceput-o pe cruce El o continua si acum de la dreapta lui Dumnezeu, unde este actualmente asezat. ca Print si Salvator, pen-tru a da pocainta Israeiului si iertarea de pacate.⁶³

lata ce spune Moody pe marginea parado-xurilor inerente ?n acest maret capitol:'

Dispretuit, si totusi acceptat si adorat. Sarac, dar bogat. Sa moarii, sj totusi sa traiasca. Rabinii au spus ca trebuie sa fie sa existe o dublura a lui Mesia ca sa se poata tmplini acest capitol.⁶⁴

5. Mesia - Rascumparatorul si Restauratorul (cap. 54)

54:1-3 Nu e o coincidenta faptul ca capi-tolu! 54 Tncepe cu cuvantul „**Canta!**" In-truca! urmeaza imediat dupa capitolul 53, in care ne sunt prezentate moartea, ingro-para. Tnvierea si preamarirea lui Cristos, nici un alt termen nu ar fi mai adecval.

Primul verset contrasteaza starea Israeiului in captivitate, **neroditor** si **pustiit**, cu vi-itoarea restaurare a natiunii rascumparate, in care vor domni din nou bucuria si bunastarea. Pavel a aplicat versetu) acesta Galateni 4:21-31 la Ierusalimul ceresc in opozitie cu eel pamSnlesc. Hotarele tarii vor fi considerabil lai'gite, pentru a se putea lace fata exploziei demografice, in contextu! in care Israelti va fi liderul **natiunilor** iar oa-menii lui Dumnezeu vor locui **cetatile** ce fusesera parasite Tn trecut.

54:4-8 Toata rusjnea pe care a presu-pus-o robia sa Tn Egipt (**tineretea**) si cap-tivitatea Tn Babilon (**vaduvia**) vor fi date uitarii, deoarece Iehova va reaseza naliunea Tntr-o stare de partasie cu El. Captivitatea a exprimat **mania** de o clipa a lui Dumnezeu; restauratia va demonstra compasiunea si ?n-durarea Sa vesnica.

54:9, 10 Dupa cum Dumnezeu a

incheiat un legamant cu **Noe**, tot asa El promite acum ca atunci cand Israel va intra Tn Mileniu el nu va mai avea parte de mus-trare sau manie.

54:11,12 Desi Ierusalimul a fost **intris-**

tat ?i lovit de furtuna, Dumnezeu
va ret'acc aceasta natiune,
redandu-i frumusetea. Pietrele ei
scumpe vor fi Tmpodobite cu an-
timoniul iar temelile ei vor fi
acoperite cu safir. Crestele zidurilor
vor fi tacule din ru-bin, portile de
cristal si toate marginile de pietre
scumpe - toate exprimand ?n mod
figurat o neasemuita frumusete de
care va avea parte Israelul. Dean
Alibrd a exprimat aceasta
frumusete de care va avea parte
Ierusalimul in urmatoarele versuri
engleze (redate aici Tn traducere,
n.tr.):

Caci dincolo de orizont.
Se ridica turnurile celatii,
Unde locuieste Dumnezeu;
Acel eamin minunat este al nostru!
Strazi pavate cu jasp,
Porti aurite,
Si raul eel Tmbucurator
Raspandind nespuse desfatari.

54:13-15 Toti vor beneficia de
educatie divina iar prosperitatea va
fi fara margin!. **Neprihanirea** va
predomina. Nu va mai fi nici o
leama de invazie, exil sau **asuprire**.
Oricine va incerca sa prejudicieze
Israelul va fi judecat si pedepsit.

54:16, 17 Dumnezeu care 1-a
creat pc fabricantul de munitii
(fierarul) si pe cuceritor
(nemicitorul) va fi pe depin ca-
pabi! de a-Si tine sub control
creaturile. Iehova a decretat ca **nici**
o arma faurita impotriva
Ierusalimului nu va izbandi si ca
Israelul Tnsusi Tl va condamna pe
orice paras. Eliberarea de orice
condamnare si victoria absolut
sigura sunt **mostenirea**
slujitorilor Domnului Asa Ti va
razbuna Dumnezeu Tn epoca de aur
a pacii si pros-peri tatii.

6. Mesia - Evanghelistul mondial (55:1-56:8)

55:1 Duhul Domnului lanscaza o
invi-tatie evanghelistica Israeiului
sa se mtoarca si Tn acelasi timp Ti
Tndamna pe loll la os-patul
evangeliei. Tot ce se cere e sa fii
constientdenevoiat{sa Tnselezi}.
Binecu-vantarile sunt **apele**
Duhului Slant, **vinul** bucuriei
silapteleCuvanlului eel bun a! lui
Dumnezeu. Acestea sunt darurile
graluite ale harului, **fara bani si**
fara plata.

55:2-5 In starea sa de
Tnstrainarc fata de

Dumnezeu, Israel si-a risipit energiile si resursele. Adevarata satisfactie si orice placere durabila se gasesc numai in Dom-nul. Daca¹ israelitii se vor intoarce la Dom-nul, vor primi toate **indurarile sigure** ce i-au fost f&gaduite lui David in cadrul **legamantului vesnic** pe care 1-a mcheiat Dumnezeu cu el (vezi Psalmul 89:3,4, 28, 29). Aceste binecuvantari sunt implinite Tn Domnul Isus si in glorioasa Sa domnie. **Natiunile** neevreiesti vor beneficia si ele de pe urma Imparatiei, fn contextul in care vor exista relatii amicale intre Israel si restul natiunilor.

55:6, 7 Calea spre binecuvantare consta in a-L cauta pe Domnul si a te lasa de pa-cat. Cei care se intorc astfel la Domnul vor constata ca El este plin de **indurare** si **iertare**.

55:8, 9 Oamenii nu trebuie sa-L judece pe Iehova dupa **gandurile** si **caile** lor. El gUndeste si actioneaza Tn modalitati care transcend tot ce-si poate imagina vreodata omul. Acest lucru este prin excelenta ade-varat in cazul planului de mantuire al evangheliei, care consta Tn Tntregime Tn harul lui Dumnezeu, nemaifiind loc pentru nici un merit propriu al omului, cu care acesta s-ar putea lauda. William Cowper a exprimat acest adevar Tn stilul sau caracte-ristic de Tnalta tinuta a limbii engleze, Tn-tr-un poem intitulat „Adevarul”:

O ce contrast intre lucrarile
intortocheate ale

omului Si planul simplu, limpede'
Si eficient al Cerului! Fara
dedesubturi mestesugite, Fara
inflorituri care i-ar putea estompa
mesajul; Liber de orice ostentatie
sau slabiciune, Et ni se prezinta in
toatii splendoarea ca bolta

cerului albaslru, Maiestuos
Tn simpiitatea sa. Inscrise
deasupra portii, de departe, Vizibile
ca stralucirea unei stele, Lizibile
doar prin lumina ce-o emana, Stau
aceste cuvinte dataware de viata
pentru

sutlet:
CREDE\$IVEITRA1!

55:10,11 Cuvantul lui Dumnezeu este la fel de irezistibil si eficace precum ploaia si zapada. Toate armatele din lume nu i se pot Tmpotrivi, Cuvantul Domnului Tm-

plinindu-si scopul. Cuvantul lui Dumnezeu *nu esueaza* niciodata Tn realizarea telurilor sale:

Tot asa si Cuvantul Meu,
care iese **din gura Mea, nu**
se intoarce la Mine fara
rod, ci va face ce fmi este
placut si va implini lucrul
pentru care 1-am trimis.

55:12,13 Cei care il cauta pe Domnul vor parasi tara robiei **cu bucurie**. intorcan-du-se acasa **cu pace**. Intreaga natura se va bucura de eliberarea ce-i va fi harazita. Pamantul se va bucura de eliberarea de sub blestem, urmarea fiind o fertilitate nemaipomenita. **fn locul spinilor si al ma-racinilor** vor creste **chiparosul** si **mirtul**. Toate aceste binecuvantari din perioada Mileniului li vor aduce Domnului un renume si vor constitui un semn vesnic. adica un memorial etern al harului si bunatatii Sale.

56:1-8 Ca o anticipare a izbavirii pe care le-o va aduce Dumnezeu, exilatii sunt Tndemnati sa Tnceapa sa practice **dreptatea si neprihanirea** si sa tina **Sabatul**. Nici **strainul**, nici **eunucul** nu trebuie sa se teama ca vor fi exclusi de la vreuna din binefacerile imparatiei lui Cristos. In fapt. cei ce asculta de Cuvantul Domnului vor beneficia de posturi privilegiate. Templul va fi atunci **o casa de rugaciune pentru toate natiunile**, nu doar pentru Israel. Dumnezeu va aduna Neamurile in stauki! Sau, alaturi de casa lui Israel.

7. *Mesia - Judecatorul celor rai (56:9-57:21)*

56:9-12 Versetul 9 ne readuce la zilele de razvratire ale Israelului. Natiunile (**fia-rele**) sunt chemate sa mustre poporul ai carorstrajeri nu vadpericolul. Suntcanisle **carai muti** care nu **latra** ca sa-i avertizeze pe oameni. Ei sunt vis&tori ce iubesc som-nul. Sunt **pastori lacomi**, mercenari si egoisti. Ei Tsi invita prietenii sa **bea** si sa pc-treaca, zicjind: „Maine va fi ca astazi, ba chiar mai lata o vom face" (Ronald Knox).

57:1,- 2 Primele doua versete ale capi-tolului 57 sunt legate de versetele 9-12 din capitolul precedent. In mijlocui pacatului si asupririi, **cei neprihaniti** sunt

loviti de per-

secutii. Din punct de vedere omenesc, nimanui nu pare sa-i pese. Dar lui Dumnezeu li pasa ~ El ti izbaveste pe cei evlaviosi de rau si-i duce la **pace** si **odihna**.

57:3-6 Chiar in exil, unii oamenii continua practicile idolatre. In acest sens, ei sunt **urmasii** parintilor lor necredinciosi, **adulterul** si **prostituata**. Batjocorindu-L pe Domnul, ei sunt **copiii faradelegii** si ai **falsitatii**. Ei ard cuprinsi de pofta cand se inchina arborilor, cand jertfesc in vai **copii** in cinstea lui Baal si Moloc.

57:7-10 Toate acestea fac parte din re-latia lor adultera de inchinare la idoli, la la-caşurile lor de pe inaltimi. in loc sa scrie legea lui Dumnezeu pe **usorii... usilor** (Deut. 6:9; 11:20), ei atarna simboluri idolatre **in dosul usilor** si se angajeaza in orgii sexuale. Ei aduc daruri si ofrande **regelui** (Moloc inseamna rege) si trimit **soli in şeol** in cautarea unor noi uraciuni. Chiar cand sunt istoviti de acest dezmat, tot nu renunta la pacatele lor, ci par sa capete forte noi cu care se avanta si mai turbat in gustarea din toate faradelegile.

57:11-13 Fara nici o teama de Iehova, ei mint si nici din greseala nu se gandesc la El. Pentru ca El tace, ei Tsi pierd respectul pen-tru El. Dar El le va demasca neprihanirea lor de sine si idolii lor nu le vor putea veni in ajutor. Dumnezeii lor vor fi total neputinciosi, in schimb cei ce se incred in Domnul vor avea parte de binecuvantare.

57:14-19 Celor credinciosi din exil Dumnezeu le promite ca se va construi o sosea pentru a facilita revenirea lor in patrie si ca toate obstacolele vor fi inlaturate. Ca-ci Dumnezeul care locuieste **in locuri inalte si in sfintenie** locuieste si in inima **smerita si zdrobita**. El nu Se va lupta pe veci cu sufletele pe care le-a creat, caci alt-minteri ele ar pieri sub mania Sa. Da, e drept ca Dumnezeu şi-a trimis mania impotriva poporului sau lacom si cazut in pa-cat, dar mania Sa are o limita. El ii va restaura pe cei ce se lasa de idolatria lor, pe acestia facandu-i sa-I aduca rodul buzelor lor.

57:20,21 Frumoasa similitudine facuta de Isaia intre cei rai si marea involburata a fost redata minunat in limba engleză, in forma versificata:

20:Dar cei rai - ei sunt ca marea,
De furtuna loviti, neputandu-se
odihni, Ale carei ape sunt mereu
framantate, Aruncand afara noroi
si murdariei

Pentru cei drepti va fi pace, dar pentru cei rai nu este pace.

C. Pacatul Israelului, judecata, pocainta si restaurarea sa (cap. 58-66)

Ultimele noua capitole ale cartii Isaia de-scriu soarta finala a credinciosilor si a apos-tatilor. Sa-l ascultam pe Alfred Martin:

Sectiunea cu care seinceie cartea [Isaia] de-scrie glorioasa consumare [implinire] pe care i-a rezervat-o Dumnezeu Israelului, poporul Robu-lui si canalul de care Se serveste Dumnezeu pentru a aduce binecuvantare lumii. Pe tot parcur.sul acestei sectiuni se aratacontrastul puternic din-tre cei razvratiti si cei credinciosi, contrast ce nu lipsesje cu desavarsire din nici un text mai cuprinzator al Cuvantului lui Dumnezeu.w-'

1. Desfatarile adevaratei spiritualitati (cap. 58)

58:1-5 Prof etui trebuie sa vesteasca in gura mare **nelegiuirea** lui Iuda. Se pare ca oamenilor le place tare mult sa efectueze ritualurile zilnice prescrise, ca si cand ar fi o natiune ascultatoare. In realitate in-sa ei Il acuza pe Dumnezeu ca ar fi nepasator fata de posturile lor si actele lor de smerenie, dar Dumnezeu ii acuza ca-si satisfac placerile lor, ca profita de salariatii lor, exploatandu-i, ca se lupta cu pumnii chiar in toiul posturilor lor. Nu acesta este genul de post pe care pune Dumnezeu pret. Adevaratul post nu tine de postura fizica pe care o adopta cineva sau de exprimarea exterioara a unei staridejale.⁶⁷

58:6-8 Dumnezeu doreste poslul care sa fie insotit de dezlegarea lanturilor rautatii, de ridicarea jugului de pe grumazul celor asupriti, de hranirea celor flamanzi, de asi-gurarea unui adapost pentru cei saraci, de imbracarea celor goi si de ajutorarea se-menului nevoias. Cei care astfel practica dreptatea sociala vor avea negresit parte de calauzire, insanatosire si escorta ocrolitoare. „**Dreptatea ta**” poate insemna fie sus-mentionatele fapte de maritimie, fie

neprihanirea lui Dumnezeu, care este atribuita celor ce cred. Se cuvine sa citam aici parafrizarea versetelor 5-8 asa cum apar ele in Psaltirea Scotiana:

Fie ca cei ce simt povara asupririi de îndurarea ta plina de tandrete sa aiba parte: şi fie ca cei neajutorati si fara adăpost sa bene-

ticieze de grija ta deosebita.

Du-te si ureazii-i orfanului fîsîmînd binecu-

vantarea belsugului tau;

Invita-1 tînaurttu pe strîinul de la poarta ta si

ofera-i un loc de odihna.

Iar eel ce lancezeste in gerul de atara **da-i**

prilejul sa se tîncalzeasca si sa se îmbrace

cu haine calduroase; Asuma-ti fericita sarcina de a însenina fruntea

celui amarat. Atunci ca zorii stralucitori, in pace si bucurie,

vor fi zilele tale; Iar slava de la Domnul din înaltime caile tale toate ti le va lumina.

58:9-12 Cei evlavios este asigurat ca ori de cate ori va chema, **Domnul va raspunde...** „**Iata-Ma.**” Daca va elimina asuprirea, daca va tînceta sa mai arate cu degetul, pe un ton acuzator sau batjocoritor, si daca va pune capat tîmproscarii cu noroi si barfelor, daca va veni in ajutorul celor nevoiasi, alinând durerile fizice si spiritual^ atunci Dumnezeu promite ca noaptea sa se va prefaca in zi. Va beneficia de calauzire, de belsug de lucruri bune, de sanatate si tarie, de frumuseti si rodnicie si de refacere pe plan national. „Fiii vostri vor rezidi ruinele parasite ale cetatilor voastre si veti fi cunoscut drept «Poporul care isi recladeste zidurile si cetatile»” (v. 12, LB).

58:13, 14 Daca oamenii lui Dumnezeu vor respecta Sabatul,⁶⁸ abtinandu-se de la lucrarile lor obişnuite sau de la placerile egoiste, daca vor considera o delectare sa cinsteasca ziua sfanta a lui Dumnezeu, atunci isi vor gasi desfatarea in Domnul care a daruit ziua; iar El le va darui o pozitie de conducatori pe pamant si mostenirea pe care Dumnezeu i-a promis-o lui Iacob. Nimic nu va putea tîmpiedica acest lucru, deoarece **gura Domnului a**

vorbit.

2. Fdrddelegile Israelului (cap. 59) 59:1-8 Pacatul Israelului este eel care îl

opreste pe Dumnezeu de a-i izbavi; cu siguranța vina nu poate să I se impute lui Iehova. Mainile lor, degetele, buzele și limba lor sunt cu toate active când vine vorba de a ucide și de a minti. Peste tot dreptatea este pervertită, justiția e calcată în picioare, necinstea fiind preamarită. Oamenii **concep raul și nasc nelegiuirea**. Activitățile lor sunt la fel de periculoase ca ouăle de viperă și tot atât de nefolositoare - ca panza de pian. Pacatul controlează toate aspectele vieții lor - ce fac, unde se duce, ce gândesc. Nu iese pasă de **pace** nici **dedreptate**, preferând tot ce e strâmb. Ceea ce a fost valabil în cazul Israelului se aplică deopotrivă la întreaga omenire (Ro. 3:15-17).

59:9-15a Adresându-se ramasitei cîrcinicioase, Isaia marturisește acum pacatul lor de parcă ar fi al său. El recunoaște ne-dreptatea lor, absența neprihănirii din viața lor, orbirea și starea lor de mortaciune. Ei maraie nerăbdători și gem apăsători. Nu este pic de dreptate și nici o izbăvire. Farii-delegile lor s-au înmulțit în ochii lui Dumnezeu, marturisind împotriva lor. El s-au lepădat de Domnul, îndepărându-se de El. Au vorbit cu cuvintele asupririi, răzvrătirii și falsității. Dreptatea este alungată, neprihănirea ținută la distanță iar adevărul cade răpus pe stradă. Integralității i se refuză înțelegerea, adevărul nu se găsește nicaieri iar eel evlavios este atacat.

59:15b-21 Când Domnul privește jos, El este întristat că nu există dreptate. El Se minunează că nu este nici un om (mijloc-tor sau mediator) capabil să rezolve situația, drept care El intervine, soluționând El în-suși problema. Bratul Său (taria) îi aduce victoria iar neprihănirea Sa îl susține. El Se îmbracă în armură și porneste la atac împotriva dusmanilor Săi, în neprihănire, mîntuire, răzbunare, răvnă și furie. El le dă Neamurilor exact ceea ce merita, pentru că, în sfârșit, toți oamenii de la răsărit la apus să fie obligați să recunoască faptul că El este Domnul. căci El (Mesia) vine ca un torent, manat de suflarea lui Iehova. El va veni ca Răscumpărător al ramasitei

evlavioase din Sion. Apoi Dumnezeu va încheia un nou legământ cu casa lui Israel. cum; citim și în Ieremia 31:31-34; Evrei 8:10-12; 10:16, 17.

3. Gloria viitoare a Sionului (cap. 60)

60:1-3 A sosit timpul ca Sionul sa se scoale si sa straluceasca, deoarece slava Domnului, adica Mesia insusi, S-a aratat. E vremea celei de-a doua veniri a Sa. Lumea este Tnca in Tntuneric spiritual si Tn Tntunericul Marii Stramtoriiri, dar Domnul stralucește asupra Israelului si prin Israel catre tntreaga lume. Reprezentantii Nea-murilor - inclusiv regii - se Tndreapta de-graba spre Ierusalim pentru a aduce omagiu natiunii renascute.

60:4-7 Ridicandu-si ochii. Ierusalimul vede fiii si fiicele ei Tntorcandu-se Tn palrie. O bucurie fara margini Ti umple inima cand vede cum Neamurile Ti aduc daruri si tribut. Caravane cu camiie de departe si de aproape, vin Tncarcate cu aur si tamaie, laudand nu-mele lui Iehova. Turme mari sosesc la Ierusaiim pentru a ti folosite la jertfele de la templu. comemorand lucrarea ispraviia a lui Mesia la Calvar. Observati ca mirul iipseste Tn versetul 6, deoarece mirul reprezinta suferinta. Suferintele indurate de Cristos Tn lucrarea Sa de ispasire s-au Tncheiat pe veci! La a doua Sa venire nu va mai fi decat aur (glorie) si tamaie (mireasma).

60:8,9 Fiii si exilatii Ierusalimului se Tn-torc la bordul unui sir neTnterupt de avioane, ca stoluri de pasari, Tmpreuna cu vase mari la bordul carora sunt transportate marile lor bogatii.

60:10 Strainii slujesc Tn calitate de echipe de constructori iar regii ca slujitori ai poporului lui Dumnezeu. Asta pentru ca s-a produs o rasturnare de situatie. Dumnezeu isi arata acum Tndurarea fata de natiunea pe care odinioara a pedepsit-o.

60:11-14 Nu mai e nevoie sa se Tncuie portile cetatii, deoarece a disparut pericolul. Dimpotriva, este important ca ele sa fie tinute deschise pentru ca regii si caravanele cu bogatii sa poata sosi, zi si noapte! Nimi-cirea o paste pe orice natiune care nu va slu-ji Israelul Tn ziua aceea. Libanul Isi trimite cei mai de pret arbori ca sa Tnfrumuseteze zona Templului. Descendentii acelor Nea-muri care Tn trecut au

persecutat Israelul acum recunosc Ierusalimul ca fiind Cetatea Domnului, Sionul Sfantului lui Israel.

60:15,16 In trecut urat si parasit, acum Sionul a devenit o cetate excelenta, hranita

si sustinuta de restul lumii. Stravechiu! popor al lui Iehova va cunoaste atunci ca El este Mantuitorul si Rascumparatorul sau, Puternicul lui Iacob.

60:17-22 Materiaiele cele mai de pret, aurul si argintul, bronzul si fierul, vor fi folosite Tn lucrarile de constructie ale cetatii, pacea TndepHnind rolul de superin-tendenti iar neprihanirea rolul de fort a de politic in locul violentei si nimicirii. se vor instala Mantuirea si Lauda. Nu va mai fi nevoie de lumina soarelui si a lunii h| Ierusalim, deoarece slava Domnului va asigura toata lumina de care este nevoie. In-tunericul vadispare iar jalea Israelului vail mcetat. Un popor neprihanit va mo^teni tara, sadit de Dumnezeu pentru slava Sa. Cei mai smeriti dintre oameni vor ti binecu-v^ntati cu numar mare de urmasi, deoarece Domnul a decretat acest lucru si Se va grab! sa-1 duca la Tndeplinire.

4. Slujbele lui Mesia (cap. 61)

61:1-4 Noi stim ca Domnul Isus este cei care vorbeste aici deoarece El a citat ver-setele l-2a Tn sinagoga din Nazareth (Luca 4:16-21) si a adaugat: „Astazi s-a Tmplinil aceasta Scriplura Tn auzul vostru" (v. 21). El a fost **uns** cu Duhul Sfânt la botezu! Sau si misiunea Sa a avut drept scop sa duca vestea buna a mantuirii la saraci, sa lege ranile celor cu inima zdrobita, s5 prociamе libertatea pentru captivii pacatului si sades-chida temnita (sau ochii, RSV marg.) celor care erau tinuti legati. \$i apoi Domnul a Tncheiat citatul cu cuvintele; „**sa vestesc anul de indurare al Domnului**" deoarece ceea ce urmeaza: „**ziua de razbunare a Dumnezeului nostru,***" nu se va Tmplini decat la a doua Sa venire. La glorioasa Sa aratare El va vesti **ziua** judecatii lui Dumnezeu. Apoi El Ti va **mangaia** pe **eei intris-ta#** din Sion, daruindu-le o ghirlanda a bucuriei, Tn locul de cenuşa pe capetele lor, **untdelemnul bucuriei** Tn locul **plansului, lauda** Tn locul unui **duh mahnit**. Poporul Sau ales se va numi atunci „**terebinti ai dreptatii**", saditi de Domnul si aducandu-I Lui slava. Ei vor rezidi cetatile Tarii Faga-duintei ce au zacut ?

ntr-o stare de ruina. ■ **61:5-9** Strainii Ti vor sluji pe israeliti, Tn calitate de muncitori agricoli, dandu-le cin-

stea cuvenita ca **preoti** si **slujitori ai Dum-nezeului nostra**. Bogatiile Neamurilor vor fi daruite evreilor iar ocară ce a planat asupra lor veacuri de-a nindul se va sfânsi, poporul Domnului având parte de o masura dubla de onoare (Formulele de adresare la persoana a doua plural si la a treia plural din versetul 7 se refera la aceleasi persoane, evreii.) Amintindu-Si de nedreptatea, jarul și umilirile la care au fost supusi alesii Sai, Iehova Ti va răsplăti și va Tncheia un legământ vesnic cu ei, pentru ca natiunile sa-i recunoasca drept binecuvântatii Domnului. În general se crede ca acesta este noul legământ (Ier. 31:31-34; Ev. 8:8-12). **61:10, 11** Mesia Se situeaza În fruntea laudelor Tnaltate de ramasita Sa ras-cumparata. El celebreaza hainele glorioase ale mantuirii si neprihanirii cu care Dum-nezeu i-a Tmpodobit si aparitia unei nepri-haniri si laude practice În Israel, Tnaintea natiunilor Tntimpul Mileniului. (S-a stabilit ca identitatea vorbitorului din versetele 10 si 11 ar fi: după unii Isaia, după altii Sionul sau chiar Mesia Insusi. Noi preferam ultima varianta, adica acelasi vorbitor ca Tn versetele 1-3.)

pregete sa mijloceasca si sa nu-I dea odihna pana când Ierusalimul va fi devenit regina cetăților lumii. Niciodată nu vor mai fi confiscate elementele Ierusalimului, ci

5. Desfatarile viitoare ale Ierusalimului (cap. 62)

62:1-5 Domnul nu va tace si nu Se va odihni pana când binecuvântările promise Ierusalimului nu se vor fi realizat. Atunci Neamurile vor vedea Sionul Tndreptatit iar Iehova va da cetății un nume nou. El Se va purta cu Sionul cu mare admiratie, cum manuieste un rege o **coroana**. Cetatea ce se numea **Parasita** se va numi „Desfatara Mea este Tn ea” (**Hefzibah**) iar tara ce se numea „**Pustiita**” se va numi acum „**casa-torita**” (**Beulah**). Numele acestea exprima afectiunea plina de tandrete a lui Dum-nezeu si desfatara Sa maritala pentru cetatea Sa si tara Sa. Cetatenii Ierusalimului vor fi casatoriti cu ea iar Domnul se va bucura de Sion cum se bucura un mire.

62:6-9 Intre timp, Iehova a asezat stră-jeri pe zidurile Ierusalimului și i-a instruit sa nu

vor fi puse la dispozitia celor care au muncit din greu.

62:10-12 Acum exilalii sunt mdegnati sa treaca prin portile Babilonului si sa revina tn Israel, parcurgand soselele bine pavale, cu sleagurile fiuturand Tn bataia vantului. In toala lumea s-a facut anuntul ca **mantuirea** Israelului a venit Tn Persoana lui Mesia si ca El Tsi va **rasplati** poporul!. „Poporul sfant¹” si Ierusalimul vor purta de acum denumirea plina de semnificatie si demnitatc: „Popor slant, Rascumparati ai Domnului” si respectiv „Cetate cautata si neparasita.” Paragraful acesta anlicepeaza revenirea din Babilon, Tn cadrul restauratiei finale a Israelului la a doua venire a lui Cristos.

6. Ziua razbunarii (63:1-6)

Cand Domnul va reveni pentru a-si sla-bili Imparatia, mai Tntai El va trebui sa-Si nimiceasca dusmanii. Distrugerea are loc Tn mai multe momente diferite si Tn diverse locuri. Una din etape se va desfasura Tn Valea Armaghedon <Apo. !6:16), aha Tn Valea Iehosafat (Ioel 3:12) si aha Tn **Edom**. Aici Tn capitolul 63 este vorba despre aceasta din urma. Mesia Tnaintea. venind dinspre **Bozrah**, o metropola a **Edomului**, Tmbracat Tn straie glorioase, Tnrosite de sangele duşmanilor Israelului. Cand este Tntrebat de ce-I sunt vesmintele rosii, Domnul recurge la metafora teascu-**lui** pentru a descrie cum \$i-a calcat in picioare dusmanii. A venit vremea ca El sa Se razbune pe ei sj sa-Si rascumpere poporul. in absenta vreunui izbavitor uman, El a intervenit, castigand izbanda.

7. Rugaciunea rdmdsitei (63:7-64:J2)

63:7-10 In continuare, profetul, vorbind Tn numele ramasitei aflate Tn captivitate, cauta sa obtina izbavirea aceslor oameni din groaznica loc stare. Mai Tntai el recapituleaza actele de bunavointa ale !ui Dumnezeu fata de natiune Tn trecut. Iehova S-apurtat numai cu bunatate si mdurare fata de israeliti, aratandu-Si fata de ei marea Sa bunatate. Dumnezeu i-a numit poporul Sau. Desi a \$tiul dinainte ce vor face ci, Ei este

prezentat aici Tn iposlaza de a considera drept un iucru de neconceput ca ei sa-L

paraseasca vreodata si sa se alipeasca de alti dumnezei. Asadar El a devenit Mantuitorul lor. De asemenea a devenit partas cu ei la toate incercarile prin care au trecut, Tn special la toata suferinta pe care au Tndurat-o Tn Egipt. **Ingerul** (este acelasi termen ce este tradus si prin *Sol*) **i-a salvat In dragostea si indurarea Sa El i-a rascumparat** din Egipt si le-a purtat de grija Tn tot timpul peregrinarilor lor prin pustiu. Dar ei au raspuns la dragostea Sa cu razvriitire, si astfel El a devenit Adversarul lor.

63:11-13 Dar chiar acestS rememorare a **zilelor de demult** face sa se nasca urma-toarea Tntrebare: „**Unde este Cel care a trecut** Israelul prin **Marea Rosie**, avandu-i Tn frunte pe Moise si Aaron si pe ceilalti pastori? **Unde este Cel care a pus Duhul Sau cel Sfânt** In Moise, dupa" care a despi-cat marea Tn doua ca **Moise** sa poata sa-i treaca cu bine de partea cealalta, in felul acesta aducand cinste **vesmca numelui** Sau? Unde este lehova care i-a trecut prin mare, facand ca israelitii sa treaca pe pamSnt neted, ca pe un platou de-a lungul caruia calul poate merge fara sa se potic-neasca?

63:14 Dupa cum animalul se duce Tn vale ca sa gaseasca odihna si Tnviorare, tot asa Dumnezeu si-a condus poporul spre o tara de odihna. S, i, procedand asa, El si-a castigat un nume glorios. Observati Trinitatea: lehova Domnul (v. 7); ingerul lui lehova (v. 9); **Duhul Domnului** (v. 10, 11,14).

63:15, 16 Rememorarea tuturor Tndu-rarilor manifestate de Dumnezeu fata de poporul Sau Tl conduce pe profet sa priveasca Tnainte, spre momentul c^nd luda avea sa fie dusa Tn captivitate Tn Babilon, drept care profetul se simte Tndemnat sa mijloceasca pentru exilati. Se pare ca **ravna** Domnului, **taria si indura-rile** Sale Ti sunt refuzate ramasitei. Isaia pledeaza Tnsa Tn favoarea poporului, sustinand ca Dumnezeu este Tn continuare Tatal lor, chiar daca Avraam si Israel ar fi sa-i dezmosteneasca.

63:17-19 in versetul 17 ramasjta pare sa dea bine pe Domnul pentru propria ei ca-dere

Tn pacat, dar adevarul este ca Dumnezeu nu Tmpietreste inimile oamenilor decat

dupa ce acestia si le-au Tmpietrit ei Tnsisi. Probabil ramasita vrea sa spuna: „De ce ai Tngaduit sa ne departam de caile Tale?” Se spune adesea ca Dumnezeu face un anumit lucru, c&nd, de fapt, doar Tngaduie sa se faca lucrul respectiv. In orice caz, exilatii striga catre lehova sa revina alaturi de ei Tn indurarea Sa. Israel avusese stapanire peste tara doar un timp relativ scurt, Tn contextul Tn care acum sfantul lacas zace Tn ruine iar israelitii, poporul lui Dumnezeu, nu o due cu nimic mai bine decat natiunile ce nu au cunoscut niciodata relatia specials ce s-a statornicit Tntre poporul ales si Domnul Dumnezeu Tn virtutea legamantului pe care 1-aTncheiat El cu ei.

64:1-5 Rugaciunea care a Tnceput Tn 63:15 continua acum, transformandu-se Tntr-o marturisire. Ramasita II implora pe Dumnezeu sa sf^sie cerurile si sa se coboare, revarsandu-S.i mania asupra dusmanilor SSi. Cei credinciosi care au ramas rememoreaza momentele din trecut cand Dumnezeu a intervenit Tn chip miraculos, demonstrand ca este singurul Dumnezeu adevarat, care actioneaza Tn folosul celui ce il asteapta pe El. Ei Tsi aduc aminte ca Dumnezeu Isi arata Tndurarea fata de cei ce se delecteaza Tn a practica neprihanirea. Ei Tnsa si-au atras mania Sa prin persistarea Tn pacatele lor si acum se Tntreaba daca mai e vreo sperantS ca oameni de felul lor sa poata fi mantuiti.

64:6, 7 Ei marturisesc necuratia din viata lor personala, recunosc^nd ca pana si faptele lor cele mai bune **(neprihanirea)** sunt ca niste cSrpe murdare.⁶⁹ Nici nu e de mirare ca ei sunt ca niste frunze vestejite, purtate de vantul nelegiuirilor lor. In Israel este multa mortaciune pe plan spiritual. Mijlocitorii nu sunt de gasit, deoarece lehova i-a abandonat, lasandu-i Tn plata pacatelor lor.

64:8, 9 Si totusi Domnul Tnca este Tatal lor; Tnca mai este nadejde ca olarul sa mai scoata ceva din lutul pe care-l lucreaza. Si astfel ei II roaga staruitor sa-și potoleasca mania, sa ierte si sa uite pacatele lor si sa-i recunoasca din nou ca popor al

Sau.

64:10-12 Starea de devastare Tn care se afla tara și Tn special Ierusalimul si templul sunt motive puternice pentru care Dum-

nezeu ar trebui sa-și potolească mania și să intervină decisiv în favoarea poporului. Sau greu încercat.

indreptate, oamenii vor rosti numele „**Dumnezeul adevărului**”

8. Raspunsul Domnului la rugaciunea

ramasitei (cap. 65)

65:1 Aici incepe raspunsul lui Dumnezeu la rugaciunea formulata anterior de ei (63:15-64:12).

În context, primul verset se refera la esecul Israelului de a-L căuta pe Dumnezeu și refuzul său de a răspunde la chemarea Lui. Dar Pavel aplică acest text în Romani 10:20 la chemarea Neamurilor: „Am fost găsit de cei ce nu Mă căutau; am fost făcut cunoscut celor care nu Întrebau de Mine.”

65:2-7 Versetele acestea se refera fără îndoială la Israel. Dumnezeu pledează fără încetare, indemnând poporul ce s-a datat la fapte abominabile de idolatrie și paganism să se pocăiască. Deoarece ei au fost inițiați în ritualurile secrete, se consideră mai sfinți decât semenii lor, întrucât sunt o sursă constantă de iritare pentru Cel Preainalt, El le va plăti cu varf și îndesat pentru idolatria și păcatul lor.

65:8-12 Iehova promisese că va cruta un **ciorchine** bun de struguri (ramasita credincioasă) în cadrul unei vii altminteri rea (restul națiunii). Aceasta ramășița pe care o va păstra El va **locui** în țară. Turme vor păstea în Câmpia **Saron**, la vest, și în **Valea lui Acor**, la est, în folosul sfinților. Cât despre masa apostatilor, lucrurile stau cu totul altfel. Ei au dat uitării templul, închinându-se lui **Gad** (însemnând trupa sau noroc) și lui **Meni** (însemnând **numar** sau destin). Prin urmare Dumnezeu îi va sorti **sabiei**. În loc să răspundă la chemările Domnului, ei au **ales** lucruri care au fost rele și neplăcute Domnului.

65:13-16 Contrastul dintre soarta adevăraților credincioși și cea a necredincioșilor este evidențiat aici. Este deosebirea dintre hrana din belșug și foamă, dintre bautura din belșug și sete, între bucurie și rusine, între cântare și jale, între blestemul unei adultere (Nu. 5:21-24) și o binecuvântare. În ziua aceea, când relele pământului vor fi

ca^id se vor binecuvanta unii pe alii sau cand vor depune un jurament. Cu altc cuvinte, Dumnezeu va fi recunoscut drept Cel care aduce la indeplinire planurile Sale, Cel care face exact asa cum a spus ca va face.

65:17 Ultimele versete din capitolul 65 descriu conditiile care vor prevala in Mileniu. „Noile ceruri” si „noul pamant” de aici se refera la imparatia lui Cristos pe pSmant; in Apocalipsa 21 ele se refera la starea eterna. In noile ceruri si noul pamant ale lui Isaia inca mai exista pacat si moarte. In schimb in Apocalipsa 21, acestea vor fi trecut.

65:18-23 Cand va veni imparatia, Domnul Se va bucura pentru Ierusalim si pentru poporul Israel. Nu se vor mai auzi gemetele de durere si stramtorare. Cel ce va muri la varsta de o suta de ani va fi socotit un copil. Un centenar care va paca-tui va fi eliminat. Oamenii vor apuca sa se bucure de rodul muncii lor, deoarece dura-ta de viata va fi mult marita in timpul Mileniului in cazul celor credinciosi. Nu va mai exista munca neproductiva iar tinerii nu vor mai fi secerati In floarea varstei de razboi sau calamitati. Parinfii si copiii se vor bucura de binecuvantarea Domnului.

65:24,25 Nu vor mai fi piedici in calea rugaciunii. Animalele salbatice vor fi domesticite iar serpii veninosi se vor lina cu t&rana infrangerii si umilintei. Nu va mai exista nici un pericol pe **muntele** cel sf&nt al Sionului.

9, Consumarea: pacea ca unfluviu (cap.

66)

66:1,2 Cuvintele cu care incepe ultimul capitol din Isaia au fost scrise pentru poporul nepocait al Israelului. Sa nu creada israelitii ca in aceasta stare li pot fi placuti lui Dumnezeu prin construirea unui templu dedicat Lui. La urma urmelor, El este Crea-torul si Stapanitorul universului, cel intronat in ceruri, avand pamantul ca asternut al picioarelor Sale. Locuinta pe care o doreste El este inima smerita si caita a unei per-soane, care tremura la auzul cuvintului Sau.

66:3, 4 Cei nepocaiti II

ofenseaza pc Dumnezeu prin insasi efectuarea mecanica

a ritualurilor religioase. Cand sunt lipsite de sfintenie practica, jertfele si ofrandele lor sunt, in realitate, niste crime si uraciuni. Ei pot alege cSile lor fatarnice, dar nu pot alege consecintele ce vor urma. Dumnezeu este eel ce va aduce aceste consecinte inevitabile. Cei ce refuzS chemarea Sa la pocain|a, persistand sa umble pe cai urate de El, vor gusta mania Sa.

66:5, 6 Acei evrei credinciosi si tema-tori de Dumnezeu, care tremura la auzul cuv&ntului Sau vor fi persecutati de proprii lor frati. Persecutorii rai vor crede inSa ca-I fac lui serviciu Domnului, dupa cum reiese din cuvintele lor pline de o falsa pios.enie: „**Domnul sa fie slavit, ca sa putem vedea bucuria voastra!**” adica bucuria de a fi tost izbaviti in chip miraculos. Dar Domnul va interveni, facandu-i de rusine pe dusmanii lor. Lucrarea de judecata va tncepe de la templu. Acolo glasul lui lehova va dezvalui faptul c& a sosit ciipa recompensarii.

66:7-9 In versetul 7 Israel aduce pe lume un copil de parte barbateasca (Mesia) *inainte* de a fi sosit durerile nasterii (Marea Stramtorare). In versetul 8 ea (natiunea Israel) aduce pe lume fii *dupa* vremea durerilor ei. Prima nastere a avut loc in urmS cu aproape douS mii de ani la Betleem. A doua este renasterea spirituals a Israelului, ce va avea loc in Marea Stramtorare. Nimic nu-L va impiedica pe Dumnezeu de a-§i aduce ia Tndeplinire planul.

66:10-17 Ziua restaurarii Israelului va fi un timp de mare bucurie la Ierusalim. Tod cei care o iubesc si au plains cu ea se vor bucura rmpreuna cu ea, plini de o bucurie nespus de mare si Tncantare pentru acest moment glorios. tmbogatita de gloria Neamurilor, la randul ei ea va darui pros-peritate, hranire, mangaiere si reTntinerire tuturor celor care vin la ea. Atunci va fi clar pentru toata lumea ca lehova este decis sa aiba grija de soarta alor Sai si de pedepsirea dusmanilor Sai. A doua venire a Domnului va Tnsemna dezlantuirea furioasei Sale indignari impotriva idola-trilor si rebeliior. El Ti vede cum Tsi indeplinesc mecanic

ceremonialele, cau-t^nd sa fie curati din punct de vedere ritu-

alist, pentru ca apoi sa se balaceasca in cele mai abominabile practici idolatre.

66:18-21 El le cunoaște faptele si gah-durile si atunci cand va aduce peste ei judecata, ei vor vedea gloria Sa. El le va da un semn supranatural, pe care nu-l putem identifica in prezent. Cei care vor scapa se vor duce pana la marginile pamantului, raspEind vestea despre puterea si faima Domnului. Atunci Neamurile vor pune in mișcare toate mijloacele de transport pentru a facilita revenirea Israelului Tmprastiat in patria sa, facand acest lucru ca si cand ar aduce o ofranda lui Iehova. Dumnezeu va reînstitui preotia si ordinul levitic pentru slujba in templu! milenar.

66:22, 23 Israel va beneficia de un statut de permanenta si siguranta in fașa lui Dumnezeu ca **cerurile noi si ca pamantul nou**. Pelerini din toate natiunile vor veni la Ierusalim la vremea potrivita pentru a se inchina.

66:24 Cat se vor afla acolo, vor merge in Valea Hinnom si vor vedea cadavrele rebeliilor ce vor fi incinerate Tn crematoriu, in focul perpetuu de la groapa de gunoi a cetatii.

E demn de remarcat faptul ca Domnul nostru a citat din ultimul verset din Isaia ca avertisment la adresa celor care traiesc Tn pacat si ti vatama pe cei micuti ai lui Cristos. De trei ori⁷⁰ la Marcu 9 Isus citeaza aceste cuvinte solemne din Isaia: **unde viermele lor nu moare si focul nu se stinge**" (v. 44, 46, 48).

Vestea buna este ca oricine poate sa scape de aceste focuri vesnice ale iadului, punandu-si Tncrederea Tn Mantuitorul. Slujitorul Domnului pe care Isaia L-a descris cu atata maiestrie Tn multe din pro-fetiile Sale.

Pentru cei mai multi dintre cititorii nostri, care deja L-au primit pe Cristos ca Mântuitor al lor, cartea Isaia este un volum neasemuit de profetie fara egal si de poezie de malta factura - ocupând un loc de cin-ste printre cele mai frumoase carti din Vechiul Testament. Dar ar fi pacat daca ne-am rezuma doar la atata. Mai ramane sa *aplicam* aceasta carte la viata noastra de zi cu zi, punand Tn practica

lucrurile care-I sunt placute lui Dumnezeu.

Incheiem cu indemnul practic pe care ni-l ofera cucernicul Tnvatat englez W. E. Vine:

Toate acestea subliniază nebunia, zadarnicia și păcatosenia ce rezidă în încapătarea de a ne face nouătrîșine pe plac, de a ne vedea de planurile noastre, apucând-o pe cai ce nu-I pot fi plăcute lui Dumnezeu, în loc să ne bizuim pe El, să așteptăm ajutorul Său, să ascultăm pentru a auzi glasul Său și să ne delectăm în împlinirea voinței Lui. Prin umblarea noastră cu Dumnezeu El împlinește și va împlini toate promisiunile cuprinse în Cuvântul Său. El le răspunde celor ce-și pun încrederea în El și-si găsesc desfatărea în El adăugând un Amin la asigurarea ce ne-o dăruiește. Pacea inimii ascultătoare și a duhului ce se încrede în El este pacea ce se bucura de soarele privirii Sale și de calmul comuniunii cu El .71

NOTE FINALE

¹(Intro) A fost un spectacol de bine-facere „pentru ajutorarea Deșinutilor din mai multe închisori și pentru sprijinirea lucrării Spitalului Mercer de pe Strada Stefan, și pentru Infirmeria caritabilă de pe Cheiul Hanului.” În lumina mesajului lui Isaia de eliberarea a detinutilor și de legare a ranilor celor bolnavi, negresit putem conchide că lui i-ar fi făcut plăcere să vadă activitatea acestor organizații de bine-facere, care au fost adesea asociate cu primele acte de milostenie savarsite de *Mesia*.

²(Intro) După Uvertura, chiar începutul celei de-a doua părți din Isaia este cântat pe vocea solistului tenor: „Măgaiati poporul Meu” (40:1). Cine poate citi Isaia 7:14 fără să audă și partitura solistei de contra-alt: Jata fecioara va rămâne însărcinată,” sau Isaia 9:6 fără să audă corul intonând: „Un Copil ni s-a născut, un Fiul ni s-a dat?” „Negresit EI suferințele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui” este un alt fragment, mai puțin cunoscut, din această operă muzicală bazată pe cuvintele lui Isaia (53:4). De asemenea se regăsesc în oratoriul *Mesia* și aceste cuvinte din Isaia: „O tu care aduci Sionului de vestimente bune” (40:9). „Atunci se vor deschide ochii orbilor, se vor

deschide urechile surzilor” (35:5); „El și va păște turma ca un păstor” (40:11); și emoționantele

cuvinte: „31 a fost disprețuit și respins de către oameni” (53:3).

În comparație cu aceasta puține cuvinte din NT au fost incluse în acest oratoriu, având în vedere faptul că tema sa este Mesia.

•“(Intro) Vezi *Comentariul Biblic al Credinciosului* În Introducerea la cartile menționate, pentru o apărare a pozițiilor tradiționale și ortodoxe asupra paternității.

⁴(Intro) Josephus, *Antichități* XI: 1 :f.

5(1:7-9) Atât de sigure sunt profetiile, mai uneori sunt exprimate la timpul trecut în ebraică, ce sugerează o activitate deja încheiată.

6(1:10-15) W. E. Vine, *Isaiah: Prophecies, Promises, Warnings*, p. 14.

⁷(2:4) Versetul acesta minus cuvintele de la început referitoare la Dumnezeu -este înscris pe clădirea Națiunilor Unite din New York.

⁸(2:12-18) Este vorba de un vas cu un singur catarg.

⁹(4:2-6) Matthew Henry, „Isaiah,” *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, IV:27.

10(6:1) Asta s-a întâmplat prin anul 740 î.Cr. Moody scrie: „Domnia lui Uzia a fost un fel de eră victoriană în istoria poporului evreu. După ce aceasta era a fost acoperită ulterior de rusine și ocară. Isaia l-a văzut pe Regele Etern pe tronul Său.” *Notes from My Bible*, p. 85.

¹¹(6:1) F. C. Jennings, *Studies in Isaiah*, p. 61.

12(6:2-5) Termenul *serafim* provine din verbul ebraic *saraf*, „a arde,” subliniind sfântenia arzătoare a lui Dumnezeu, ca de exemplu în cuvintele: „Dumnezeul nostru este un foc mistuitor” (Ev. 12:29, cf. Deut. 4:24).

13(6:9, 10) Vine, *Isaia*, p. 32.

¹⁴(7:3) Numele fiului sau înseamnă o rămasă se va întoarce.

15(7:10-13) Vine, *Isaia*, p. 25.

16(7:14) Termenul ebraic tradus prin *fecioară* (*'almah*) În versetul 14 mai poate avea și sensul de „tânără.” Profetia va fi avut probabil o împlinire parțială când soția lui Isaia a dat naștere lui Maher-*šalal-Has-Baz* (8:1-4). Dar împlinirea completă și finală a avut loc la nașterea lui

Cristos.

Cand Matei citeaza versetul 7, el foloseste cuvântul grec *parthenos*, care nu poate însemna decat/edoara (Matei 1:23).

17(7:14). Vine, /sma/i, p. 35.

18(7:18-22) Jennings, *Isaiah*, p. 90.

19(8:19)/&«f, p. 43.

²¹(11:1) Minunatul colind german din vechime tradus în engleza prin cuvintele: „Lo, How a Rose E'er Blooming," (O, cum înfloreste trandafirul), a surprins foarte bine mesajul exprimat de Isaia aici. În termeni poetici, autorul a ales trandafirul ca plantă ce va înflori din rădăcinile lui Isai.

22(11:2) Vine, *Isaiah*, p. 49.

²³(11:6-9a) Artistul autodidact american de religie quaker Edward Hicks îndrăgit atât de mult acest pasaj încât a pictat mai multe tablouri intitulate: „The Peaceable Kingdom" (Împărăția pasnică). Încântătorul sau stil a depășit cu mult cunoștințele sale de anatomie animală.

24(13:14-22) Ryrie scrie: „Declinul Babilonului a avut loc în mai multe etape. Deja în anul 20 î.Hr. Strabo l-a definit ca fund «complet devastat. Chiar și nomadul (*arabul*) îl ocolea deoarece a devenit între timp un semn rău prevestitor" (*Ryrie Study Bible, New King James Version*, p. 1053).

25(14:12-17) „Lucifer" este redarea în latină a „stelei de dimineață", având sensul de „purtaș de lumină."

26(14:12-17) Ryrie, *Study Bible*, p. 1054.

27(14:24-27) Ryrie scrie că împlinirea acestei preziceri a distrugerii Asiriei este consemnată în 37:21-38," *ibid*, p. 1055.

28(18:1-7) Este termenul obișnuit pentru *vai*, dar aici „e diferit față de ch. xvii. 12, exprimând compasiunea (cf. Isa. lv.1, Zah. ii.10) mai degrabă decât mania," Franz Delitzsch, „Isaiah," în *Biblical Commentary on the Old Testament*, XVII:348.

29(20:1-6) Denumirea „Palestina" provine din cuvântul Filistean.

30(21:6-10) Vine, *Isaiah*, p. 62).

31(21:11, 12) Victor Buksbazen, *The Prophet Isaiah*,

p. 224.

32(22:20-24) D. L. Moody scrie următoarele: „Evreii spanioli sunt în posesia unei chei de argint ce a aparținut lui David,

purtand inscriptia «Dumnezeu va deschide, Regele va intra»" (Note, p. 85).

33(24:4-13) John A. Martin, „Isaiah”,¹ *The Bible Knowledge Commentary, Old Testament*, p. 1072.

34(26:1-4) Citat de Moody in *Notes from My Bible*, p. 86.

35(26:1-4) *Ibid.*

36(28:9, 10) Aceste versete sunt adesea citate in afara contextului lor ca metoda corecta de a preda (de pilda, mergand de la ceea ce se cunoaste la ceea ce nu se cunoaste, putin cate putin). Deși este negresit un sfat bun, nu acesta este insa sensul versetelor in contextul lor propriu.

37(28:11-13) Jennings, *Isaiah*, p. 333.

38(28:23-29) H. Vander Lugt, *Our Daily Bread*, Radio Bible Class. Nu dis-punem de alta documentatie.

39(29:12-14) Vine, *First Corinthians*, p. 23.

40(33:23, 24) Vine, *Isaiah*, p. 83.

41(34:9-17) Textul ebraic original pen-tru ideea de „confuzie și deșertaciune” din versetul 11 este identic cu textul tradus prin „gol si fara forma” din Geneza 1:2.

42(35:8-10) Jennings, *Isaiah*, p. 417.

43(37:1-4) J. A. Alexander, *The Prophecies of Isaiah*, p. 289.

44(37:36) Vezi *The Literature of England, An Anthology and a History*, p. 726.

45(38:21, 22) Kelly, *Isaiah*, p. 289.

46(38:21, 22) Henry, „Isaiah,” VI:209.

47(40:3-5) G. Campbell Morgan, *Searchlights from the Word*, p. 229.

48(40:6-8) Citat de Jennings, *Isaiah*, p. 467.

49(41:21-24) Jennings, *Isaiah*, p. 486, f.n.

50(41:25-29) Vine, *Isaiah*, p. 105.

51(43:1-7)/Wrf., p. 115.

52(43:8-13) Unul din cultele deraiate de nuanta anti-trinitariana recurge la acest pasaj „Voi Imi sunteti martori, spune Ie-hova,” ca origine a numelui lor. intrucat ei marturisesc impotriva atator lucruri din adevarul Domnului,

tare ne temem ca ar trebui sa li se spuna martori *falsi*. Contextul este cu totul altul decat eel in care folosesc ei acest pasaj.

53(44:28) Flavius Josephus, *Antichitati*, xi.2.

⁵⁴(45:7) Engleza are un lexic mult mai bogat decat ebraica. Termenul din ebraica tradus aid prin „evil” (rau) Tn KJV si „calamity” (calamitate) in NKJV poate avea arbele sensuri, ba chiar si alte sen-suri („dezastru,” „rautate,” etc.)- Este nefericita alegerea de catre traducatorii versiunii engleze KJV din 1611 a unui ter-men ce Tnseamna rSu *moral* (evil). Traducerea termenului ebraic amintit prin *calamitate* este mult mai adecvatS In acest context.

⁵⁵(45:7) Delitzsch, „Isaiah,” in *Biblical Commentary on the Old Testament*, XVIII:220, 21.

⁵⁶(45:7) AW., p. 221.

⁵⁷(46:3, 4) James S. Stewart. Nu dis-punem de alta documentatie.

⁵⁸(47:5~15) Jennings, *Isaiah*, p. 556.

⁵⁹(51:9-11)/Wd., p. 593.

⁶⁰(52:11, 12) Citat de David Baron in *The Servant of Jehovah*, p. 46, 47.

⁶¹(52:15) Expresia paralela „151 vor Tnchide gura” sprijinS traducerea „startle” (a face sa tresara, n.tr.). Dar traducerea traditionala prin cuvantul „sprinkle” (a stropi) aminteste de stropirea sangelui jert-fei din Levitic si de vestirea in toata” lumea a mesajului rascumpararii. Observand asemanarea (in engleza, n.tr.) dintre ter-menii „astonish” si „startle,” Vine scrie: „In degradarea si desfigurarea la care L-a supus omul, multi au r3mas uimiti” Tn manifestarea slavei Sale El va uimi multe natiuni (adic3 le va face sa sara si sa tremure cuprinse de uimire); «stattle» (a face sa tresara) este sensul aici, nu «sprin-kle» (a stropi, n.tr.) (dupa cum reiese din forma gramaticala folosita).” *Isaiah*, p. 166.

⁶²(53:2) F. B. Meyer, *Christ in Isaiah*, p. 126.

^{6^}(53:12) David Baron, *The Servant of Jehovah*, p. 140.

⁶⁴(53:12) Moody, *Notes*, p. 87.

⁶⁵(57:20, 21) Jennings, *Isaiah*, p. 668.

⁶⁶(58:Intro) Alfred Martin, *Isaiah*, p. 668.

⁶⁷(58:1-5) Postul fizic poate fi de asemenea un bun instrument pentru disci-plina spiritual! Desi NT nu ne *porunceste*

sa postim, totuși Domnul nostra a spus; „Cdnd postiti...” nu „daca postiti”.

⁶⁸(58:13, 14) Pentru 0 discutie asupra Sabatului si a modului in care sc raporteaza crestinul la el, vezi *Comentariul Biblic al Credinciosului* Noul Testament, p. 64.

⁷⁰(66:24) Din unele manuscrite redac-tate m limba greaca aceste doua versete lipsesc; pentru detalii, vezi *Comentariul Biblic al Credinciosului* Noul Testament, notele finale pentru Marcu 9.

⁷¹(66:24) Vine, *Isaiah*, p. 214, 215.

BIBLIOGRAFIE

- Alexander, Joseph A. *The Prophecies of Isaiah*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1974.
- Archer, Gleason L. "Isaiah" Tn *The Wydiffé Bible Commentary*, Chicago: Moody Press, 1962.
- Baron, David. *The Servant of Jehovah: The Sufferings of the Messiah and the Glory that Should Follow*. Retiparire. Minneapolis: James Family Publishing, 1978.
- Buksbazen, Victor. *The Prophet Isaiak* West Collingswood, N.J.: The Spearhead Press, 1971.
- Delitzsch, Franz. "Isaiah" Tn *Biblical Commentary' on the Old Testament*. Vols. 17, 18. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Jennings, E C. *Studies in Isaiah*. New York: Loizeaux Bros., 1935.
- Henry, Matthew. "Isaiah" Tn *Matthew Henry's Commentary on the Whole Bible*, Vol. IV. Kelly, William. *Exposition of Isaiah*. London: Robert L. Allen, 1916.
- Martin, Alfred. *Isaiah: The Salvation of Jehovah*. Chicago: Moody Press, 1967.
- Meyer, E B. *Christ in Isaiah*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1952.
- Vine, W E. *Isaiah-Prophecies, Promises*.

Warnings. London:
Oliphants, Ltd.,
1947. Young, Edward. *Who*
Wrote Isaiah?
Grand Rapids: Wm. B.
Eerdmans
Publishing Co., 1958.